Έτος ΣΤ'

Τεῦχος 114ον

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, 'Αστυνομικὸς Διευθυντὴς Α'
ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΠΕΤΡΟΣ, Μηχανικὸς—Τοπογράφος
ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, Διευθυντὴς Β'
ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ, 'Ιατρὸς
ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Διευθυντὴς 'Υπουργείου Δικαιοσύνης
ΒΛΥΣΙΔΗΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ, 'Υφηγητὴς Πανεπιστημίου
ΓΑΡΔΙΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου
ΓΑΛΑΝΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου
ΓΙΩΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, τ. 'Εφέτης, Γεν. Γραμμ. 'Ελλ. 'Ε. Π. Δ.—Μέλος Δ. Σ. τῆς Δ.Ε.Π. Δ.
ΓΑΒΑΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Εἰσαγγελεὺς
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΙΝΑ, Λογοτέχνις
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, 'Αστυνόμος Β'
ΓΑΡΔΙΚΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, 'Υπαστυνόμος Α'
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου
ΚΑΤΣΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου
ΚΑΨΑΣΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, 'Ιατροδικαστὴς
ΚΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Καθηγητὴς 'Αμερικανικοῦ Κολλεγίου 'Ελληνικοῦ
ΚΛΕΙΣΙΟΥΝΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ, 'Ιστορικὸς
ΚΙΝΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, τ. 'Αρχηγὸς 'Αστυνομίας Πόλεων
ΚΑΡΑΝΑΣΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, 'Αστυνομικὸς Διευθυντὴς Α'
ΚΑΤΣΙΜΑΓΚΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, 'Αστυνόμος Β'
ΚΡΟΚΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, 'Αστυνόμος Β'
ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, 'Υπαστυνόμος Α'
ΚΑΤΣΙΜΠΑΡΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ, 'Υπαστυνόμος Α'
ΛΕΟΝΤΑΡΙΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, τ. 'Αρχηγὸς 'Αστυνομίας Πόλεων
ΛΑΣΚΑΡΗΣ ΚΙΜΩΝ, 'Αρχιτέκτων
ΛΕΜΟΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, 'Υπαστυνόμος Α'
ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Σύμβουλος 'Ελεγκτικοῦ Συνεδρίου—Δ/τωρ Δικαίου
ΜΩΡΑΪΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Ψυχίατρος
ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ ΜΑΡΙΑ, Διευθύντρια 'Υπουργείου Δικαιοσύνης
ΜΟΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, 'Αστυνόμος Α'
ΝΤΖΙΩΡΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, 'Υπαστυνόμος Α'
ΝΙΑΣΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, 'Υπαστυνόμος Β'
ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Διευθυντὴς Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους
ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ, Καθηγητὴς 'Εγκληματολογίας καὶ Σωφρονιστικῆς
ΠΟΥΛΑΝΤΖΑΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, Καθηγητὴς Δικαστικῆς Γραφολογίας
ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ ΘΑΛΕΙΑ, 'Ιατρὸς
ΠΑΤΣΟΥΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, 'Υπαστυνόμος Α'
ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, 'Υπαστυνόμος Α'
ΠΗΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, 'Αρχιφύλαξ
ΡΑΪΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, 'Υπαστυνόμος Β'
ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ, Καθηγητὴς Παντείου—Σύμβουλος 'Επικρατείας
ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου
ΣΜΠΑΡΟΥΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, Καθηγητὴς 'Ανωτάτης 'Εμπορικῆς
ΣΚΟΥΖΕΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Πρόεδρος Συλλόγου 'Αθηναίων
ΣΑΓΙΑΣ ΗΛΙΑΣ, Τμηματάρχης Ε.Ι.Ρ.
ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, 'Αρχιφύλαξ
ΤΟΥΣΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, 'Αντεισαγγελεὺς 'Αρείου Πάγου
ΤΑΝΑΓΡΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ, Πρόεδρος τῆς 'Ελληνικῆς 'Εταιρείας Ψυχικῶν 'Ερευνῶν
ΤΣΑΧΑΓΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, 'Ιατρὸς—Πρόεδρος 'Εταιρίας Κοινωνικῆς 'Αλληλεγγύης
ΤΣΙΠΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, 'Αστυνομικὸς Διευθυντὴς Α'
ΤΟΥΖΕΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, 'Αστυνόμος Α'
ΦΡΑΓΚΙΔΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, τ. Γυμνασιάρχης
ΧΑΝΔΡΗΣ ΣΑΡΑΝΤΗΣ, Φοιτητὴς Νομικῆς

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

15ΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ
ΜΕΡΙΜΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ — ΤΜΗΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΘ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΟΔΟΣ Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ 11 (ΤΕΩΣ ΝΕΪΓΥ 17), ΤΕΡΜΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ΤΗΛ 881-262

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ { ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμαὶ 72.—Ἐξάμηνος δραχμαὶ 36.—Τιμὴ τεύχους δράχμαὶ 3.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δολλάρια 3. — Ἐξάμηνος δολλάρια 1,5

ΕΤΟΣ ΣΤ'. | ΑΘΗΝΑΙ, 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1958 | ΤΕΥΧΟΣ 114ΟΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΠΟΛΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ (1921-1958)

Ὑπὸ κ. **Ν. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ**, Ἀστυν. Δ/ντοῦ Α'

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΙΕ'. Ο ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ

V. Η ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ. — Η ΓΕΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΑΥΤΗΣ —

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

183.—Ἐπιθέσεις τῶν κομμουνιστῶν κατὰ τὴν 6ην Δεκεμβρίου 1944 καὶ ἀπόκρουσις αὐτῶν.

184.—Συνέχεια τῆς μάχης στὴ Γενικὴ Ἀσφάλεια κατὰ τὴν 7η Δεκεμβρίου 1944.

***

183. Ἐπιθέσεις τῶν κομμουνιστῶν κατὰ τὴν 6η Δεκεμβρίου 1944 καὶ ἀπόκρουσις αὐτῶν.

Ἡ ἀποτυχία τῶν κομμουνιστῶν νὰ καταλάβουν τὴ Γενικὴ Ἀσφάλεια μὲ τὴ μεγάλη ἐπίθεσί τους τῆς 5ης Δεκεμβρίου, ἀλλὰ καὶ τὰ θύματα ποὺ εἶχαν σὲ νεκρούς, τραυματίες καὶ αἰχμαλώτους, τοὺς ἐφανάτισε. Γι' αὐτὸ ἀφοῦ ἀνεσυνετάχθησαν κατὰ τὴ νύχτα, ἄρχισαν ἀμέσως τὴν ἑπομένη, 6η Δεκεμβρίου, ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ ἀπὸ τῆς 7.17' ὥρας νέα σφοδροτάτη ἐπίθεσι. Ἡ ἐπίθεσις αὐτὴ δὲν ἔγινε πλέον μὲ ψευδοδιαδηλώσεις κατὰ μέτωπον, ἀλλὰ ἀπὸ ὅλες σχεδὸν τὶς γύρω ταράτσες, ὅπου εἶχαν ἐγκαταστήσει βαρειὰ πολυβόλα καὶ ὅλμους.

Οἱ ἀστυνομικοὶ δὲν ἀπήντησαν ἀμέσως, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ παρατηρητήρια ἐπεσήμαναν τὶς θέσεις τῶν κομμουνιστῶν καὶ ἰδίως τὰ πολυβολεῖα τους. Ἀφοῦ ἔγινε κατάληλα ἡ ἐπισήμανσις, εἰδοποιήθη ὁ Ἄγγλος Ἀξιωματικός, ὁ ὁποῖος εἶχε διανυκτερεύσει στὴ Γενικὴ Ἀσφάλεια μὲ δύναμι 30 στρατιωτῶν, νὰ ἀρχίσῃ ἀντεπίθεσι κατὰ τῶν κομμουνιστῶν καὶ ἡ βολὴ ὅλων μας νὰ στραφῇ μεθοδικῶς στὰ πολυβολεῖα τους.

Ἡ ἀντεπίθεσις αὐτὴ τῶν ἀστυνομικῶν αἰφνιδίασε τοὺς κομμουνιστὰς καὶ

πολλὰ πολυβολεῖα ἐσίγησαν. Ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ἄρχισαν νέα πυρὰ καὶ ἀπὸ τὶς δύο πλευρές, μὲ ἔντασι καὶ πυκνότητα.

Ἡ μάχη ἐσυνεχίζετο ἀδιαλείπτως καὶ τὰ πυρομαχικά μας ἄρχισαν νὰ ἐξαντλοῦνται.

Ἀμέσως ἐζητήθη ἐπειγόντως ἀπὸ τὴν Ἀστυνομικὴ Διεύθυνσι νὰ σταλοῦν πυρομαχικὰ καὶ πράγματι στὶς 17 ἡ ὥρα ἦρθε αὐτοκίνητο καὶ ἔφερε ἀρκετὲς σφαῖρες καὶ μερικὲς χειροβομβίδες. Ἔτσι ἡ μάχη ἐσυνεχίσθη μὲ σφοδρότητα καὶ ὅταν ἄρχισε νὰ νυχτώνῃ τὰ φωτεινὰ τόξα τῶν τροχιοδεικτικῶν βλημάτων παρουσίαζαν ἕνα θέαμα φαντασμαγορικό.

Στὶς 19 ἡ ὥρα (7 μ.μ.) κατέφθασαν ἔξω ἀπὸ τὸ οἴκημα τῆς Ἀσφαλείας δύο Ἀγγλικὰ τάκνς, τὰ ὁποῖα ἄρχισαν νὰ βάλλουν μὲ τὰ μικρὰ πυροβόλα τους πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις τῶν ἐπιτιθεμένων κομμουνιστῶν, ὥστε τοὺς ἀνάγκασαν νὰ τραποῦν σὲ φυγή. Ἀπὸ τὰ πυρὰ αὐτὰ προεκλήθη πυρκαϊὰ σὲ ἕνα δωμάτιο τῆς νοτίας πτέρυγος τοῦ Πολυτεχνείου, ἡ ὁποία ὅμως κατεσβέσθη ἐγκαίρως ἀπὸ τὴν Πυροσβεστικὴ Ὑπηρεσία.

Ν. ΤΣΑΓΚΛΑΝΟΣ Π. ΑΓΓΕΛΑΚΟΣ Θ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

Ἔτσι ἡ μάχη γιὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ (6 Δεκεμβρίου) ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἔπαψε.

Τὸ ἠθικὸ τῶν ἀστυνομικῶν παρέμενε ἀκμαιότατο. Ἡ ἀϋπνία καὶ ἡ κόπωσις ἀπὸ τὴ συνεχῆ μάχη 2 ἡμερῶν δὲν ἐπέφερε χαλάρωσι στὴ φρούρησι τοῦ οἰκήματος.

Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἦταν ὁ ἑξῆς :

1) Ἐτραυματίσθησαν τρεῖς Ἄγγλοι στρατιῶτες ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ ἕνας ἔφερε τραῦμα τυφλὸ τῆς ἀρθρώσεως τοῦ ἀριστεροῦ κάτω ὤμου καὶ ὁ ὁποῖος μετεφέρθη σὲ Ἀγγλικὸ Νοσοκομεῖο μερίμνη τῆς Ὑπηρεσίας του. Οἱ ἄλλοι δύο ἔφεραν ἐλαφρὰ τραύματα στὰ ἄκρα τῶν χεριῶν.

2) Ἐτραυματίσθη ὁ ἀρχιφύλαξ Κ34 Μπαρκούρας Κων/νος, ἐνῶ πολεμοῦσε στὸ μέγαρο Λινάρδου. Ἐδέχθη ἕνα τραῦμα στὸ δεξιὸ ἡμιθωράκιο καὶ ἄλλο διαμπερὲς στὸν ἀριστερὸ βραχίονα. Μετεφέρθη στὸ Σταθμὸ Α' Βοηθειῶν.

3) Ὁ ἀστυφύλαξ Κ 380 Ἀλεξόπουλος Θεοφάνης ἐτραυματίσθη σοβαρὰ στὴ κοιλιακὴ χώρα καὶ μετεφέρθη στὸ Σταθμὸ Α' Βοηθειῶν.

4) Ὁ ἀστυφύλαξ Κ 371 Μπόγδης Νικόλαος ἐτραυματίσθη σοβαρὰ στὸ ἀριστερὸ χέρι. Μετεφέρθη στὸ Σταθμὸ Α' Βοηθειῶν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὸ Νοσοκομεῖο «Εὐαγγελισμός», ἀπ' ὅπου κατὰ πληροφορίες ἀπήχθη ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς καὶ ἐξηφανίσθη προφανῶς ἐκτελεσθείς.

Ἐκτὸς αὐτῶν ἐτραυματίσθησαν καὶ ἄλλοι ἀστυνομικοί, μὲ ἐλαφρὰ τραύματα,

στοὺς ὁποίους παρέσχε τὴν ὑγειονομικὴ περίθαλψι ὁ πάντοτε ἀκούραστος ἰατρὸς τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας κ. Μαρῖνος Βάθης. Ἔτσι ἡ μάχη τῆς 6ης Δεκεμβρίου ἐσταμάτησε. Ἡ νύχτα πέρασε σὲ αὐστηρὰ ἐπιφυλακή, γιατὶ ὅλοι οἱ ἀστυνομικοὶ ἔμειναν στὶς θέσεις των.

Οἱ κομμουνισταὶ κατὰ τὴν νύχτα αὐτὴ συνέχισαν τὸν πόλεμο τῶν νεύρων μὲ ἀπειλές, τὶς ὁποῖες συνεχῶς μετέδιδαν μὲ τὰ χωνιά τους ἀπὸ τὶς ταράτσες τῶν γύρω πολυκατοικιῶν. Ἔφθασαν μέχρι τοῦ σημείου νὰ βωμολοχοῦν. Οἱ ἀστυνομικοὶ ὅμως δὲν ἀπαντοῦσαν, ἀλλὰ παρεσκευάζοντο γιατὶ ἀνέμεναν καὶ νέες ἐπιθέσεις.

184. Συνέχεια τῆς μάχης στὴ Γενικὴ Ἀσφάλεια κατὰ τὴν 7η Δεκεμβρίου 1944.

Τὰ ξημερώματα τῆς 7ης Δεκεμβρίου 1944, ἄρχισαν νέα ἐπίθεσι οἱ κομμουνισταὶ μὲ βαρὺ ὁπλισμό, ἀπὸ τὰ πολυβολεῖα τους πού εἶχαν ἐγκαταστήσει στὶς ταράτσες τῶν γύρω πολυκατοικιῶν.

† ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΟΓΔΗΣ

Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀστυνομικοὶ ὠχυρωμένοι καλὰ στὶς θέσεις των, ὄχι μόνον στὸ κεντρικὸ Κατάστημα ἀλλὰ καὶ στὸ μέγαρο τῆς Casa d' Italia καὶ στὴν πολυκατοικία Λινάρδου, ἀπαντοῦσαν μὲ ἔντονα καὶ εὔστοχα πυρά, ἐνισχυμένοι τώρα καὶ μὲ τὰ βαρειὰ πολυβόλα τῆς μικρᾶς Ἀγγλικῆς δυνάμεως.

Ἡ μάχη ἐσυνεχίσθη χωρὶς διακοπὴ μέχρι τῆς 18.30' ὥρας, ὁπότε οἱ κομμουνισταὶ ἐσταμάτησαν τὰ πυρά.

Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς ἡμέρας αὐτῆς σὲ θύματα εἶναι ὁ ἑξῆς :

1) Ἐτραυματίσθησαν οἱ ἀστυφύλακες Κ358 Μπεάκος Γεώργιος στὸ ἄνω μέρος τῆς ὀφρύος, Κ287 Ζερβὸς Ἰωάννης στὸ χέρι καὶ Κ358 Τσαγκλάνος Νικόλαος στὸ μηρό.

2) Ἐτραυματίσθη ἐπίσης ὁ Ὑπαστυνόμος Β' κ. Ἀγγελάκος Παναγιώτης στὴν ἐπιγονατίδα, καθ' ὃν χρόνον ἐξώρμησε μὲ δύναμι ἀστυφυλάκων γιὰ νὰ πάῃ πρὸς ἐνίσχυσι τῆς δυνάμεως μας τοῦ κτιρίου τῆς Casa d'Italia.

3) Ἐκτὸς αὐτῶν, ἐτραυματίσθη καὶ ἕνας Ἄγγλος στρατιώτης στὴν κοιλιακὴ χώρα.

Ὅταν ἔπαυσε ἡ μάχη, οἱ ἀστυνομικοὶ ἀνεπαύθησαν ἐκ περιτροπῆς, γιατὶ ἡ φρούρησις τοῦ οἰκήματος ἐγίνετο συνεχής, γιὰ τὸ ἐνδεχόμενο νυκτερινῆς ἐπιθέσεως τῶν κομμουνιστῶν.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ τροφοδοσία τῶν ἀστυνομικῶν ἦτο ἀρκετὰ καλὴ καθ' ὅσον τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἐπιθέσεως, ὅταν οἱ κομμουνισταὶ ἐξετοπίσθησαν ἀπὸ τὰ κτίρια τοῦ Πολυτεχνείου, οἱ ἀστυνομικοὶ κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ παρέλαβαν καὶ μετέφεραν στὴ Γενικὴ Ἀσφάλεια διάφορα τρόφιμα, τὰ ὁποῖα ὑπῆρχαν σὲ μιὰ ἀποθήκη, πού εὑρίσκετο μέσα στὸ Πολυτεχνεῖο καὶ τὰ ὁποῖα εἶχαν κατὰ τὸ ἥμισυ λεηλατήσει οἱ κομμουνισταί.

Ἡ νύχτα τῆς 7ης πρὸς 8ην Δεκεμβρίου 1944 πέρασε ἥσυχη καὶ μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀκούγονταν τὰ χωνιὰ τῶν ἐλασιτῶν πού ἀπειλοῦσαν καὶ ἐχυδαιολογοῦσαν.

(Στὸ ἑπόμενο: Ἡ συνέχεια τῶν μαχῶν στὴ Γενικὴ Ἀσφάλεια)

ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 7ΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

(26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 2 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1957)

Ὑπὸ τοῦ τέως Ἐφέτου καὶ Πράκτορος εἰς τὰ Μικτὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια, Γεν. Γραμματέως τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ποινικοῦ Δικαίου καὶ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Ποινικοῦ Δικαίου
κ. **ΧΡΙΣΤΟΥ Π. ΓΙΩΤΗ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

7. Δεύτερον Τμῆμα. Θέμα 2ον: Ὁ ἔλεγχος τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας τοῦ δικαστοῦ ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν ποινῶν καὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας.
8. Ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος συζήτησις.
9. Ἡ ἡμετέρα παρέμβασις.

***

7. Δεύτερον Τμῆμα. Πρόεδρος ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Ancel (Γαλλία). Ἀντιδρόεδροι: Ὁ καθηγητὴς κ. Nuvolon (Ἰταλία) καὶ ὁ καθηγητὴς κ. Köni (Τουρκία).

Θέμα 2ον: Ὁ ἔλεγχος τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας τοῦ δικαστοῦ ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν ποινῶν καὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας. Ἐν τῷ θέματι τούτῳ περιλαμβάνεται καὶ ἄποψις προστασίας τοῦ ἀτόμου.

Ἡ μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως διακήρυξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀτόμου εἰσαγωγὴ ἐν ταῖς ποινικαῖς νομοθεσίαις τοῦ δόγματος «οὐδεμία ποινὴ ἄνευ νόμου» ἔσχεν ὡς συνέπειαν, ὥστε ὁ τότε πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως αἰῶνος νομοθέτης νὰ ἀπαριθμῇ καὶ καθορίζῃ λεπτομερῶς τὰ τιμωρητέα ποινικὰ ἀδικήματα καὶ τὰς εἰς αὐτὰ ἐπιβλητέας ποινὰς ἐπακριβῶς· οὕτω ἡ νομιμότης τῶν ποινῶν ἐξησφαλίζετο. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως, πρὸς ἀντιμετώπισιν δυσχερειῶν ἐν τῇ πράξει, ἐδόθη σχετικὴ εὐρύτης εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ δικαστοῦ ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν ποινῶν, ὁρισθέντων ἐν τῷ ποινικῷ νόμῳ ἀνωτάτων καὶ κατωτάτων ὁρίων δι' ἕκαστον ποινικὸν ἀδίκημα, ἵνα ἐντὸς αὐτῶν ὁ δικαστὴς καθορίζῃ τὴν ποινὴν κατὰ τὴν κρίσιν του εἰς ἑκάστην δεδομένην περίπτωσιν. Ὅθεν, ἡ «νομιμότης» τῶν ποινῶν ὑπέστη μικράν τινα ἐλαστικότητα ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων ἐπιβαλλομένην, τὸ πλαίσιον ὅμως τῆς νομιμότητος παρέμενεν ὄντως ὑφιστάμενον. Ἀφ' ἧς ὅμως, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἡ κίνησις πρὸς ἐξατομίκευσιν τῆς ποινῆς ὁμοῦ μὲ τοὺς συναφεῖς νεωτέρους θεσμούς, ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς, ὑφ' ὅρον ἀπολύσεως κλπ., ὡς καὶ ἡ ἐμφάνισις τῶν «μέτρων ἀσφαλείας», εἰσέβαλον εἰς τὰς νεωτέρας νομοθεσίας, ἐπῆλθεν ὡς συνέπεια ἡ ἀνάγκη νὰ παρασχεθῇ εἰς τὸν δικαστὴν ἀκόμη εὐρυτέρα ἐξουσία, ἵνα καταστῇ οὗτος εἰς θέσιν νὰ προσαρμόζῃ ἰδίαν ποινικὴν κύρωσιν εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, ἀναλόγως τῆς προσωπικότητος τοῦ κατηγορουμένου. Δεδομένης ὅμως τῆς μεγίστης ποικιλίας τῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν συνθέσεων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς εὐρυτάτης ἐξουσίας τῆς παρασχεθείσης εἰς τὸν δικαστὴν ὑπὸ τῶν νεωτέρων ποινικῶν νομοθεσιῶν, ἡ «νομιμότης» τῶν ποινῶν καὶ τῶν λοιπῶν κυρώσεων ὑπέστη μέγα ρῆγμα. Αὐτὸς ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς εἶναι ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἐτέθη διὰ τοῦ παρόντος δευτέρου θέματος εἰς τὸ συνέδριον τὸ ἐρώτημα περὶ ἐξευρέσεως τρόπων ἐλέγχου ἢ καὶ ὁδηγιῶν, πρὸς προσήκουσαν ἄσκησιν τῆς τόσον εὐρείας παρασχεθείσης εἰς τὸν δικαστὴν ἐξουσίας, ἰδίᾳ ἵνα μὴ αἱ νεωτεριστικαὶ κατευθύνσεις τῶν Ποινικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν σχετικῶν νομοθετημάτων καταλήξουν ἐν τῇ πράξει εἰς αὐθαιρεσίαν, ἐπὶ βλάβῃ ἰδίᾳ τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων.

8. Ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος συζήτησις.

Εἰδικαὶ ἐκθέσεις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ὑπεβλήθησαν ὑπὲρ τὰς εἴκοσι (20), μεταξὺ τῶν ὁποίων δύο ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς, μία ἐκ μέρους τοῦ κ. Ἀνδριανάκη καὶ ἑτέρα ἐκ μέρους τῆς δ/δος Τσήτσουρα, μὴ μνημονευόμεναι ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ γενικοῦ εἰσηγητοῦ κ. Γάφου ὑποβληθείσῃ γενικῇ εἰσηγήσει.

Ἀρξαμένης τῆς συνεδριάσεως τοῦ Τμήματος ὁ πρόεδρος αὐτοῦ κ. Ancel ἀγγέλλει, ὅτι ὁ γενικὸς εἰσηγητὴς κ. Γάφος ἀδυνατεῖ νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν συνεδρίασιν, λόγῳ ἀσθενείας. Περίληψιν δὲ τῆς γενικῆς εἰσηγήσεως ἀνέγνωσεν ὁ κ. Παπαδᾶτος. Τῆς συζητήσεως μετέσχον εἰς τὰς ἐπανειλημμένας συνεδριάσεις τοῦ Τμήματος ἀρκετοὶ σύνεδροι, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν οἱ κ. Germann (Ἑλβετία), Strogovitch (Σοβιετικὴ Ρωσία), Leche (Σουηδία), Szerer (Πολωνία), Moussa Prince (Λίβανος), Nerson (Γαλλία), Vibital (Τσεχοσλοβακία), Bayer (Γιουγκοσλαβία), Charles (Βέλγιον) καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ἐκ δὲ τῶν Ἑλλήνων ὁ καθηγητὴς κ. Γαρδίκας ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Διεθνοῦς Ὀργανισμοῦ Ἀστυνομίας (OIPC) εἰπών, ὅτι ἡ δικαστικὴ ἐξατομίκευσις τῆς ποινῆς δὲν πρέπει νὰ περιορίζηται εἰς τὸ νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει τὰ ἐγκλήματα τὰ διαπραττόμενα ὑπὸ ἀτόμου τινὸς μόνον ἐν τῇ Χώρᾳ ὅπου τοῦτο δικάζεται, ἀλλὰ πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει καὶ τὰ διαπραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐγκλήματα, πρὸς χαρακτηρισμόν τινος ὡς ὑποτρόπου. Ἐπίσης μετέσχον ὁ κ. Γάφος (εἰς μίαν τῶν τελευταίων συνεδριάσεων μετὰ τὴν ἀνάρρωσίν του), ὁ κ. Σγουρίτσας, ὁ κ. Ἀβτζῆς, ἡ δνὶς Τσήτσουρα, ὡς καὶ ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας.

Εἰς τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τοῦ συνεδρίου, τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ ἐκτυπωθοῦν ἐν Ἀθήναις μερίμνῃ τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς βάσει τῶν ληφθεισῶν ταινιῶν ἠχογραφήσεως, θὰ ἀναγραφοῦν ἐν λεπτομερείᾳ ὅλαι αἱ συζητήσεις καὶ αἱ ὁμιλίαι τῶν μετασχόντων. Θὰ περιορισθῶ ὅθεν νὰ καταχωρίσω ἐνταῦθα περιληπτικῶς τὴν ἐμὴν μόνον παρέμβασιν εἰς τὰς συζητήσεις, ὡς ἀκολούθως.

9. Ἡ ἡμετέρα παρέμβασις.

Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τοῦ Τμήματος, τὴν 27ην Σεπτεμβρίου 1957, ἐξέθηκα τὰ ἑξῆς: «Ἡ «ἐξατομίκευσις» τῆς ποινῆς καὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας, ὡς ἐκ τῆς ποικιλίας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ τῆς δυσχερείας διεισδύσεως εἰς αὐτὴν ἀπὸ ψυχολογικῆς ἰδίᾳ ἀπόψεως, προϋποθέτει ὅτι ὁ δικαστὴς πρέπει ὄχι μόνον νὰ κατέχῃ γνώσεις κτηθείσας διὰ τῆς μορφώσεως, ἀλλὰ καὶ νὰ εἶναι πεπροικισμένος μὲ τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ λειτουργήματός του εἰδικὰ φυσικὰ προσόντα. Ὅλοι διδασκόμεθα τὰ μαθηματικὰ εἰς τὸ σχολεῖον, ἀλλ' οὐχὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι εἶναι μαθηματικοί· μεταξὺ δὲ τῶν σπουδασάντων εἰδικῶς τὰ μαθηματικὰ καὶ ἀσκούντων ἐπάγγελμα ἀπαιτοῦν τοιαύτας γνώσεις, δὲν ἐκπληροῦσι προσηκόντως τὴν ἀποστολήν των, εἰμὴ μόνον οἱ ὑπὸ τῆς Φύσεως πεπροικισμένοι μὲ τὰ εἰδικὰ ταῦτα προσόντα. Ὁ αὐτὸς φυσικὸς νόμος ἰσχύει διὰ πᾶν ἐπάγγελμα, εἰς βαθμὸν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον παρόμοιον. Κατὰ μείζονα ὅμως λόγον ἰσχύει καὶ διὰ τὸ λεπτὸν λειτούργημα τοῦ δικαστοῦ. Ἐν τούτοις, μέχρι σήμερον οἱ νομοθέται ἀπησχολήθησαν μὲ τὴν διὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως θεωρητικὴν μόρφωσιν τοῦ μέλλοντος δικαστοῦ καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτοῦ ἀπὸ ἐξωτερικῶν ἐπιδράσεων. Παρημέλησαν ὅμως τελείως νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὰ ἐκ φύσεως προσόντα τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος μέλλει νὰ γίνῃ δικαστὴς συναποκομίζων τὰς ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ ὑποστάσεως ἐπιδράσεις, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν συντελεστὴν οὐχὶ παραμελητέον, ἰδίᾳ διὰ μίαν ἀσχολίαν οἵα ἡ «ἐξατομίκευσις» τῶν ἐπιβλητέων εἰς πρόσωπόν τι ποινικῶν κυρώσεων. Ἡ κατάστασις αὕτη πραγμάτων—ἀκριβῶς λόγῳ τῆς ποικιλίας γενικῶς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως— ἐμφανίζει εἰς τὴν πρακτικὴν τῶν δικαστηρίων ἓν «ὁμοίωμα ἐξατομικεύσεως» καὶ ταυτοχρόνως μίαν ποικιλίαν διαφόρου ἐκτιμήσεως. Ἰδοὺ μία ἐκ τῶν

αἰτιῶν, ἂν ὄχι ἡ σπουδαιοτέρα, τῶν οὐχὶ σπανίων μεταρρυθμίσεων τῶν ἀποφάσεων τῶν κατωτέρων δικαστηρίων ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων δικαστῶν. Ἐξ ἄλλου, οἱ ἀνώτεροι οὗτοι δικασταὶ— ἂς μοι ἐπιτρέψουν τὴν φράσιν οἱ παρόντες ἀνώτεροι δικασταὶ— εἶναι ἆρά γε ἐκ τῆς Φύσεως ἀπηλλαγμένοι ὅλοι παρομοίων ἀτελειῶν; Φρονῶ ὅθεν, ὅτι ἀντὶ νὰ ἐπιζητῶμεν ὅπως ἐλέγχηται ἡ ἄσκησις τῆς ἐν λόγῳ ἐξουσίας τοῦ δικαστοῦ a posteriori (ἐκ τῶν ὑστέρων), θὰ ἦτο εὐκταῖον ὁ ἔλεγχος νὰ γίνεται ἐπὶ τῶν ἐμφύτων ἀτομικῶν ἱκανοτήτων αὐτοῦ a priori (ἐκ τῶν προτέρων), ἤτοι πρὶν γίνῃ δικαστής· καὶ οὕτω ν' ἀποφεύγωνται, ἐν τῷ μέτρῳ πάντοτε τοῦ δυνατοῦ, αἱ χρήζουσαι μεταρρυθμίσεως δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ ἀπασχολοῦντος ἡμᾶς θέματος. Ἐπομένως, προτείνω, ὅπως συμπληρωθῇ ἡ σχετικὴ παράγραφος τῶν συμπερασμάτων καὶ προτάσεων τοῦ γενικοῦ εἰσηγητοῦ διὰ τῆς ἀκολούθου προσθήκης: «Ἀνεξαρτήτως τῆς ἀπαιτουμένης θεωρητικῆς μορφώσεως τοῦ μέλλοντος » δικαστοῦ, ἡ εἰσδοχὴ τῶν ὑποψηφίων εἰς τὸ δικαστικὸν λειτούργημα πρέπει νὰ γί- » νηται μετὰ προηγουμένην ἔρευναν περὶ τοῦ ἂν κέκτηνται οὗτοι τὰς φυσικάς, διανο- » ητικὰς καὶ ἠθικὰς ἱκανότητας, τὰς ὑπὸ τῆς Ἐπιστήμης ἀπαιτουμένας, ἵνα ὦσιν » οὗτοι κατάλληλοι διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν ὑψηλῶν αὐτῶν καθηκόντων». Τοῦτο θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ, τῷ ὄντι, ὡς συμπλήρωμα τῆς «ἐξατομικεύσεως», ἀλλ' ἀπὸ ἀντιστρόφου πλευρᾶς, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς δηλ. τοῦ δικαστοῦ τὴν φορὰν ταύτην, δεδομένου ὅτι καὶ οὗτος ἄνθρωπος εἶναι. Σημειῶ, παρεμπιπτόντως, ὅτι εἰδικῶς ὡς πρὸς τοὺς ἐνόρκους λαϊκοὺς δικαστάς, ὅπως οὗτοι χρησιμοποιοῦνται, τὸ ζήτημα ἀπὸ τῆς ἐρευνωμένης ἀπόψεως, χρήζει ἰδιαιτέρας μελέτης...».

Τὸ ἀνωτέρω μέρος τῶν προτάσεών μου ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον εἰδικῆς συζητήσεως ἐν τῷ Τμήματι. Πρὸς τὰς ἀπόψεις μου συνεφώνησε κατ' ἀρχὴν ὁ πρόεδρος Ἀρεοπαγίτης κ. Ancel. Παρεπέμφθη δὲ ὑπὸ τοῦ Τμήματος, ἵνα ἀποτελέσῃ ἡ πρότασις εἰδικὸν θέμα πρὸς συζήτησιν εἰς μέλλον συνέδριον, κατόπιν παρατηρήσεως τοῦ Βρεταννοῦ καθηγητοῦ κ. Radzinowicz, ὅτι εἶναι ἀπαράσκευοι οἱ σύνεδροι ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς προτάσεως, δεδομένου ὅτι δὲν ἐθίγη ἡ πλευρὰ αὕτη οὔτε ὑπὸ τῆς εἰσηγήσεως τοῦ γενικοῦ εἰσηγητοῦ, οὔτε ὑπὸ εἰδικῆς τινος ἐγγράφου ἐκθέσεως, καὶ ἐπακολουθεισάσης παρεμβάσεως τοῦ Βέλγου καθηγητοῦ κ. Gunzburg, προτείναντος ὅπως ἀποτελέσῃ ἡ πρότασις εἰδικὸν θέμα μέλλοντος συνεδρίου. Ἡ γενικὴ συνέλευσις, εἰς ἐπακολουθήσασαν συνεδρίασιν αὐτῆς, ἐπεκύρωσε τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν τοῦ Τμήματος.

Τὰ συμπεράσματα τῶν ὅλων συζητήσεων ἐπὶ τοῦ δευτέρου θέματος, ὑφ' οἵαν μορφὴν ἐπεκυρώθησαν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, ἔχουν ὡς ἑξῆς:

(Συνεχίζεται)

Η ΕΛΛΑΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΛΙΚΝΟΝ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Λόγος ἐκφωνηθεὶς τὴν 29ην Δεκεμβρίου 1957 εἰς γεῦμα τοῦ «Προπέλερ Κλὰμπ» ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου Ἀμερικανοῦ Γερουσιαστοῦ καὶ Προέδρου τῆς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας
κ. **ΘΗΟΝΤΟΡ ΓΚΡΙΝ**

Μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν εὑρίσκομαι σήμερον ἐδῶ, εἰς τὰς Ἀθήνας, μαζί σας, ἐκτιμῶ δὲ δεόντως τὴν τιμὴν ἥτις μοῦ προσγίνεται διὰ τῆς εὐκαιρίας ποὺ μοῦ παρέχετε νὰ σᾶς ἀπευθύνω τὸν λόγον.

Ἡ χώρα αὕτη εἶναι ἡ 13η, τὴν ὁποίαν ἐπισκέπτομαι κατὰ τὴν παροῦσαν περιοδείαν μου. Αὔριον μεταβαίνω εἰς Τουρκίαν, τὴν προσεχῆ δὲ ἑβδομάδα θὰ ἀκολουθήσω τὴν ὁδὸν τῆς ἐπανόδου εἰς τὴν πατρίδα μου. Οὕτω, μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης θὰ ἔχω ἐπισκεφθῆ καὶ τὰς 14 χώρας, αἵτινες, μετὰ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἀπαρτίζουν τὸν Ὀργανισμὸν τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου, γενικῶς γνωστοῦ ὡς «NATO». Ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς περιοδείας μου συνίσταται εἰς τὸ νὰ διαπιστώσω—πρὸς ἐνημέρωσιν τόσον τοῦ ἑαυτοῦ μου ὅσον καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξωτερικῶν σχέσεων τῆς Γερουσίας, τῆς ὁποίας διατελῶ Πρόεδρος—πῶς, οὐσιαστικῶς, λειτουργεῖ τὸ NATO καὶ τί δύναται καὶ πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ—ἂν ὑφίσταται τοιαύτη περίπτωσις—πρὸς ἀποτελεσματικωτέραν λειτουργίαν του.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιοδείας μου, προσέβλεπα πάντοτε μὲ μεγάλην ἀνυπομονησίαν καὶ χαρὰν τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς μου εἰς τὴν Ἑλλάδα. Μεταξὺ τῶν ἄλλων προσόντων τοῦ πατρός μου ἦτο καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ μελετητοῦ καὶ γνώστου τῶν κλασσικῶν γραμμάτων. Πολὺ νέος ἀκόμη ἐξέμαθον τὴν Ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν καὶ ἀνεγίνωσκα εἰς τὸ πρωτότυπον τὰ ἔργα τῶν Ἑλλήνων θεατρικῶν συγγραφέων καὶ φιλοσόφων, ὡς καὶ μικρὸν περιοδικὸν τιτλοφορούμενον «Ὁ Ἀστὴρ τῆς Ἀνατολῆς». Ἂν μοὶ παρείχετο ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπιλέξω τὴν περίοδον τῆς ἱστορίας κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπεθύμουν νὰ ζῶ, θὰ ἐπέλεγον πρῶτον τὴν παροῦσαν καί, κατὰ δεύτερον λόγον, τὴν ἐποχὴν τῶν Ἀρχαίων Ἀθηνῶν, κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς δόξης των.

Ἔχω πραγματοποιήσει ὡρισμένον ἀριθμὸν ἐπισκέψεων εἰς τὴν Ἑλλάδα, πάντοτε δὲ ἠσθάνθην μεγάλην ἀγαλλίασιν ἀπὸ τὴν ἐδῶ παρουσίαν μου. Τοῦτο ἰσχύει τόσον κατὰ τὴν παροῦσαν ὅσον καὶ κατὰ τὰς προγενεστέρας ἐπισκέψεις μου.

Ἂν ὄχι δι' οἱονδήποτε ἄλλον λόγον, ἡ ζωηρὰ συγκίνησίς μου, ἐκ τῆς ἀφίξεώς μου εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπαυξάνεται τὴν φορὰν αὐτὴν λόγῳ τοῦ ἰδιάζοντος ρόλου, τὸν ὁποῖον ἔχει νὰ διαδραματίσῃ ἡ Ἑλλὰς ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ NATO, ὡς καὶ λόγῳ τῆς μᾶλλον εἰδικῆς σχέσεως, ἥτις ὑφίσταται μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι τὸ λίκνον τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἄμυνα ἀποτελεῖ τὸν πρῶτον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τοῦ NATO.

Ἐπιπροσθέτως, λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς της θέσεως καὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ μορφωτικῶν ἐνδιαφερόντων της, ἡ Ἑλλὰς ἀποτελεῖ πολύτιμον συνδετικὸν κρίκον μεταξὺ Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ Μέσης Ἀνατολῆς. Περιττὸν νὰ ὑπογραμμισθῇ ὅτι διατηροῦμεν μὲ τὴν Ἑλλάδα πλείστους δεσμούς, ἐπὶ πλέον τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν. Πολλοὶ ἐκ τῶν διαβιούντων εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας πλέον ἐγκρίτων πολιτῶν εἶναι Ἀμερικανοὶ Ἑλληνικῆς καταγωγῆς. Τὸ σημαντικώτερον, ἐν τούτοις, ὅλων εἶναι, πιθανῶς, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἀποτελεῖ χρήσιμον χαρακτηριστικὸν δίδαγμα περὶ τῆς ἀξίας τῆς ἀμερικανικῆς ἐξωτερικῆς βοηθείας, ὁσάκις

αὐτὴ συνδυάζεται μὲ τὴν ἀποφασιστικότητα ἑνὸς γενναίου λαοῦ. Ἀφ' ἑτέρου, τὸ παράδειγμα τῆς Ἑλλάδος καταδεικνύει εἰς πολλοὺς Ἀμερικανοὺς τὸ ἄξιον λόγου τῆς παροχῆς συμπαραστάσεως πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φίλους μας. Ὡσαύτως, διὰ τὰς χώρας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, ἡ Ἑλλὰς ζῇ, ἀποτελοῦσα περιφανῆ ἔνδειξιν ὅτι—μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ προσκρούῃ εἰς τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα ἑνὸς ἔθνους—ἡ ἀμερικανικὴ βοήθεια προασπίζει καὶ κατοχυρώνει τὰ ἐν λόγῳ κυριαρχικὰ δικαιώματα.

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, καθ' ὃ συμπληροῦται δεκαετία ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προγράμματος βοηθείας πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκίαν, ἀποτελεῖ ἐνθάρρυνσιν ἡ ὑπόμνησις τῆς προόδου τὴν ὁποίαν ἐπραγματοποιήσαμεν ἀπὸ κοινοῦ κατὰ τὴν ἐν λόγῳ μνημειώδη δεκαετίαν. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτήν, καθ' ἣν ἡ μία κρίσις ἐπηκολούθει τὴν ἄλλην, τὸ ΝΑΤΟ ἐξῆλθε τῶν ἐν λόγῳ κρίσεων ὡς ἰσχυρὸν καὶ ζωντανὸν ὄργανον τῆς δυτικῆς ἀμύνης. Μολονότι, ἐννοεῖται, ὑφίστανται ἐκκρεμῆ προβλήματα ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ ΝΑΤΟ, ἐν τούτοις, ταῦτα θὰ πρέπει νὰ διευθετηθοῦν ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς «οἰκογενείας» αὐτῆς τῶν ἐθνῶν. Δὲν δυνάμεθα ὅπως ἐπιτρέψωμεν τὰ προβλήματα αὐτὰ νὰ μᾶς διαιρέσουν.

Ἡμεῖς οἱ μετέχοντες τοῦ ΝΑΤΟ, ἀντιμετωπίζομεν σήμερον μίαν νέαν κρίσιν. Ἐννοῶ τὴν θεαματικὴν ἔνδειξιν περὶ τῆς ἐπιτελεσθείσης εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν ἐπιστημονικῆς καὶ τεχνολογικῆς προόδου. Δὲν πανικοβάλλομαι ἐκ τῶν περὶ τῆς ἐν λόγῳ προόδου ἐνδείξεων, οὔτε, ὅμως, καὶ ἐπαναπαύομαι, ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον, ἐπὶ τῶν πραγματοποιηθεισῶν ὑφ' ἡμῶν—τῶν χωρῶν τοῦ ΝΑΤΟ—ἐπιστημονικῶν προόδων.

Τὰ ἐκπεμφθέντα ὑπὸ τοῦ «Σποῦτνικ» σήματα μετέδωσαν, κατὰ τὴν γνώμην μου, δύο μηνύματα, ἅτινα ἀποκρυπτογραφοῦνται εὐκολώτατα :

Πρῶτον, οὐδέποτε νὰ προβαίνωμεν τοῦ λοιποῦ εἰς ὑποτίμησιν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, ὡς ὡρισμέναι κυβερνήσεις τῶν δυτικῶν χωρῶν διέπραξαν τὸ ἐν λόγῳ σφάλμα κατὰ τὸ παρελθόν. Ὅλοι μας συναπεκομίσαμεν πολύτιμα διδάγματα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς π.χ., μεταξὺ ἄλλων, ἐκ τοῦ ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ πραξικοπήματος. Ἐν τούτοις, καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις ἔχομεν ἀνάγκην συνεχῶν σχετικῶν ὑπομνήσεων.

Δεύτερον, ἡ Δύσις ὀφείλει νὰ συνενωθῇ καὶ νὰ προβαίνῃ εἰς ἀπὸ κοινοῦ ἐνεργείας, ὅσον οὐδέποτε εἰς τὸ παρελθόν.

Μία τῶν πρώτων ἀποφάσεων τῶν χωρῶν τοῦ ΝΑΤΟ ὑπῆρξεν ἡ υἱοθέτησις, εἰς τὸν στρατιωτικὸν τομέα, τῆς ἀρχῆς τῶν ἐξισορροπημένων συλλογικῶν δυνάμεων, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἕκαστον κράτος—μέλος πράττει ὅ,τι δύναται νὰ πράξῃ καλύτερον. Ἡ ἐν λόγῳ ἀρχὴ θὰ πρέπει τώρα νὰ ἰσχύσῃ καὶ εἰς τοὺς τομεῖς τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν ἐρευνῶν καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν ἐφαρμογῶν καὶ τελειοποιήσεων. Δὲν δύναται, ὅθεν, τοῦ λοιποῦ ἕκαστον κράτος—μέλος νὰ βαδίζῃ περισσότερον μόνον, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅπως δὲν δύναται νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ πρὸς ἀπόκτησιν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἰδίαν ἡμῶν ἄμυναν.

Τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἐπιστημονικῆς συνεργασίας, τὴν ὁποίαν σκέπτομαι, δὲν ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸν συντονισμὸν τῶν σχετικῶν ἐρευνῶν ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα ζητήματα. Δὲν ὑπάρχει ἁπλῶς ἀνάγκη ἀποδοτικωτέρας χρησιμοποιήσεως τῶν ἐπιστημόνων, τοὺς ὁποίους διαθέτουν αἱ χῶραι τοῦ ΝΑΤΟ, ὑπάρχει ἐπίσης ἀνάγκη δημιουργίας περισσοτέρων ἐπιστημόνων. Ἂν καὶ ἑκάστη χώρα φέρῃ τὰς ἰδικάς της εὐθύνας, τὰ μέλη τοῦ ΝΑΤΟ θὰ πρέπει νὰ συνεργασθοῦν καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐπιστημονικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Δυστυχῶς, δὲν δυνάμεθα νὰ προείπωμεν ποῦ θὰ ἐμφανισθῇ μία μεγαλοφυΐα. Κατὰ συνέπειαν, καθίσταται ἀναγκαῖον ὅπως προχωρήσωμεν εἰς τὴν δημιουργίαν εἴδους συστήματος ἀνταλλαγῶν εἰς τὸν ἐκπαιδευτικὸν τομέα, τὸ ὁποῖον νὰ ἐπιτρέψῃ

τὴν χρησιμοποίησιν τῶν καλυτέρων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων ὡρισμένων χωρῶν τοῦ NATO, ὑπὸ ὑπηκόων τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς Συμμαχίας. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ ἀτομικὸς ἀντιδραστήρ, ὅστις παρεχωρήθη ὑπὸ τῶν Η.Π.Α. εἰς τὴν Ἑλλάδα, θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἐν λόγῳ ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ. Σχετικαὶ ἀποφάσεις ἐλήφθησαν ἐπίσης κατὰ τὴν πρόσφατον κοινοβουλευτικὴν διάσκεψιν τοῦ NATO ἐν Παρισίοις, εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέσχον ὡς ἀρχηγὸς τῆς ἀμερικανικῆς ἀντιπροσωπείας. Ἐλπίζω ὅτι αἱ ἀνωτέρω ἀποφάσεις θὰ καταστοῦν καὶ πραγματικότης, ἐξεταζόμεναι μελλοντικῶς ὑπὸ τῶν κυβερνήσεων τῶν μελῶν τοῦ NATO.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιοδείας μου ταύτης, εἶδον μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι οἱ ἡγέται μετὰ τῶν ὁποίων συνωμίλησα ἐξέφρασαν τὴν γνώμην, ὅτι ἡ εὐρυτέρα καὶ ἐντατικωτέρα προσπάθεια τοῦ NATO ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ τομέως εἶναι ἀναγκαία. Συμφώνως πρὸς τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας ἔχω ἐξ Η.Π.Α. προκύπτει ὅτι καὶ εἰς τὴν χώραν μου κερδίζει ἔδαφος ἡ ἀντίληψις αὕτη.

Πάντα ταῦτα εἶναι βεβαίως πολὺ εὐχάριστα. Αἰσθάνομαι ἐν τούτοις τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προβῶ εἰς μίαν προειδοποίησιν. Θὰ πρέπει νὰ προσέξωμεν ἰδιαιτέρως ὅπως ἡ νέα ὥθησις πρὸς τὴν Ἐπιστήμην μὴ ἐξελιχθῇ εἰς μονόπλευρον ἐκπαιδευτικὸν σύστημα. Αὐτὸ τὸ ὁποῖον χρειάζεται δὲν εἶναι ἡ αὔξησις τοῦ ποσοστοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὰς ἐπιστήμας, ἀλλ' αὔξησις τοῦ συνόλου τῶν ἐκπαιδευτικῶν δυνατοτήτων, ὥστε ἐνῷ θὰ αὐξηθῇ τὸ σύνολον τῶν ὡρῶν ἐπιστημονικῆς ἐκπαιδεύσεως, νὰ αὐξηθῇ καὶ τὸ σύνολον τῶν ὡρῶν θεωρητικῆς ἐκπαιδεύσεως (φιλολογία, ψυχολογία, κοινωνιολογία, φιλοσοφία, ἱστορία),

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον φοβοῦμαι εἶναι ὅτι θὰ παραμελήσωμεν τὰς θεωρητικὰς ἐπιστήμας χάριν τῶν θετικῶν. Τοῦτο θὰ μᾶς ἐπέτρεπεν βεβαίως νὰ ὑπερκεράσωμεν εὐχερῶς τὰ Σοβιὲτ εἰς τὸν τομέα τῆς τεχνολογίας, ἐν τελευταίᾳ ὅμως ἀναλύσει τὸ πρᾶγμα θὰ εἶχε δυσμενῆ ἀντίκτυπον. Θὰ πρέπει νὰ ἐνθυμούμεθα ὅτι, παρ' ὅλον ὅτι ὑστερήσαμεν εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν τομέα, ἔχομεν δημιουργήσει ἐπιστήμονας οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ μᾶς τινάξουν ἅπαντας εἰς τὸν ἀέρα.

Οἱ ὑπεύθυνοι διὰ τὸν στρατιωτικὸν προγραμματισμὸν τοῦ NATO λέγουν καθαρὰ περὶ τοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου παραγωγῆς. Ἓν ἀεριωθούμενον, διὰ νὰ εἶναι ἑτοιμοπαράδοτον τὸ 1960, πρέπει νὰ παραγγελθῇ δύο ἢ τρία ἔτη ἐνωρίτερον. Διὰ νὰ γίνῃ δὲ ἡ παραγγελία πρέπει νὰ προηγηθοῦν τὰ σχέδια τὰ ὁποῖα πάλιν ἀπαιτοῦν ἀρκετὰ ἔτη διὰ τὴν τελειοποίησίν των. Ἐνῷ ὅμως χρειάζονται πέντε ἢ περισσότερα ἔτη διὰ νὰ γίνῃ ἓν ἀεροσκάφος πραγματικότης, ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν θὰ ἀρχίσουν αἱ ἐργασίαι ἐπὶ τῶν σχεδίων του, χρειάζονται πολὺ περισσότερα ἔτη διὰ νὰ φέρωμεν τὸν μηχανικὸν (ὅστις θὰ κάμῃ τὸ σχέδιον) ἀπὸ τὸ γυμνάσιον εἰς τὸ ἐργαστήριον. Χρειάζονται δὲ ἀκόμη περισσότερα διὰ νὰ δημιουργήσωμεν ὡρίμους ἀνθρώπους δυναμένους νὰ λαμβάνουν ἀποφάσεις ἐν μέσῳ τῶν ἐξαιρετικῶς περιπλόκων συνθηκῶν, αἵτινες περιβάλλουν σήμερον τὰς ἀνθρωπίνους σχέσεις.

Ἐν τούτοις, ἡμεῖς τὰ μέλη τοῦ NATO, δὲν πρέπει νὰ περιορισθῶμεν ἁπλῶς εἰς τὴν δημιουργίαν μικροῦ ἀριθμοῦ τοιούτων ἀνθρώπων πρὸς χρησιμοποίησίν των εἰς ἀνωτάτας κρατικὰς θέσεις. Πρέπει νὰ δημιουργήσωμεν ἔθνη ὁλόκληρα ἐκ τοιούτων ἀνθρώπων. Τοῦτο δέ, διότι εἰς τὰς χώρας τοῦ NATO, αἱ κυβερνήσεις εἶναι ὑπεύθυνοι ἔναντι τοῦ λαοῦ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὰς κομμουνιστικὰς χώρας. Κατὰ συνέπειαν, ἀπαραίτητον εἶναι ὅπως οἱ λαοί μας ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἀνθρώπους ἔχοντας τὰς ἰδίας κατὰ τὸ δυνατὸν ἱκανότητας, μὲ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες φέρουν τὰς εὐθύνας τῆς κυβερνήσεως ἀποφασίζοντες ἐπὶ θεμελιωδῶν θεμάτων.

Θὰ ἀπετέλει μέγα σφάλμα ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ἐκπαιδεύσωμεν μόνον ἐπιστήμονας, ἢ ἀκόμη καὶ ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ἐκπαιδεύσωμεν ἐπιστήμονας καὶ θεωρητικοὺς κεχωρισμένως. Ὁ πλήρης ἄνθρωπος, ἐὰν εἶναι ἐπιστήμων, πρέπει νὰ εἶναι καὶ θεωρητικός. Τὸ αὐτὸ δὲ ἰσχύει, μέχρι σημείου τινός, καὶ περὶ τοῦ θεωρητικοῦ. Οὕτω,

ἐνῷ αἱ χῶραι τοῦ NATO πρέπει νὰ δώσουν ἀσφαλῶς τὴν συλλογικὴν προσοχὴν των εἰς τὸ θέμα τῆς ἐπιστημονικῆς ἐκπαιδεύσεως, πρέπει ἐπίσης νὰ τὴν δώσουν καὶ εἰς τὸ θέμα τῆς θεωρητικῆς τοιαύτης. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν τὸ NATO δὲν πρέπει νὰ ἐξελιχθῇ ἁπλῶς εἰς στρατιωτικὸν προμαχῶνα τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς μέσον περαιτέρω ἀναπτύξεως τοῦ πολιτισμοῦ τούτου.

Ἐξ ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ NATO, ἡ Ἑλλάς, ὡς λίκνον τῶν περὶ Δημοκρατίας ἰδεωδῶν τῆς Δύσεως, ἔχει νὰ προσφέρῃ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἰδιάζουσαν καὶ μοναδικὴν συμβολήν, ἐπὶ πλέον τῆς πολυτίμου στρατιωτικῆς συμβολῆς τὴν ὁποίαν παρέχει λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς της θέσεως, τῶν ἐνόπλων δυνάμεών της καὶ τοῦ θάρρους της.

Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἡ Ἑλλὰς θὰ παράσχῃ εἰς τὸ μέλλον τὴν συμβολήν της, πράττουσα ἀκόμη περισσότερα, ὡς ἔπραξεν εἰς τὸ παρελθόν. Ἂν ἅπασαι αἱ ὑπόλοιποι χῶραι τοῦ NATO πράξουν τὸ αὐτό, νομίζω ὅτι δὲν θὰ ἀπαιτηθῇ νὰ τρέφωμεν φόβους ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα. Ἂς προσβλέψῃ σήμερον ἡ Ἑλλάς, μὲ τὸ ἔνδοξον παρελθόν, εἰς τὸ ἔνδοξον αὐτῆς μέλλον!..

Θ. ΓΚΡΙΝ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΤΑΚΤΙΚΗ

ΕΝΑ ΜΟΙΡΑΙΟΝ ΑΡΘΡΟΝ

Τὸ ἄρθρον τοῦ Λεοτζὲκ Κολακόβσκυ, τὸ ὁποῖον ἐστοίχισεν εἰς τὴν «Πὸ Πρόστου» τὴν ἔκδοσίν της:

«Ἐπιθυμοῦμεν νὰ σᾶς εἴπωμεν τί εἶναι ὁ σοσιαλισμός. Ἀλλὰ προηγουμένως πρέπει νὰ σᾶς ἐξηγήσωμεν τί δὲν εἶναι σοσιαλισμός. Ἂς ἀρχίσωμεν. Ὁ σοσιαλισμὸς δὲν εἶναι:

Μία κοινωνία ὅπου ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ δὲν διέπραξε κανένα ἔγκλημα, ἀναμένει ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν ἐπίσκεψιν τῆς ἀστυνομίας εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἕνα κράτος ὅπου εἶναι δυνατὸν νὰ καταδικασθῇ ἕνας ἄνθρωπος χωρὶς δίκη. Μία κοινωνία τῆς ὁποίας οἱ ἡγέται αὐτοεκλέγονται. Ἕνα κράτος ποὺ δὲν ἐπιτρέπει τὰ ταξίδια εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἕνα κράτος ποὺ ἀριθμεῖ περισσοτέρους χαφιέδες παρὰ νοσοκόμους, ὅπου ὑπάρχουν περισσότεροι ἄνθρωποι εἰς τὰς φυλακὰς παρὰ εἰς τὰ νοσοκομεῖα. Ἕνα κράτος ὅπου ὅλος ὁ κόσμος εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ψεύδεται. Ἕνα κράτος ποὺ κατασκευάζει ἐξαίρετα ἀεριωθούμενα καὶ ἐλεεινὰ ὑποδήματα. Ἕνα κράτος ποὺ ὁ δειλὸς θριαμβεύει καὶ ὁ θαρραλέος ἐξαφανίζεται. Ἕνα κράτος ὅπου διαπιστώνεται ὅτι εἰς τὰς περισσοτέρας δίκας ὑπάρχει συμφωνία Εἰσαγγελέως καὶ συνηγόρων. Ἕνα κράτος ποὺ ἀξιώνει ὅπως ὅλοι οἱ πολῖται πρεσβεύουν τὰς ἰδίας φιλοσοφικάς, φιλολογικάς, ἠθικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀρχὰς καὶ ἀπαιτεῖ νὰ συμφωνοῦν ἐφ' ὅλων τῶν ζητημάτων τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Ἕνα κράτος ποὺ δὲν ἐκτελεῖ τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ ἀκόμη καὶ ὅταν τὸν ἔχει ἐρωτήσει. Ἕνα κράτος ὅπου οἱ συγγραφεῖς καὶ οἱ φιλόσοφοι λέγουν πάντοτε τὰ ἴδια πράγματα μὲ τοὺς ὑπουργοὺς καὶ τοὺς στρατηγούς, ἀλλὰ μόνον ἀφοῦ οἱ τελευταῖοι αὐτοὶ ἐξεφράσθησαν ἤδη. Ἕνα κράτος ὅπου εἶναι δυνατὸν νὰ προβλέψῃ κανεὶς τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐκλογῶν. Ἕνα κράτος ὅπου πρέπει ν' ἀρνηθῇ κανεὶς ὅ,τι ἐβεβαίωνε τὴν προτεραίαν, ἀλλὰ ὅπου πρέπει νὰ πιστεύῃ πάντοτε ὅτι ὑποστηρίζει τὸ ἴδιον πρᾶγμα».

Φυσικὰ εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸ δὲν ἐδυσκολεύθησαν νὰ ἀναγνωρίσουν οἱ κομμουνισταὶ τὰς σκοτεινὰς πλευρὰς τοῦ συστήματός των.

ΧΙΛΙΑΣΤΑΙ
Ἤ
ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

Ὑπὸ τοῦ Ἀστυνόμου Β'
κ. **ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΖΑΜΠΛΑΡΑ**

Ὁ Χιλιασμὸς εἶναι παλαιὰ Χριστιανικὴ αἵρεσις Ἰουδαϊκῆς προελεύσεως ἡ κεκαλυμμένη ἀλλόθρησκος κοσμοκρατορικὴ πολιτικὴ ἐπιδίωξις, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν διάσπασιν τῆς θρησκευτικῆς συνοχῆς καὶ ἑνότητος τοῦ λαοῦ, καλλιεργοῦσα παραλλήλως καὶ διεθνιστικάς της ἐπιδιώξεις, διὰ τῆς ἱδρύσεως παγκοσμίου Ἰουδαϊκοῦ Θεοκρατικοῦ Κράτους.

Ἡ αἵρεσις αὕτη ἐνεφανίσθη τὸν 2ον μ.Χ. αἰῶνα, καταπολεμηθεῖσα ὅμως τότε ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἐξέλιπεν ἐντελῶς ἐπὶ μακρὰ ἔτη.

Τὸ ἔτος 1874 ἱδρύθη ἐν Πενσυλβανίᾳ τῶν Η.Π.Α. διεθνὲς Σωματεῖον Χιλιαστῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Βιβλικὴ καὶ Φυλλαδικὴ Ἑταιρία Σκοπιά». (Ἀπὸ τὴν ὀνομασίαν του, δύναται νὰ ἀντιληφθῇ τις ὅτι πρόκειται περὶ ἐκδοτικοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου, σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ πώλησις βιβλίων).

Ἀρχηγὸς τοῦ Σωματείου αὐτοῦ ἦτο ὁ Ἰσραηλίτης Κάραλος Τ. Ρῶσσελ, πάστωρ (ἀπὸ τὸ 1874—1916).

Τὸ Σωματεῖον αὐτὸ λειτουργεῖ ἔκτοτε ὡς ἰθῦνον Σῶμα τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον Χιλιαστῶν.

Τὸν Ρῶσσελ μετὰ τὸν θάνατόν του διεδέχθη ὁ ἐπίσης Ἰσραηλίτης Ἰωσὴφ Ρόδερφορδ, δικαστὴς (ἀπὸ τὸ 1916—1942) καὶ μετ' αὐτὸν σήμερον ὁ Νάθαν Νόρρ.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐνεφανίσθη τὸ ἔτος 1906 καὶ κατ' ἄλλους τὸ 1912 ὑπὸ ἀντιπρόσωπον τὸν Ἀθανάσιον Καρανάσον.

Οἱ Χιλιασταί, λόγῳ τῶν ἀλλεπαλλήλων διαψεύσεων τῶν προφητειῶν των, παρουσιάζονται σήμερον ὑπὸ τὸν τίτλον «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ» (ἐπειδὴ ὡς ἰσχυρίζονται εἶναι τεταγμένοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ μαρτυρήσουν τὸν Θεῖον λόγον).

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω μάρτυρας τοῦ Ἰεχωβᾶ ἢ Ἰεχωβῖτες, οἵτινες εἶναι οἱ πλέον γνωστοὶ καὶ οἱ πλέον δρῶντες, ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι ὁμάδες, προερχόμεναι ἐκ τῆς αἱρέσεως ταύτης ὡς λ.χ. οἱ Χαραυγισταὶ τῆς Χιλιετηρίδος, οἱ Ρωσσελισταί, οἱ τῆς Νέας Ἡμέρας, οἱ τῆς Παγκοσμίου Σωτηρίας καί τινες μικρότεραι ὁμάδες.

Κοινὸς σκοπὸς ὅλων εἶναι ἡ προπαγάνδα ἐναντίον τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας καὶ ἡ ἀπόκτησις θυμάτων εἰς τὴν αἵρεσίν των.

***

Οἱ Χιλιασταὶ διακηρύττουν τὰς κάτωθι οὕτως εἰπεῖν φαιδρὰς θεωρίας, ἤτοι:

Χίλια ἔτη πρὸ τῆς Δευτέρας παρουσίας, θὰ ἐγκαθιδρυθῇ ἐπὶ τῆς γῆς Κυβέρνησις μὲ ἕδραν τὴν Παλαιστίνην, μέλη τῆς ὁποίας θὰ εἶναι ἔνδοξοι ἄνδρες τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς, οἵτινες θὰ ἀναστηθοῦν πρὸς τοῦτο.

Ὡς τοιοῦτοι φέρονται: Οἱ Ἀβραὰμ ὡς Πρωθυπουργός, ὅστις ἐκ τοῦ Ὄρους Σινᾶ θὰ ἐξαποστέλῃ τὰς διαταγάς του, Ἰσαάκ, Ἰακώβ, Δαβίδ, Βαράμ, Ἰεφθάε, Δανιὴλ κλπ. ὡς μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ Κυβέρνησις αὕτη θὰ τελῇ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θὰ διευθύνῃ τὰς τύχας καὶ ὑποθέσεις ὅλου τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς κόσμου κλπ.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς θεωρίας αὐτῆς, οἱ μέλλοντες νὰ σχηματίσουν Κυβέρνησιν εἶναι ὅλοι Ἰουδαῖοι καὶ οὐδεὶς ἄλλος οὔτε καὶ αὐτοὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὔτε καὶ καμμία ἀπὸ τὰς μεγάλας παγκοσμίους ἠθικὰς προσωπικότητας θὰ μετάσχῃ τῆς Κυβερνήσεως.

Οὕτω διὰ τῆς θεωρίας αὐτῆς ἀφ' ἑνὸς καθυβρίζεται ὁ Χριστὸς ἐμμέσως ὡς λαοπλάνος, διότι ἄλλα ἐπηγγέλθη, ἄλλα ἐδίδαξε καὶ ἄλλα σκέπτεται νὰ πράξῃ καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀποδεικνύεται πλήρως, ὅτι ὁ Χιλιασμὸς ἀποτελεῖ συγκεκαλυμμένον διεθνισμόν, (ἐπειδὴ προπαγανδίζει ὅτι, μετ' οὗ πολὺ ὁ κόσμος θὰ διοικηθῇ ἀπὸ ἕνα 'Ιουδαϊκὸν Θεοκρατικὸν Κράτος).

Οἱ χιλιασταὶ ἀρνοῦνται τὴν Θεότητα τοῦ Κυρίου ἡμῶν 'Ιησοῦ Χριστοῦ καὶ δὲν τὸν πιστεύουν ὡς Θεόν, ἀλλὰ ὡς ἄνθρωπον, μὴ παραδεχόμενοι οὕτω καὶ τὸ τρισυπόστατον τῆς Θεότητος.

'Αρνοῦνται ἐπίσης τὴν ἱερότητα τῆς Παναγίας καὶ δὲν ἀναγνωρίζουν τὰ μυστήρια.

Τὰς 'Αγίας εἰκόνας τὰς ἀποκαλοῦν ξύλα καὶ ὡς τοιαῦτα διακηρύσσουν ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὰ προσκυνοῦν οἱ ἄνθρωποι, τοὺς λατρεύοντας δὲ τὰς εἰκόνας τοὺς ἀποκαλοῦν ξυλολάτρας.

Δὲν βαπτίζονται, ἀλλ' ἐπιδιώκουν τὴν ἐπαναφορὰν τῆς 'Ιουδαϊκῆς περιτομῆς.

Δὲν ἀναγνωρίζουν τὴν 'Ιεροτελεστίαν τοῦ γάμου, οὔτε καὶ δέχονται αὐτὸν ὡς μυστήριον. Νυμφεύονται κατὰ τὸ χιλιαστικὸν σύστημα δι' ὑποσχέσεως καὶ συζοῦν ὡς προανεφέρθη ἄνευ ἐκκλησιαστικῆς 'Ιερολογίας. (Δηλαδὴ ὁ γάμος τῶν Χιλιαστῶν οὐδόλως διαφέρει τῆς παρανόμου συμβιώσεως, κλονίζων ἐκ θεμελίων τὸν θεσμὸν τῆς οἰκογενείας). 'Επίσης γάμος χιλιαστοῦ μετὰ μὴ χιλιαστοῦ, δὲν ἐπιτρέπεται.

Τοὺς νεκρούς των δὲν τοὺς κηδεύουν μὲ τὰς εὐχὰς τῆς 'Εκκλησίας. Τοὺς θάπτουν ἄνευ ἱερέως καὶ 'Ιεροτελεστίας. Μὲ ἄλλους λόγους οὔτε κἂν δέχονται τὴν ἐπέμβασιν τῆς 'Εκκλησίας.

Δὲν παραδέχονται τὴν Θείαν λειτουργίαν καὶ οὐδεμίαν τῶν χριστιανικῶν 'Εκκλησιῶν ἀναγνωρίζουν, οὔτε τοὺς ἱερεῖς οὔτε καὶ τὸ ἱερατικὸν ἔνδυμα.

Δὲν ἀναγνωρίζουν τὴν Θείαν μετάληψιν καὶ ἀρνοῦνται τὴν ἐξομολόγησιν τῶν ἁμαρτιῶν.

Δὲν παραδέχονται ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει ψυχὴν ἀθάνατον, ἀλλὰ διδάσκουν ὅτι εἶναι θνητὸς ψυχῇ τε καὶ σώματι καὶ ἀποθνήσκων εἰσέρχεται εἰς τὴν ἀνυπαρξίαν. Ὡς πρὸς τοῦτο δικαιολογοῦνται ὅτι, ἂν ὁ ἄνθρωπος ἦτο κάτοχος ψυχῆς ἀθανάτου, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποβληθῇ εἰς θάνατον. 'Εν συνεχείᾳ παραδέχονται, ὡς διακηρύσσουν, ὅτι ἡ περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς ἰδέα, ἔσχεν τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς γένεσιν ἐκ τοῦ διαβόλου.

'Επίσης διὰ τὴν Θρησκείαν, μεταξὺ ἄλλων, προπαγανδίζουν καὶ τὰ ἑξῆς :

Θρησκεία εἶναι ἡ διάπραξις οἱουδήποτε πράγματος τὸ ὁποῖον εἶναι ἐναντίον τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. 'Η Θρησκεία ἔλαβε τὴν ἀρχήν της ἐκ τοῦ διαβόλου καὶ ἐχρησιμοποιήθη καθ' ὅλους τοὺς χρόνους ἔκτοτε ὑπ' αὐτοῦ, ὅπως ἐξαπατήσῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὴν λατρείαν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ.

'Εξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι, οἱ χιλιασταὶ ὑποσκάπτουν τὰ θεμέλια τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας καὶ κλονίζουν τὸν θεσμὸν τῆς οἰκογενείας.

***

Οἱ χιλιασταὶ ἐπίσης στρέφονται καὶ κατὰ τῆς κρατικῆς ὀργανώσεως, προπαγανδίζοντες συστήματα ἐπαναστατικοῦ περιεχομένου, ὡς δῆθεν προκύπτοντα ἐκ τῶν Γραφῶν, τὰς ὁποίας σκοπίμως παρερμηνεύουν καὶ διαστρεβλώνουν διὰ νὰ ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ των.

Καταφέρονται δριμύτατα ἐναντίον τῆς Σημαίας καὶ τοῦ χαιρετισμοῦ αὐτῆς, ἰσχυριζόμενοι ὅτι οὗτος αὐξάνει τὸ μῖσος τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους.

Κηρύσσουν ἀνυπακοὴν καὶ μῖσος ἐναντίον τῶν κυβερνώντων τὰς πολιτείας καὶ γενικῶς ἀρνοῦνται τὴν ἠθικὴν ὑπόστασιν τοῦ Κράτους. 'Ο ἄνθρωπος, λέγουν, πρέπει νὰ ὑπακούῃ καὶ ὑποτάσσεται μόνον εἰς τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς νόμους τῶν ἀνθρώπων.

Καταφέρονται ἐναντίον τῆς Πατρίδος καὶ κλονίζουν τὴν ἀγάπην πρὸς αὐτήν, διαδίδοντες ὅτι ἡ φιλοπατρία ὁδηγεῖ πρὸς πόλεμον.

Ἐπιπροσθέτως προπαγανδίζουν ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν πρέπει νὰ χωρίζωνται μὲ σύνορα καὶ ὅτι εἶναι ἐγκληματικὸν νὰ σπεύσουν εἰς τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος ἐν ὥρᾳ κινδύνου αὐτῆς καὶ νὰ λάβουν ὅπλον νὰ πολεμήσουν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καθ' ὅσον δὲν πρέπει νὰ φονεύσουν ἀνθρώπους, ἀπαγορευομένου τούτου ὑπὸ τῆς Θείας ἐντολῆς («οὐ φονεύσῃς»).

Προπαγανδίζουν τὸν διεθνισμὸν μὲ τὸ νὰ ἐξαγγέλλουν ὅτι μία φυλὴ (Ἰουδαϊκὴ) προορίζεται ἐκ Θεοῦ νὰ κυβερνήσῃ τὸν κόσμον ὁλόκληρον.

Προτρέπουν εἰς ἀνυποταξίαν τοὺς ὑποχρέους πρὸς στράτευσιν.

Μὲ ἄλλους λόγους, ὁ Χιλιασμὸς βάλλει καὶ κατὰ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας καὶ κατὰ τῶν σημερινῶν πολιτικῶν καθεστώτων.

Ὅπως ὁ κομμουνισμός, οὕτω καὶ ὁ Χιλιασμὸς εἶναι ὀργάνωσις διεθνιστική. Τὰ κηρύγματα τῶν χιλιαστῶν συμφωνοῦν εἰς πολλὰ σημεῖα μὲ τὰ συνθήματα τῶν κομμουνιστῶν. Λ.χ. καθεστῶτα κοινωνικῆς ἀδικίας ἀποκαλοῦν οἱ κομμουνισταὶ τὰ ἀστικὰ καθεστῶσα, καθεστῶτα τοῦ διαβόλου τὰ ὀνομάζουν οἱ χιλιασταί. Δηλαδὴ καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ζητοῦν τὴν ἀνατροπήν των. Καὶ οἱ μὲν κομμουνισταὶ ζητοῦν τοῦτο ἐν ὀνόματι τοῦ μαρξισμοῦ, οἱ δὲ χιλιασταὶ ἐν ὀνόματι τῶν Γραφῶν, τὰς ὁποίας ἑρμηνεύουν κατὰ τὰ συμφέροντα αὐτοῖς.

Ἐκτὸς τούτου, οἱ χιλιασταὶ ἐπιζητοῦν τὴν κατάργησιν τῶν συνόρων. Τὸ αὐτὸ ἐπιδιώκουν καὶ οἱ κομμουνισταί.

Ἐναντίον τῆς Πατρίδος καὶ τῶν ἐθνικῶν συμβόλων καταφέρονται οἱ χιλιασταί. Τὸ αὐτὸ πράττουν καὶ οἱ κομμουνισταί. Δηλαδὴ πλήρης ταὐτότης κομμουνιστικῶν συνθημάτων καὶ χιλιαστικῶν κηρυγμάτων πρὸς διεθνισμόν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Ἰουδαίων οἱ μέν, τῶν Σλαύων οἱ δέ.

Ἐναντίον τῶν πολέμων καὶ τῆς στρατεύσεως καταφέρονται οἱ χιλιασταί, λέγοντες ὅτι οἱ πόλεμοι εἶναι δημιουργήματα τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν, κεφαλαιοκρατῶν καὶ κληρικῶν, οἵτινες ἐκμεταλλεύονται τοὺς λαοὺς διὰ νὰ πλουτίζουν.

Τὰ αὐτὰ ἀκριβῶς ἰσχυρίζονται καὶ οἱ κομμουνισταί, προπαγανδίζοντες ἐπιμόνως δῆθεν καὶ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης.

***

Ἡ διάδοσις τῶν ἰδεῶν των γίνεται ὑπὸ διαφόρων ἀτόμων, ἅτινα ἀποκαλοῦνται Θεοκρατικοὶ Εὐαγγελιζόμενοι.

Εἰς ἕκαστον εὐαγγελιζόμενον χορηγεῖται ἀνάλογος περιφέρεια.

Αἱ μεγάλαι πόλεις ἔχουν ὑποδιαιρεθῆ εἰς τομεῖς, πρὸς τὸν σκοπὸν εὐρυτάτης διαδόσεως τοῦ ἐντύπου ὑλικοῦ καὶ ἄσκησιν τῆς χιλιαστικῆς προπαγάνδας καὶ τοῦ προσηλυτισμοῦ.

Ὁ εὐαγγελιζόμενος ἐπισκέπτεται ὅλας τὰς οἰκίας τῆς περιοχῆς του, διαδοχικῶς κατ' ἐπανάληψιν, διὰ νὰ γνωρισθῇ μὲ ὅλους τοὺς ἐνοίκους, προτιμῶν πάντοτε τοὺς ἀφελεῖς, ἀγραμμάτους καὶ καλῆς θελήσεως ἀνθρώπους.

Εἰς περίπτωσιν ἀποκτήσεως θύματος, ἐνεργεῖται ὁμαδικὴ ἐπίθεσις καὶ δὲν τὸ ἀφίνουν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐλεύθερον, ἕως ὅτου ἐπιτύχουν τὴν πλήρη κατήχησίν του.

Τ' ἀνωτέρω ἄτομα κατατάσσονται ὡς ἑξῆς:

Εἰδικοὶ σκαπανεῖς εὐαγγελιζόμενοι. Σκαπανεῖς εὐαγγελιζόμενοι. Εὐαγγελιζόμενοι ὁμάδων. Πληροφορηταί. Ὑπηρέται ὁμάδος. Βοηθοὶ ὑπηρέται. Ὑπηρέται ἐπανειλημμένων ἐπισκέψεων. (Ἅπαντες δίδουν μαρτυρίαν ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν).

Ὑπηρέται λογαριασμῶν. (Κρατοῦν τὰ οἰκονομικὰ βιβλία τῆς ὁμάδος).

Ὑπηρέται ἀποθήκης. (Εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τοῦ ἀναγκαιοῦντος προπαγανδιστικοῦ ὑλικοῦ πρὸς τὰ μέλη κλπ.).

Ὑπηρέται τομέων. (Μεριμνοῦν ὅπως ὁλόκληρος ἡ περιοχὴ καλυφθῇ συστηματικῶς ἀπὸ εὐαγγελιζομένους).

Ὑπηρέται διαφημίσεων. (Φροντίζουν διὰ τὴν καλὴν διάθεσιν τοῦ διαφημιστικοῦ ὑλικοῦ κλπ.).

Οἱ ἀνωτέρω σχηματίζουν ὁμάδας, αἵτινες ἐνεργοῦν κατὰ συχνὰ χρονικὰ διαστήματα συγκεντρώσεις εἰς διαφόρους οἰκίας πρὸς μελέτην τῶν Γραφῶν καὶ τῶν ὁδηγιῶν τῆς ὀργανώσεως.

Κατ' ἀρχήν, εἰς τὴν πρώτην συγκέντρωσίν των, μελετοῦν τὸ περιοδικόν τους «Σκοπιά», ὅπερ θεωροῦν ὡς Θεόπνευστον.

Εἰς τὴν δευτέραν συνάθροισίν των, μελετοῦν τὰ διάφορα βιβλία καὶ βιβλιάριά τους. Σκοπὸς τῆς συναθροίσεως ταύτης, εἶναι περισσότερον ἐμπορικός, διότι ἔχει ἀποδειχθῇ ὅτι γίνεται πρὸς μεγαλυτέραν ἐπὶ χρήμασι κυκλοφορίαν τῶν ἐντύπων των.

Εἰς τὴν τρίτην συνάθροισιν γίνεται καταφανὴς πλέον ὁ συμφεροντολογικὸς σκοπός των. Κατ' αὐτὴν διδάσκουν τὰ θύματά των πρακτικοὺς τρόπους, ἵνα πωλοῦν τὰ ἔντυπά τους πρὸς χρηματισμόν.

Γενικῶς ὁ χιλιασμὸς ἐκμεταλλεύεται, ὅπως καὶ ὁ κομμουνισμός, τὴν δυστυχίαν τῶν ἀνθρώπων, τὴν τυχὸν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν, ὑποσχόμενος μίαν καλλιτέραν αὔριον διὰ τῆς «Βασιλείας τοῦ Ἰεχωβᾶ».

Πρόκειται περὶ ἀντεθνικῆς ὀργανώσεως μὲ ἀρτίαν ὀργανωτικὴν διάρθρωσιν, ἥτις ἐργάζεται κατὰ τὸ κομμουνιστικὸν σύστημα.

Ὅλα τὰ μέλη της διακρίνονται διὰ τὴν πλήρη χιλιαστικὴν κατάρτισίν των, τὸν φανατισμὸν καὶ τὴν θρασύτητά των.

Οἱ χιλιασταὶ ἢ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ, εἶναι ὕπουλοι καὶ πολέμιοι τοῦ Χριστιανισμοῦ, τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας καὶ τῆς Πατρίδος, ἐνεργοῦντες πρὸς ἐκμηδένισιν αὐτῶν.

Τέλος ὁ χιλιασμός, δημιουργεῖ πολλοὺς κινδύνους διὰ τὴν Πατρίδα μας, ἐφ' ὅσον θὰ συνεχίζεται ἡ χιλιαστικὴ προπαγάνδα.

Λ. ΖΑΜΠΛΑΡΑΣ

ΛΥΣΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Ἡ λύσις τοῦ Ἀστυνομικοῦ προβλήματος τοῦ 113ου τεύχους, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ πράκτωρ» εἶναι ἡ ἑξῆς :

Δὲν ἦτο ἡ παλαιᾶς ἡμερομηνίας ἐφημερίδα τῆς Κοπεγχάγης ποὺ βρέθηκε στὴν τσέπη τοῦ παλτοῦ, ἡ ὁποία θὰ μποροῦσε καὶ αὐτὴ νὰ ἐγείρῃ ὑπονοίας. Ὕποπτος ἦτο ἡ ὥρα, 21.05', ποὺ ἔδειχνε τὸ ξυπνητῆρι.

Καθὼς ὁ Ἀξιωματικὸς μετὰ 6—7 λεπτὰ κύτταξε τὸ ρολόϊ του, ἦτο 22.12'. Τὸ ξυπνητῆρι τοῦ Πράκτορος εἶχε διαφορὰ ἀκριβῶς μιὰ ὥρα. Ἦταν λοιπὸν βέβαιον ὅτι εἶχε ὥραν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε προσέξει ὁ Πράκτωρ.

Ἡ ὥρα Παρισιοῦ ἐν συγκρίσει μὲ τὴν τῆς Κοπεγχάγης καὶ Βερολίνου ἔχει διαφορὰν ἀκριβῶς μιὰ ὥραν.

Ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀπέστειλαν ὀρθὴν λύσιν οἱ : κ. κ. 1) Ὑπαστυνόμος Καραβασίλης Γεώργιος, 2) Δόκιμος Ὑπαστυνόμος Σταμέλος Ἄλκης, Ἀστυφύλακες : 3) Βαρλάμης Δημοσθένης, 4) Γεωργίου Χρῆστος, 5) Θεοδωρακόπουλος Κωνσταντῖνος καὶ 6) ὁ ἰδιώτης Παναγιωτόπουλος Κων/νος.

Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΣΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. Ernest Haveman,
κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ἀστυνόμου Α'
κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΟΡΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΙΙ.

Πολλὲς ἀπὸ τὶς ρίζες τοῦ κακοῦ τῆς ἐγκληματικότητος, εὑρίσκονται στὸν ἐγκέφαλο. Γιὰ νὰ τὶς ξεριζώσουν καὶ θεραπεύσουν τὸ κακό, οἱ ἐπιστήμονες βολιδοσκοποῦν, διερευνοῦν καὶ μελετοῦν τὶς σκοτεινὲς ἐσωτερικὲς διαταραχές, ποὺ μποροῦν νὰ ὁδηγήσουν τὸν ἄνθρωπο στὴ διάπραξι τοῦ κακοῦ.

***

Μόλις τώρα τὰ τελευταῖα χρόνια ἀρχίσαμε τὴν προσπάθεια νὰ ρίψωμε πραγματικὸ ἐπιστημονικὸ φῶς βαθειὰ στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνησυχητικοῦ προβλήματος τῆς ἐγκληματικότητος. Τὸ ζοφερὸ καὶ σκοτεινὸ μυστήριο γιατὶ οἱ ἄνθρωποι πραγματικὰ βαδίζουν πρὸς τὸ κακό, εἶναι τόσο παληὸ ὅσο καὶ ὁ Κ ά ϊ ν, καὶ τόσο σύγχρονο ὅσο οἱ συνταρακτικὲς περιγραφές, περὶ διαπράξεως ἐγκλημάτων, τῶν πρωϊνῶν ἐφημερίδων ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας.

Κατὰ τὰ τελευταῖα λίγα χρόνια ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς Κοινωνιολόγων, Ψυχολόγων καὶ Ψυχιάτρων, ἄρχισαν νὰ μελετοῦν καὶ ἐρευνοῦν τὸ σοβαρὸ αὐτὸ πρόβλημα μέσα στὶς φυλακές. Καθημερινῶς ὅλο καὶ περισσότερα ἐπιστημονικῶς ἐκπαιδευμένα ἐπιτελεῖα, βασανίζονται στὰ Κέντρα Ὑποδοχῆς καὶ Κέντρα Δ ι α γ ν ώ σ ε ω ς μὲ τὸ βασικὸ ὅλων τῶν ἐρωτημάτων : γ ι α τ ί ;

Γ ι α τ ὶ αὐτὸς ὁ πρᾶος, ἥρεμος καὶ φαινομενικὰ ἀκίνδυνος ἄνθρωπος, εὐχαριστεῖται νὰ ἐκτίθεται δημοσίᾳ ὡς ἐπιδειξίας, ἡδονοβλεψίας ἢ ἐνοχλῶντας μὲ χυδαίους καὶ ἀπρεπεῖς τρόπους ἀνήλικα κορίτσια;

Γ ι α τ ὶ αὐτὸ τὸ ὡραῖο καὶ φαινομενικὰ εὐτυχισμένο ἀγόρι πυρπολεῖ τὸ σχολεῖο του;

Γ ι α τ ὶ αὐτὸ τὸ καλοαναθρεμμένο καὶ ἀπὸ καλὴ οἰκογένεια κορίτσι ἐγκαταλείπει τὸ σπίτι του;

Γ ι α τ ὶ αὐτὸς ὁ φυλακισμένος σφάζει μέσα στὶς φυλακὲς τὸ συγκρατούμενό του μὲ μιὰ ξυριστικὴ λεπίδα; Εἶναι ἄραγε ὅλοι αὐτοὶ καλὰ στὰ μυαλά τους; Δὲν τοὺς κάνει καμμιὰ αἴσθησι ἡ τιμωρία ποὺ μπορεῖ νὰ ὑποστοῦν; Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς φέρῃ στὰ καλά τους καὶ νὰ τοὺς κάμῃ καλοὺς καὶ χρηστοὺς πολίτες; Δὲν εἶναι πραγματικὰ ἐπικίνδυνο γι' αὐτοὺς καὶ τὴν Κοινωνία νὰ τοὺς ἀφήνωμε νὰ προχωροῦν ἔτσι χωρὶς νὰ λάβωμε ρ ι ζ ι κ ὰ μέτρα θεραπείας των;

Ὑπῆρξαν πολλὲς θεωρίες στὸ παρελθόν, ὡς πρὸς τὰ αἴτια τῆς ἐγκληματικότητος. Καμμιὰ ἀπ' αὐτὲς δὲν ἀπεδείχθη ὀρθὴ καὶ οἱ περισσότερες, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ βραχεῖα περίοδο ὑπερενθουσιώδους δημοτικότητός των, ἀπερρίφθησαν καὶ ἐγκατελείφθησαν. Πρὸ πενήντα χρόνων οἱ ἐρασιτέχνες μεταρρυθμιστὲς καὶ ἀναμορφωτὲς ἀπέδιδαν τὸ κακὸ τῆς ἐγκληματικότητος στὰ ἀστυνομικὰ φυλλάδια, ποὺ ἐπωλοῦντο γιὰ δέκα σέντς καὶ στὸ κάπνισμα. Ἀργότερα ἀπέδωσαν τὸ κακὸ στὸν κινηματογράφο, στὴν ποτοαπαγόρευσι, στὴν ἀνάκλησί της καὶ στὴν τζάζ, τελευταία δὲ στὰ πορνογραφήματα, στὴν τηλεόρασι καὶ στὸ ροκ-ἐν-ρόλ. Οἱ φρενολόγοι κάποτε εἶχαν κατορθώσει νὰ πείσουν ἕνα σημαντικὸ μέρος τῆς κοινῆς γνώμης, ὅτι τὸ ἔγκλημα ἦτο ἀποτέλεσμα τοῦ σχήματος τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀνθρώπου. Κατὰ τὸ 1876, ὁ διάσημος Δόκτωρ Καῖσαρ Λομπρόζο, ἕνας Ἰταλὸς ἰατρός, ἀνέπτυξε τὴ θεωρία ποὺ ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο καὶ ἠκολουθήθη γιὰ πολλὰ χρόνια, κατὰ τὴν ὁποία ὁ ἐγκλη-

ματίας (ἐγκληματικὸς τύπος) γεννιέται καὶ μπορεῖ ν' ἀναγνωρισθῇ ἀπὸ τὰ μεγάλα του αὐτιά, τὸ πελώριο σαγόνι, τὰ μῆλα τῶν παρειῶν ποὺ ἐξέχουν, τὸ πυκνὸ τρίχωμα τοῦ κεφαλιοῦ καὶ τὸ μικρὸ γένι.

Τὸ πρῶτο πρᾶγμα ὅμως ποὺ ὁ σπουδαστὴς τῆς Ἐγκληματολογίας διαπιστώνει, εἶναι ἡ ἀξιοπαρατήρητος ὁμοιότης τοῦ προσώπου, μεταξὺ τοῦ ἐγκληματίου καὶ τοῦ μέσου πολίτου. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ διέπραξαν ἐγκλήματα καὶ κλείστηκαν στὶς φυλακές, εἶναι ἀπόλυτα ὅμοιοι μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους πολίτες. Ἐπανειλημμένα πειράματα καὶ μελέτες τοῦ ὕψους των, βάρους, σωματικῆς ἀντοχῆς, συστήματος ἀδένων καὶ ἐγκεφαλικῶν διακυμάνσεων, ἀπέδειξαν πὼς δὲν ἔχουν καμμιὰ διαφορὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ εὑρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὶς φυλακές. Πειράματα καὶ μελέτες ἐπὶ τῶν πνευματικῶν ἱκανοτήτων δείχνουν ἐπίσης ὅτι μερικοὶ ἐγκληματίες ἔχουν μεγάλη διαύγεια πνεύματος, μερικοὶ μέσην καὶ μερικοὶ στεροῦνται παντελῶς πνεύματος.

Πολλοὶ πανδρεύθηκαν καὶ ἀπέκτησαν ἀπογόνους τόσους ὅσους καὶ ὁ μέσος ἄνθρωπος, φαίνεται δὲ νὰ δοκιμάζουν τὶς συνηθισμένες συγκινήσεις γιὰ τὶς οἰκογένειές των, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι.

Ὁ σεξουαλικὸς ἐγκληματίας.

Ὁ σεξουαλικὸς τύπος ἐγκληματίου ὑπῆρξε τὸ ἀντικείμενον δημοσίου τρόμου κατὰ τὰ τελευταία χρόνια. Ἔχει πιστευθῇ ὅτι εἶναι ἕνας ἰσχυρός, σκληρός, διεφθαρμένος καὶ ἀχρεῖος, ποὺ καιροφυλακτεῖ τὴ νύχτα γιὰ τὰ θύματά του. Ἕνα κτῆνος ποὺ ἐπιδίδεται ἰδιαιτέρως σὲ βίαιες ἁρπαγές, βιασμοὺς καὶ σαδιστικὲς δολοφονίες. Γιὰ τοὺς ἐπιστήμονας, ποὺ πραγματικὰ ἔχουν ἐπιδοθῇ στὴν Ἀμερικὴ στὴ μελέτη τῶν ἐγκληματιῶν αὐτοῦ τοῦ τύπου, ἡ ἀνωτέρω εἰκόνα, ὁ χαρακτηρισμὸς καὶ ἡ περιγραφή, εἶναι πολὺ κωμικὴ καὶ γελοία. Βεβαίως ὑπάρχουν συμπτωματικὲς σκληρὲς περιπτώσεις βιασμοῦ καὶ δολοφονίας, τόσο φρικιαστικὲς καὶ ἀποτρόπαιες, ποὺ ἡ Κοινωνία ποτὲ δὲν θὰ τὶς ξεχάσῃ. Ἀλλ' αὐτές, εἶναι ἀπὸ τὶς σπανιώτερες περιπτώσεις στὰ ἐγκληματολογικὰ χρονικά. Μιὰ γυναῖκα ἔχει μεγαλύτερες πιθανότητες νὰ δολοφονηθῇ ἀπὸ ἕνα συγγενῆ της, παρὰ ἀπὸ ἕνα σαδιστὴ ἐγκληματία. Μιὰ μελέτη τῶν διαπραχθέντων φόνων στὴν Ἀμερική, γιὰ μιὰ περίοδο τριῶν ἐτῶν, παρουσιάζει ὅτι 17 γυναῖκες ἐφονεύθησαν ἀπὸ σαδιστὲς ἐγκληματίες, 37 ἐφονεύθησαν ἀπὸ τὸν πατέρα των καὶ ἄλλους στενοὺς συγγενεῖς των, 49 ἀπὸ ἐρωμένους καὶ 102 ἀπὸ τοὺς συζύγους των. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διαγνωστικοῦ Κέντρου τῆς Νέας Ὑερσέης Δόκτωρ Ralph Brancale, ποὺ εἶχε ἐξετάσει προσεκτικὰ ἄνω ἀπὸ 3.000 σεξουαλικῶς ἀνωμάλους τύπους ἐγκληματιῶν ὅλων τῶν εἰδῶν, πιστεύει ὅτι δὲν ὑπάρχουν περισσότεροι ἀπὸ 5 % ἀπὸ αὐτούς, ποὺ μπορεῖ νὰ θεωρηθοῦν ἐπικίνδυνοι στὴν κυριολεξία καὶ ἱκανοὶ νὰ χρησιμοποιήσουν βία ἢ νὰ προξενήσουν σοβαρὲς σωματικὲς βλάβες. Ὁ τύπος τοῦ σεξουαλικοῦ ἐγκληματίου εἶναι πραγματικὰ ἕνας ἀδύνατος, ἀδέξιος, δειλός, μᾶλλον παθητικὸς τύπος, τοῦ ὁποίου ἡ διαταραχὴ εἶναι περισσότερο σεξουαλικὴ ἀνικανότης, παρὰ σεξουαλικὴ κρίσις.

Εἶναι φοβιτσιάρης, συνεσταλμένος καὶ συνήθως φοβερὰ τρομοκρατημένος γιὰ τὶς γυναῖκες. Εἴτε γιατὶ ποτὲ δὲν ἐτόλμησε νὰ πανδρευθῇ, εἴτε ἄλλως πως, οὐδέποτε κατώρθωσε νὰ ἀποκτήσῃ μιὰ ἱκανοποιητικὴ ἐκπλήρωσι τῶν σεξουαλικῶν ἀπαιτήσεών του μὲ τὴ γυναῖκα. Προσπαθεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὶς μειωμένες καὶ ἀπατηλὲς σεξουαλικὲς ὁρμές του, ἐκθέτοντας τὸν ἑαυτόν του δημοσίᾳ, πρᾶγμα ποὺ εἶναι τὸ συνηθέστερο ἀπὸ ὅλες τὶς σεξουαλικὲς διαστροφὲς καὶ προσβολές, ἢ μὲ χονδροειδεῖς πράξεις σὰν αὐτὲς θωπεύοντας δηλ. μικρὰ κορίτσια ἢ γράφοντας αἰσχρὲς ἐπιστολὲς σὲ στὰρ τοῦ κινηματογράφου. Κατὰ συνήθεια δὲν μπορεῖ νὰ αὐτοκυριαρχήσῃ τοῦ ἑαυτοῦ του. Κατὰ τὴ γνώμη τῶν ψυχιάτρων οἱ πράξεις του αὐτὲς εἶναι καταναγκαστικές. Ὠθεῖται πρὸς αὐτὲς ἀπὸ δυνάμεις ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ καὶ συχνὰ μάλιστα δὲν συγχωρεῖ τὶς πράξεις του αὐτές. Πολλοὶ σεξουαλικῶς διεστραμμένοι ἐγκληματίες, θεωροῦν τὶς πράξεις των ἀξιόμεμπτες καὶ μισοῦν τοὺς ἑαυτούς

των γιὰ ὅ,τι ἔχουν κάνει καὶ σπανιώτερα αἰσθάνονται κάποια ἱκανοποίησι ἢ ἀνακούφισι ἀπὸ τὶς πράξεις των. Εἶναι μᾶλλον ἄξιοι οἴκτου παρὰ ἐπικρίσεων. Ὁ Δόκτωρ Brancale εὑρίσκει πὼς πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ποὺ μελέτησε, εἶναι θύματα σοβαρῶν διανοητικῶν καὶ ψυχικῶν διαταραχῶν. Ἀλλά, ὅσο καὶ νὰ λυπᾶται καὶ νὰ συμπαθῇ ὁ Δόκτωρ Brancale τοὺς τύπους αὐτούς, πιστεύει ὅτι πρέπει νὰ παύσουν νὰ κυκλοφοροῦν στοὺς δρόμους. Πιστεύει, ὅτι οἱ ἄνδρες αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἔχουν μεγάλην ἀνάγκη ψυχιατρικῆς θεραπείας καὶ ὅτι, συχνά, αὐτοὶ ποὺ διαπράττουν τὰ λιγώτερο σοβαρὰ ἐγκλήματα, εἶναι οἱ περισσότερο σοβαρὰ πάσχοντες ἀπὸ διανοητικὲς διαταραχές. Καίτοι δὲν ὑπάρχει σοβαρὰ πιθανότης ν' ἀπειλήσουν τὴν Κοινωνία μὲ βιαιότητες, ὅπως τὸ κοινὸ ὑποθέτει, πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔχουν ἀνάγκην ἀπομονώσεως καὶ θεραπείας. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς εὑρίσκονται στὸ πρῶτο στάδιο τῆς σχιζοφρενείας.

Ἡ ἐγκληματικότης τῶν ἀνηλίκων.

Ἡ ἐγκληματικότης τῶν ἀνηλίκων, ἕνα ἄλλο πρόβλημα ποὺ ἔχει ἐκτεταμένα καὶ βαθειὰ μελετηθῆ καὶ διερευνηθῆ ἀπὸ τοὺς σύγχρονους Ἐγκληματολόγους, φαίνεται νὰ εἶναι πολὺ πιὸ πολύπλοκο ἀπὸ ὅ,τι ὁ πολὺς κόσμος ὑποθέτει. Κατ' ἀρχας πρόκειται περὶ ἑνὸς νέου ἢ εἰδικὰ Ἀμερικανικοῦ προβλήματος. Πολλοὶ τρόποι διαπράξεως ἐγκλημάτων ποὺ ἐφαίνοντο νέοι στοὺς Ἀμερικανούς, ἀπεκαλύφθη κατὰ τὴν ἀνάκρισι νὰ εἶναι ἀπολύτως ὅμοιοι σ' ὅλο τὸν κόσμο. Κατόπιν, ἡ ἐγκληματικότης τῶν ἀνηλίκων δὲν φαίνεται νὰ προκαλεῖται ἀπὸ μία μόνο αἰτία, ἀλλὰ ἀπὸ δύο τουλάχιστο κύριες τοιαῦτες. Τὴν κοινωνικὴ καὶ τὴν ψυχολογική, καὶ ἡ κάθε μία ἀπὸ αὐτὲς ἔχει ὡρισμένες διακλαδώσεις.

Ὁ συνηθέστερος τύπος ἐγκλημάτων στὶς μεγαλουπόλεις σήμερον—σύστασις συμμοριῶν γκάγκστερς, ἐξοντωτικὸς ἀγὼν μὲ ἄλλες συμμορίες καὶ ἐκ περιστάσεως φόνος ἑνὸς ἀθῴου παρατηρητοῦ—, ἀπεδείχθη ἀπ' τοὺς Κοινωνιολόγους ὅτι ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος στὸ περιβάλλον. Ἕνα ἐξαιρετικὸ ἔργο ποὺ ἰδιαίτερα ἐκτιμοῦν οἱ Κοινωνιολόγοι, εἶναι ἡ περίφημη μελέτη τοῦ 1929 «Περιοχὲς μὲ ἐγκληματικότητα», γραμμένο ἀπὸ τὸν μακαρίτη Δόκτωρα Clifford Shaw. Ὁ Δόκτωρ Shaw ἐχαρτογράφησε ὅλη τὴν περιοχὴ τοῦ Σικάγου, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐγκληματιῶν ποὺ κάθε περιοχὴ ἔβγαλε σὲ μιὰ ὡρισμένη χρονικὴ περίοδο. Διεπίστωσε τότε ὅτι, οἱ περιοχὲς ποὺ εἶχαν ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ ἀνηλίκων ἐγκληματιῶν, παρουσιάζουν ἐπίσης ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ ἐφήβων ἐγκληματιῶν, καὶ ὅτι αὐτὲς οἱ περιοχὲς ἦσαν πάντοτε ἐκεῖνες μὲ τὰ πιὸ πολλὰ ἐργοστάσια, μὲ τὰ φτωχόσπιτα καὶ μὲ τὶς πιὸ πολλὲς ἄπορες οἰκογένειες, μὲ ἄλλα λόγια οἱ φτωχοσυνοικισμοὶ (ὅπως συμβαίνει καὶ σὲ μᾶς). Κάθε ζώνη ἀπὸ τὶς φτωχικὲς συνοικίες, ποὺ παρουσίαζε μιὰ βελτίωσι στοὺς ὅρους διαβιώσεως, παρουσίαζε ἐπίσης καὶ μιὰ μείωσι τῆς ἐγκληματικότητος.

Ἀργότερα ὁ Δόκτωρ Shaw ἔκαμε παρόμοιους χάρτες γιὰ ἄλλες μεγαλουπόλεις καὶ σὲ κάθε περίπτωσι τ' ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν τὰ ἴδια. Τὸ συμπέρασμα, ποὺ αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι Κοινωνιολόγοι ἔβγαλαν, ἦτο, ὅτι τὸ ἔγκλημα εἶναι ἕνας τρόπος τοῦ ζῆν, ποὺ ἅπαξ δημιουργηθῆ σὲ μιὰ συνοικία τείνει νὰ διαιωνισθῆ, οἱ δὲ νεώτεροι κληρονομοῦν αὐτὸ τὸν τρόπο τοῦ ζῆν ἀπὸ τοὺς παλαιοτέρους. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Κοινωνιολόγους πιστεύουν, ὅτι ἡ ἐπίδρασις τοῦ κακοῦ περιβάλλοντος καὶ οἱ κακὲς συναναστροφὲς εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐξήγησις τῆς ἐγκληματικότητος. Στὸ περιβάλλον αὐτὸ αἰσθάνονται, ὅτι εἶναι τόσο φυσικὸ γιὰ τὸ γυιὸ ἑνὸς ἐγκληματίου καὶ γιὰ τοὺς φίλους ἑνὸς ἐγκληματίου νὰ σημανθοῦν καὶ νὰ ἔχουν συναλλαγὲς μὲ τὴν Ἀστυνομία, ὅσο φυσικὸ εἶναι ὁ γυιὸς ἑνὸς πλουσίου δικηγόρου νὰ διαδεχθῆ ἐπιτυχῶς τὸ δικηγορικὸ γραφεῖο τοῦ πατέρα του. Ἡ ἐγκληματικότης τῶν ἀνηλίκων ἄνθισε πάντα σὲ γειτονιὲς ποὺ ἐπικρατοῦσε ἐγκληματικότης τῶν ἐφήβων. Στὶς περασμένες γενεές, ἡ ἐγκληματικότης παρουσίαζε μικροτέρα ἔκτασι, γιατὶ δὲν ὑπῆρχαν οἱ νέες φτωχοσυνοικίες. Ἐκλεβαν μόνο ἀπὸ τοὺς δικούς τους, ἀπὸ τοὺς πιὸ διεφθαρμένους καὶ

ἐμαχαιρώνοντο μεταξύ των, ἐνῶ ἡ ὑπόλοιπη Κοινότης παρέμενε ἀπαθής. Οἱ σημερινοὶ ἐγκληματίες, ὅπως κάθε ἄλλος πολίτης μέσα στὴν μηχανοκίνητο πλέον Ἀμερική, γυρίζουν συνεχῶς καὶ ἄφθονοι πειρασμοὶ ἐπισύρουν τὴν προσοχή των.

Ἐγκληματικὸ περιβάλλον.

Οἱ πιὸ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἐγκληματολόγους δὲν θορυβοῦνται σχεδὸν γι' αὐτὰ τ' ἀνήλικα παιδιά, ποὺ συχνὰ τ' ἀποκαλοῦν «ἐγκληματίες ἐκ περιστάσεως». Πολλοὶ φτωχικοὶ συνοικισμοὶ ἔχουν μιὰ τέτοια ἐγκληματικὴ ἀτμόσφαιρα, ποὺ ὁ ἀνήλικος ἀνατρεφόμενος στὸ περιβάλλον αὐτὸ συνηθίζει νὰ κλέβῃ, νὰ πολεμάῃ καὶ νὰ περιφέρεται μὲ τοὺς γκάγκστερς, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ διατηρήσῃ μιὰ κοινωνικὴ θέσι μέσα στὴν περιοχή του. Οἱ γονεῖς γνωρίζουν πόσο εὐαίσθητα εἶναι τὰ παιδιὰ καὶ πόσο ἐπιδροῦν σ' αὐτὰ οἱ γνῶμες τῶν φίλων των καὶ πόσο ἀκόμη σὲ παρόμοια ἐγκληματικὰ περιβάλλοντα ἡ κοινὴ γνώμη στιγματίζει κάθε καλὸ παιδὶ ὡς ἠλίθιο. Ἐκτὸς τούτου, πολλοὶ ἀνήλικοι πηγαίνουν μὲ τοὺς συμμορίτες μόνο καὶ μόνο γιὰ αὐτοπροστασία. Τὰ προγνωστικὰ τῶν Ἐγκληματολόγων εἶναι ἀρκετὰ ἐλπιδοφόρα, γιὰ τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ τὰ παιδιὰ καὶ κορίτσια. Τὰ πιὸ πολλὰ ἀπ' αὐτὰ θὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ἐγκληματικὴ ζωή, θὰ εὕρουν ἄλλες πιὸ εὐχάριστες τέρψεις καὶ ἀσχολίες στὴν ἐργασία των κσὶ στὸ σπίτι των. Θὰ φύγουν ἀπὸ τὶς φτωχοσυνοικίες καὶ θὰ κατοικήσουν σὲ καλύτερο περιβάλλον καὶ θὰ γίνουν καλοὶ καὶ εὐϋπόληπτοι γονεῖς. Καὶ 20 ἔτη ἀργότερα, οἱ ἴδιοι θὰ θρηνοῦν γιὰ τὴ συμπεριφορὰ τῶν νεαρῶν τέκνων των. Ὁ Διευθυντὴς μιᾶς Ἀνωτέρας Σχολῆς σὲ μιὰ φτωχοσυνοικία τῆς Νέας Ὑόρκης, ἀνέφερε ὅτι, μιὰ πρόσφατη συγκέντρωσι τῶν μαθητῶν μιᾶς τάξεως, ἔπειτα ἀπὸ 10 χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ἀπεφοίτησαν, ὑπῆρξεν ἐκπληκτική. Μερικοὶ ποὺ ἦσαν τὰ πιὸ ἄτακτα στοιχεῖα μὲ μεγάλη ροπὴ πρὸς τὴν ἐγκληματικότητα, εἶχαν καταστῇ οἱ πιὸ νομοταγεῖς πολῖτες καὶ οἱ ὑπεύθυνοι τηρήσεως τῶν Νόμων.

Κατὰ τὴ γνώμη τῶν ψυχιάτρων, ὑπάρχει ἕνας ἄλλος τύπος ἐγκληματίου γιὰ τὸν ὁποῖον δὲν φαίνονται καὶ τόσο αἰσιόδοξοι. Εἶναι τὸ ἀγόρι ἢ τὸ κορίτσι ποὺ ἐγκληματεῖ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κάποια ἔστω καὶ φαινομενικὴ αἰτία. Τὸ Διαγνωστικὸ Κέντρο τῆς Νέας Ὑόρκης ἐξήτασε προσφάτως ἕνα νεαρὸ ἀπὸ μιὰ καλὴ οἰκογένεια. Εἶχε ἀρκετὰ χρήματα στὴν τσέπη του γιὰ νὰ δαπανήσῃ, ἀλλὰ γιὰ κάποιο ἄγνωστο μυστηριώδη λόγο πῆρε ἕνα λεωφορεῖο ἑνὸς γειτονικοῦ προαστείου, ἔκοψε τὸ δικτυωτὸ πλαίσιο τῆς πρώτης πόρτας ποὺ βρῆκε, ἠρεύνησε τὸ σπίτι γιὰ κάτι κοσμήματα μηδαμινῆς ἀξίας καὶ εἰσῆλθε στὸ ὑπνοδωμάτιο, σὰν νὰ ἐπρόκειτο ν' ἀφυπνίσῃ τὴν οἰκογένεια, συνελήφθη δὲ καὶ ὡδηγήθη στὸ Ἀστυνομικὸ Τμῆμα ἔπειτα ἀπὸ σκληρὴ πάλη. Ἀναφέρεται κάποια ἀκόμη πιὸ περισσότερο κωμικὴ περίπτωσι στὰ Ὁμοσπονδιακὰ Δικαστήρια, ποὺ ἕνας νεαρὸς διέσχισε τὴν πόλι μέσα σὲ μιὰ πολυτελῆ καντιλάκ, ποὺ ἦταν δῶρο τῶν γονέων του, ἐστάθμευσε καὶ προχώρησε στὸ ἑπόμενο τετράγωνο γιὰ νὰ κλέψῃ ἕνα παληοαυτοκίνητο.

Οἱ ψυχίατροι πιστεύουν ὅτι τὰ ἐγκλήματα ποὺ διαπράττονται ἀπὸ τοὺς τύπους αὐτοὺς ἔχουν βαθύτερα ψυχολογικὰ ἐλατήρια, τὰ ὁποῖα σχετίζονται καὶ μὲ τὶς τεταμένες οἰκογενειακὲς καταστάσεις.

Ὅπως ἕνας ὀπαδὸς τοῦ Φρόϋντ θὰ μποροῦσε νὰ θέσῃ τὸ ζήτημα, πολλοὶ ἐγκληματίες οὐδέποτε εἶχαν ἐπαρκῶς ἀναλύσει τὸ σύμπλεγμα τοῦ Οἰδίποδος, ποὺ εἶναι ὁ παιδικὸς ἔρως γιὰ τὴ μητέρα καὶ ἡ ἐχθρότης γιὰ τὸν πατέρα. Πολλοὶ ἐγκληματίες ἔχουν δεσποτικοὺς καὶ συχνὰ σκληροὺς πατέρες, τοὺς ὁποίους φοβοῦνται τρομερά. Ἡ ἀνέκφραστη καὶ ἀπεριόριστη ἐχθρότητά των πρὸς τὸν πατέρα ἐπιπλέει μέσα στὴν προσωπικότητά των σὰν μιὰ νάρκη στὸν ὠκεανό, ἕτοιμη νὰ ἐκραγῇ στὸ πρῶτο ἀντικείμενο ποὺ θὰ ἀγγίξῃ. Μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς παρεστράτησαν ἀπὸ ὑπέρμετρες ἐκδηλώσεις ἀγάπης τῶν γονέων καὶ ἰδιαιτέρως τῆς μητέρας, ποὺ δέχεται καὶ συγχωρεῖ κάθε παραστράτημα τῶν παιδιῶν, ἐπειδὴ νομίζει ἀνοήτως ὅτι ἡ Κοινωνία τὴν θαυμάζει γιὰ τὴ μεγάλη ἀγάπη ποὺ ἐκδηλώνει γιὰ τὰ παιδιά της.

Ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐγκληματίες, ἀκόμα καὶ οἱ ἀλαζόνες καὶ οἱ ψευτοπαλληκαράδες, ὑποφέρουν ἀπὸ ἔλλειψι αὐτοεκτιμήσεως. Βασανισμένοι, ἐγκαταλελειμμένοι καὶ κατατρεγμένοι, ὅμοια μὲ παιδιά, ἀπὸ τὴν οἰκογένεια καὶ τὴν Κοινωνία, ποὺ δὲν αἰσθάνθηκαν ποτὲ πραγματικὴ ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσι, ζητοῦν μὲ κάθε τρόπο στὴν ἀπελπισία των ν' ἀνακαλύψουν κάποια σπουδαία καὶ μεγάλης ἀξίας ἱκανοποίησι. Τὸ ἔγκλημα προσφέρει σ' αὐτοὺς τὴ δυνατότητα π ρ ο σ κ τ ή σ ε ω ς μιᾶς μεγάλης φήμης, τὴν δυνατότητα ἱκανοποιήσεως τοῦ γοήτρου των, καὶ τὴ δυνατότητα ἀντεκδικήσεως κατὰ τῆς Κοινωνίας, ὅπως καὶ ἐναντίον τῶν γονέων των. «Γιὰ κάθε μας » πρόοδο στὰ Σχολεῖα», ἔλεγε ἕνας Ἐγκληματολόγος, «οἱ καθηγηταί μας ἀκόμη » καὶ σήμερα, παρασημοφοροῦν τὰ ἔξυπνα παιδιὰ καὶ ἀναφέρουν τὰ καθυστερημένα » ὡς τρομερὰ παραδείγματα. Ψυχιατρικῶς ἐξεταζόμενο τὸ θέμα ποτὲ δὲν θὰ ἔπρεπε » νὰ γίνεται αὐτό. Ὁ εὐφυὴς μαθητὴς συνήθως δὲν ἔχει μόνον ἕνα καλὸ πνεῦμα, » ἀλλὰ κατὰ κανόνα ἔχει ἐπίσης ἕνα εὐχάριστο, πρόσχαρο καὶ εὔθυμο οἰκογενειακὸ » περιβάλλον καὶ ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ ὑποστηρίξεως. Δὲν ἔχει ἀνάγκη περαιτέρω » βοηθείας ἢ ἐπαίνων. Ὁ καθυστερημένος μαθητὴς κατὰ κανόνα ὑποφέρει τόσο ἀπὸ » τὶς διάφορες οἰκογενειακὲς διαταραχὲς καὶ προστριβές, ὅσο καὶ ἀπὸ πνευματικὴ » ἀνεπάρκεια. Ἔχει ἀνάγκη, συνεπῶς, βοηθείας, ἐνθαρρύνσεως καὶ συμπαθείας. » Δυστυχῶς στὸ Σχολεῖο ποτὲ δὲν βρίσκει αὐτά. Συχνὰ τὸ καθυστερημένο αὐτὸ » παιδὶ ἀντιμετωπίζει τὴ δυσφορία καὶ σκληρότητα τοῦ πατρός του, ποὺ τὸ κακο- » μεταχειρίζεται καὶ τὸ κακοποιεῖ, καὶ πηγαίνει στὸ Σχολεῖο γεμᾶτο θλῖψι ἀπ' τὴν » τεταμένη κατάστασι ποὺ ἐπικρατεῖ στὸ σπίτι του. Ἔτσι, ἐπειδὴ τὸ μυαλό του » πετᾷ κάπου ἀλλοῦ, ἀρχίζει νὰ ὑστερῇ στὰ μαθήματα. Ἀρχίζει νὰ ὑποφέρῃ πολὺ » στὴν ἀνάγνωσι. Ἄπαξ καὶ καθυστερεῖ στὴν ἀνάγνωσι δὲν μπορεῖ παρὰ καὶ σ' ὅλα » τ' ἄλλα μαθήματα νὰ εἶναι καθυστερημένο. Οἱ διδάσκαλοί του κατ' ἀρχὰς τὸ προ- » τρέπουν νὰ βελτιωθῇ, κατόπιν ἀρχίζουν νὰ τὸ ψέγουν ἀκατάπαυστα καὶ τὸ ἐξα- » ναγκάζουν νὰ ντρέπεται γιὰ τὸν ἑαυτό του. Ἐὰν οἱ ἔφηβοι ποὺ τὸν περιστοιχί- » ζουν, μποροῦσαν νὰ συναισθανθοῦν τὴν κατάστασί του, θὰ ἔβλεπαν ὅτι κάθε μέρα » καταντᾷ καὶ πιὸ μαρτυρικὴ γι' αὐτό. Ξυπνᾷ γεμᾶτο ἀπὸ τὶς οἰκογενειακὲς πικρίες » καὶ δυσαρέσκειες, γιὰ ν' ἀντιμετωπίσῃ μιὰ ἄλλη δυσάρεστη ἡμέρα στὸ σχολεῖο » γεμάτη ταπεινώσεις, περιφρονήσεις καὶ χλευαστικὰ μειδιάματα. Τὰ χαμόγελα » τῶν δασκάλων, οἱ καλοὶ βαθμοὶ καὶ οἱ τιμητικὲς διακρίσεις, ποτὲ δὲν εἶναι γι' » αὐτὸ καὶ ποτὲ δὲν θὰ φιγουράρῃ τ' ὄνομά του στὶς ἐφημερίδες. Τὸ μόνο ποὺ μπορεῖ » νὰ προσμένῃ ἀπὸ τοὺς δασκάλους του, εἶναι ἐπιπλήξεις, χλευασμοί, βλοσυρὲς » παρατηρήσεις καὶ βαθμοὶ ποὺ θὰ τὸ ἐξαναγκάσουν νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ταπεινωτικὴ » φοίτησι στὴν ἴδια τάξι τὸν ἑπόμενο χρόνο, μεταξὺ μαθητῶν νεωτέρων, ποὺ θὰ τὸν » κυττάζουν σὰν ἕνα περίεργο φαινόμενο. Ἕνα τέτοιο ἀγόρι βασανισμένο, κατα- » τρεγμένο καὶ ἀνεπιθύμητο στὸ σπίτι, ταπεινωμένο καὶ ἀποτυχημένο στὸ Σχολεῖο, » θὰ προσπαθήσῃ ἀσφαλῶς νὰ εὕρῃ κάπου ἱκανοποίησι ἐπιτυχῆ τῶν ἀνθρώπινων » πόθων καὶ τοῦ ταπεινωθέντος γοήτρου του. Συνήθως δὲ τὴ βρίσκει, ριπτόμενο σὲ » τυχοδιωκτικὴ καὶ ἐγκληματικὴ ζωή».

Τὶ ὅμως συμβαίνει μὲ τὸν ἐνήλικα ἐγκληματία;

Ἐδῶ οἱ Κοινωνιολογικὲς καὶ Ψυχιατρικὲς Σχολὲς διερευνοῦν λίγο πιὸ βαθειὰ τὸ θέμα, παρὰ στὸν ἀνήλικο ἐγκληματία. Οἱ Κοινωνιολόγοι πιστεύουν ὅτι, ὁ ἔφηβος ἐγκληματίας εἶναι ἐπίσης ἕνα προϊὸν τοῦ κακοῦ περιβάλλοντος καὶ κακῶν συναναστροφῶν, ἕνας ἀνήλικος ἐγκληματίας μιᾶς φτωχοσυνοικίας ἐνηλικιωθείς. Ἕνας Κοινωνιολόγος ὀνόματι Donald Clemmer, ποὺ μελετᾷ τὸ ἀναμορφωτικὸ καὶ ἐπανορθωτικὸ σύστημα στὴν Οὐάσιγκτων, ἀναφέρει στὸ βιβλίο του: «Ἡ Κοινωνία τῶν Φυλακῶν» μερικὲς τυπικὲς ἐπιστολές, ποὺ ἐστάλησαν κατὰ διαφόρους καιρούς, στὶς φυλακές, ἀπὸ μητέρες φυλακισμένων.

«Ὁ πατέρας του πέθανε ὅταν ἦτο 5 χρόνων. Ποτὲ δὲν ἦτο ἕνας ἰσχυρὸς χα-

» ρακτήρ. 'Αλλ' ἀφοῦ ἔμεινα μιὰ φτωχὴ χήρα μὲ δυὸ παιδιά, δὲν εἶχα τὴ δυνατό-
» τητα νὰ φροντίσω γιὰ τὴ διατροφή των. Τὸ ἀγόρι μου ἦτο ἕνα κοινωνικὸ καὶ
» καλὸ παιδί, ποὺ εὔκολα προσηρμόζετο καὶ δὲν εἶχε αὐτὸ ποὺ ἀποκαλεῖται ροπὴ
» πρὸς τὸ ἔγκλημα, ὅταν ἦτο ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν μου. 'Αλλὰ ὅταν ἀπεμακρύνθη ἀπὸ
» τὸ σπίτι γιὰ νὰ ἐργασθῇ, ἔμπλεξε τελικὰ μὲ κακὲς συναναστροφές. Ὑπῆρξα πάν-
» τοτε μιὰ καλὴ μητέρα χριστιανὴ καὶ θὰ εἶμαι μέχρις ὅτου πεθάνω, προσευχόμενη
» γιὰ τὸ γυιό μου, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι μπορεῖ γρήγορα ν' ἀπελευθερωθῇ».

'Ιδοὺ λίγες γραμμὲς ἀναφορικῶς μὲ τὸν Μπίλ : «Εἶχε ἕνα ἄσωτο πατέρα καὶ
» ἤμουν ὑποχρεωμένη νὰ ἐργάζωμαι σκληρὰ ἐγκαταλείπουσα τὸ σπίτι σχεδὸν κάθε
» μέρα, γιὰ νὰ κερδίζω τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ὅταν ἀρρώστησα, ἀναγκάστηκα νὰ κρα-
» τήσω τὸν Μπὶλ ἀπὸ τὸ Σχολεῖο, γιὰ νὰ μὲ βοηθῇ. Ἔχασε τέσσαρα χρόνια καὶ τὰ
» παιδιὰ τὸν κορόϊδευαν γιατὶ ἦτο τόσο καθυστερημένος καὶ δὲν εἶχα καὶ χρήματα
» νὰ τοῦ ἀγοράσω τὰ κατάλληλα ροῦχα γιὰ τὸ Σχολεῖο».

Βαθύτερα αἴτια τοῦ ἐγκλήματος.

Ὅπως οἱ Κοινωνιολόγοι παρατηροῦν, ἀποστομωτικὲς ἐπιστολὲς αὐτοῦ τοῦ εἴδους, προερχόμενες ἀπὸ πτωχὲς καὶ δυστυχισμένες οἰκογένειες ἀποδεικνύουν, ὅτι ἡ φτώχεια, ἡ ἔνδοια, ἡ δυστυχία καὶ ἡ ἄγνοια ἐξηγεῖ ἀρκετὰ καλά, ποιὰ εἶναι τὰ αἴτια τοῦ ἐγκλήματος. Οἱ ψυχίατροι ὅμως πιστεύουν ὅτι, κάποιο βαθύτερο ψυχολογικὸ αἴτιο, ἀκόμη καὶ στοὺς ἐγκληματίες ἀπὸ τὶς δυστυχέστερες οἰκογένειες, ὑπάρχει γιὰ τὴ διάπραξι τοῦ ἐγκλήματος. Ὁ δόκτωρ Brancale ἀπὸ τὴ Νέα Ὑερσέη, λέγει ὅτι ἔχει μάθει νὰ δυσπιστῇ σὲ κάθε φαινομενικὴ ἐξήγησι γιὰ τὸ ἔγκλημα. Κατὰ τὴν γνώμη του, ὁ ἐγκληματίας εἶναι πλήρως ἐνημερωμένος, ὅτι τὸ ἔγκλημα δὲν ἀμοίβει κατὰ τὴν οἰκονομικὴν ἔννοια τῆς λέξεως, ὅτι δὲν φέρει ὑλικὴ ἀνταμοιβὴ ὁπωσδήποτε. Ἔπειτα ἀπὸ μακρὰ ψυχολογικὴ ἀνάλυσι, τὰ πραγματικὰ αἴτια γιὰ τὸ ἔγκλημα, ἀποκαλύπτεται καὶ ἀποδεικνύεται νὰ εἶναι ὅλως δι' ὅλου διάφορα. 'Αναπτύσσεται σταθερὰ ὅτι τὸ ἔγκλημα ἀμοίβει, δίνοντας στὸν ἐγκληματία ψυχολογικὲς ἱκανοποιήσεις, ποὺ δὲν μποροῦσε ν' ἀποκτήσῃ κατ' ἄλλον τρόπο. Ὅπως ὁ δόκτωρ Brancale τὸ τοποθετεῖ «τὸ ἔγκλημα εἶναι μιὰ δραματικὴ σύνθεσις κατὰ τὴν ὁποία τὸ ἄτομο προσπαθεῖ ν' ἀντιπαλαίσῃ». Σχεδὸν πάντα οἱ ρίζες τοῦ ἐγκλήματος εὑρίσκονται κάτω ἀπὸ μιὰ ἀπατηλὴ μορφὴ ἐχθρότητος, ποὺ παραμένει ἀπὸ ἕνα ἄλυτο παιδικὸ αἰσθηματικὸ πρόβλημα, ἕνα παλαιὸ αἴσθημα τρόμου, ἀδυναμίας καὶ μανίας ποὺ διαφύλαξε ἀπὸ τὶς πρῶτες παιδικές του σκέψεις μὲ τοὺς γονεῖς του. Μερικοὶ ἐγκληματίες ἐκδηλώνουν τὴν ἐχθρότητά των αὐτὴν ἀμέσως, μὲ τέτοιες πράξεις, ὅπως λῃστεῖες διὰ χρήσεως ὅπλου, βιασμοὺς καὶ δολοφονίες. Ἄλλοι ἐνεργοῦν μὲ περισσότερο πανοῦργο τρόπον, ὅπως κλοπές, διαρρήξεις ἢ ἀπάτες. Οἱ περισσότεροι διαρρῆκτες καὶ ἀπατεῶνες εἶναι σὲ ὑπέρμετρο βαθμὸ πρᾶοι, μειλίχιοι καὶ παθητικὲς προσωπικότητες ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Τὸ ἔγκλημα εἶναι ἡ μόνη τους ἐπιθετικὴ ἐκδήλωσι. Ὁ δόκτωρ Brancale ἐγνώρισε κάποιον ποὺ ἐσύρετο τακτικὰ στὰ δικαστήρια γιὰ κυκλοφορία πλαστῶν τσέκ, συνήθως γιὰ ποσὰ τόσο μικρὰ ποὺ δὲν ἔκαμαν αἴσθησι. 'Απεκαλύφθη, ὅτι ἐφοβεῖτο τὸν πατέρα του καὶ εἶχε κάποιο στενώτερο σύνδεσμο μὲ τὴ μητέρα του, καίτοι ὑπέφερε ἀκόμη ἀπὸ ἕνα αἴσθημα, ὅτι καὶ αὐτὴ τὸν ἀπεστρέφετο καὶ ὅτι εἶχε ἀνάγκη ν' ἀγαπηθῇ. Ὡς παιδὶ ἐξεδικεῖτο συχνὰ δημιουργῶντας σκηνὲς καὶ ἀταξίες σοβαρὲς στὸ σχολεῖο, πρᾶγμα ποὺ ἐξηνάγκαζε τὴν μητέρα του νὰ ἔλθῃ σὲ ὑπεράσπισί του καὶ νὰ ἐκφράσῃ λύπη, συμπάθεια καὶ ἀγάπη πρὸς αὐτό. 'Απεκαλύφθη ἀκόμη, ὅτι μετὰ ἀπὸ κάθε πλαστό του τσὲκ ἐπηκολούθει ἕνα ξεφάντωμα μὲ μιὰ φιλενάδα. Ἁπλῶς, λοιπόν, ἐπανελάμβανε τὶς συνήθειες τῆς παιδικῆς του ἡλικίας καὶ τὶς σχέσεις μὲ τὴν μητέρα του, ἐκδηλώνοντας τὰ ἐχθρικά του αἰσθήματα πρὸς τὴ φιλενάδα του, δημιουργῶντας πρὸς αὐτὴν σκληρὲς σκηνὲς καὶ ἐπεισόδια, ἐλπίζοντας ὅμως ταυτοχρόνως ὅτι θὰ τὴ συγκινήσῃ καὶ θὰ τὴν κάμῃ νὰ ξεσπάσῃ σὲ ἐκδηλώσεις συμπαθείας, ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης.

Συχνά, σὲ μυστηριώδη μυθιστορήματα, ἕνας νορμὰλ καὶ εὐϋπόληπτος πολίτης, διαπράττει ξαφνικὰ ἕνα φόνο, ἀλλὰ στὴν πραγματικὴ ζωὴ αὐτὸ ποτὲ δὲν συμβαίνει. Ὁ Δόκτωρ Brancale ἀνέλαβε κάποτε νὰ διερευνήσῃ μιὰ περίπτωσι, στὴν ὁποία ἕνας ἄποικος Πολωνὸς ἀγρότης, θεωρούμενος ὡς ὑπόδειγμα τιμίου, ἠθικοῦ, φιλονόμου καὶ ἐργατικοῦ στὴν Κοινότητά του, ἐμέθυσε ἕνα βράδυ καὶ σκότωσε τὴ γυναῖκα του καὶ τὸν κουνιάδο του, μὲ πυροβόλο ὅπλο. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ ὑπόθεσις ἐφαίνετο σὰν ἕνα ἀπολύτως τυχαῖο καὶ ἐξ ἀμελείας ἔγκλημα, ποὺ διεπράχθη ὑπὸ τὴν ἐπήρρεια τοῦ ἀλκοόλ. Ἀλλὰ ὁ Δόκτωρ Brancale ἠρεύνησε καὶ ἀνεζήτησε τὰ βαθύτερα αἴτια, ὁπότε ἕνα τελείως διάφορο ἔγκλημα ἀπεκαλύφθη. Ὁ δράστης ἦλθε στὴν Ἀμερικὴ ὡς ἕνα παιδὶ τρομοκρατημένο καὶ φοβισμένο ἀπὸ τὸν πατέρα του, καὶ ἀπόλυτα ἀφωσιωμένο στὴ μητέρα του. Ἀνετράφη σύμφωνα μ' ἕνα δόγμα τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου μὲ μεγάλη οἰκονομία, λιτότητα καὶ σκληρὴ ἐργασία. Ἠργάζετο σὰν σκλάβος ἡμέρα καὶ νύχτα γιὰ νὰ μαζέψῃ χρήματα. Ἡ πρώτη του γυναῖκα τὸν ἐγκατέλειψε ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρῃ τὴ ζήλεια του, τὴ τσιγκουνιά του καὶ τὴν ἀπόλυτη αὐταρχικότητά του. Ἡ ἐγκατάλειψις αὐτὴ τόσο πολὺ τοῦ ἐστοίχισε, ὥστε ἡ ζωὴ εἶχε καταστῆ καταθλιπτικὴ καὶ ἐσκέπτετο σοβαρὰ ν' αὐτοκτονήσῃ. Μέσα σ' ἕνα χρόνο ἀνέλαβε καὶ πάλι, ὅταν συνάντησε κάποια γυναῖκα ποὺ τελικὰ ἔγινε ἡ δεύτερη νόμιμη σύζυγός του. Αὐτὴ ἐταίριαζε περισσότερο στὸ χαρακτῆρα του. Ἦταν φιλόπονη, φιλοχρήματη καὶ ἰδιοκτήτρια ἑνὸς ἀγροῦ. Μετὰ τὸ γάμο των ἄρχισαν νὰ βλέπῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον σὰν κοράκι γιὰ χρηματικὲς διαφορές. Ὁ ἕνας ἐφοβεῖτο τὸν ἄλλον, ὅτι θὰ τὸν ἐξαπατοῦσε στὰ οἰκονομικὰ ζητήματα. Ἡ γυναῖκα τὸν ἀνάγκαζε νὰ πληρώνῃ χρήματα γιὰ τὴν ἐκπλήρωσι κάθε της φιλαρεσκείας. Ἐμάλωναν συχνὰ καὶ ἔγινε τρομερὰ ζηλιάρης γιὰ τὸν καθένα ποὺ ἔβλεπε νὰ δείχνῃ ἡ γυναῖκα του τὸ παραμικρότερο ἐνδιαφέρον. Ἕνα βράδυ, ἐπυροβόλησε μ' ἕνα πυροβόλο ὅπλο κατὰ τοῦ ὑπηρέτου των, ἀλλὰ αὐτὸ πέρασε ὡς ἕνα ἀτύχημα. Τελικὰ ἡ γυναῖκα του ἀπεφάσισε νὰ φέρῃ τὸν ἀδελφό της νὰ τὴ βοηθήσῃ στὴν καλλιέργεια τοῦ ἀγροῦ, καὶ νὰ τὸν ἐκδιώξῃ. Εἰς ἀντίποινα ὁ τρομερὰ ζηλιάρης καὶ τσιγκούνης σύζυγος πῆγε καὶ μέθυσε καὶ τοὺς σκότωσε καὶ τοὺς δυό. Κατὰ τὸν Δόκτωρα Brancale τὸ ἔγκλημα αὐτό, τόσο ἀπροσδόκητο γιὰ τὴν κοινωνία τοῦ χωριοῦ ποὺ ζοῦσαν, εἶχε βαθύτερα αἴτια καὶ πιὸ βαθειὲς ρίζες, ποὺ θὰ ἔπρεπε ν' ἀναζητηθοῦν στὸ παρελθόν. Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ δράστης ἦτο μεθυσμένος τὴν ὥρα ποὺ ἐπυροβόλησε, μᾶς λέγει πολὺ λίγα γιὰ τὸ ἔγκλημα, διότι στὰ 40 % ὅλων τῶν ἐγκλημάτων τὸ ἀλκοὸλ δὲν κάνει ἄλλο τίποτε, παρὰ ὑποβοηθεῖ νὰ ἐκχυθοῦν τὰ κρυμμένα ψυχολογικὰ δηλητήρια τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ σύλληψις συνήθως, ἐπιτυγχάνεται βάσει τοῦ τρόπου διαπράξεως τοῦ ἐγκλήματος καὶ βάσει ὡρισμένων παρατηρήσεων. Οἱ Ἐγκληματολόγοι ἔχουν παρατηρήσει τὸ περίεργο φαινόμενο ὅτι, πολλοὶ ἐγκληματίες, οὐδέποτε θὰ συνελαμβάνοντο, ἂν δὲν εἶχαν διαπράξει κατὰ τὴν ἐκτέλεσι τοῦ ἐγκλήματος κάποια μεγάλη ἀνοησία ἢ ἂν δὲν ἄφηναν ὡρισμένα ἴχνη ποὺ προδήλως θὰ ὡδηγοῦσαν στὴ σύλληψί των. Πολλοὶ ἐγκληματίες παραδίδονται οἰκειοθελῶς δι' ἐγκλήματα ποὺ οὐδέποτε θὰ ἐθεωροῦντο ὕποπτοι. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει ὅτι κίνητρα ὑπὸ τύπον μαζοχιστικῶν ἐκδηλώσεων διὰ τὴν τιμωρίαν, συντελοῦν εἰς τὴν αὐθόρμητον παράδοσιν καὶ ὁμολογίαν πολλῶν προσωπικοτότων τοῦ ἐγκληματολογικοῦ πανθέου.

Ἂν λοιπὸν ὁ ἐγκληματίας ὠθῆται ἀπὸ ὑποσυνείδητες καὶ ἀόρατες δυνάμεις, ποὺ εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου πέραν τῆς θελήσεώς του, τότε ὁ φόβος τῆς τιμωρίας δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἀποτρέψῃ ἀπὸ τὴ διάπραξι τοῦ ἐγκλήματος. Φαίνεται ὅτι ἡ φυλακὴ δὲν προκαλεῖ τὸ φόβο στοὺς ἐγκληματίες, διότι ἀλλοιῶς δὲν ἐξηγεῖται ὥστε ἕνα 65 % ἀπὸ αὐτοὺς νὰ εἶναι ὑπότροποι. Ἀλλὰ οὔτε καὶ ἡ ἀπειλὴ τῆς κρεμάλας φαίνεται νὰ ἔχῃ μεγαλυτέραν ἐπίδρασι σ' αὐτούς. Ἡ Πολιτεία στὴν Ἀμερική, ποὺ ἔχει ἐκτελέσει τοὺς πιὸ πολλοὺς δολοφόνους, εἶναι ἡ Γ ε ω ρ γ ί α, καὶ ἐν τούτοις ἡ

Γεωργία ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ ἔχῃ τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ ἐπὶ τῶν δολοφονιῶν τοῦ Ἔθνους, ἐνῷ τέσσαρες ἀπὸ τὶς Πολιτεῖες μὲ τὸ χαμηλότερο ποσοστὸ δὲν εἶχαν ποτὲ ἐπιβάλλει τὴν ἐσχάτη τῶν ποινῶν. Ἡ Ἀγγλία κάποτε ἐμαστίζετο ἀπὸ πληθώρα κλεπτῶν πορτοφολίων, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ ἐπιβάλῃ σ' αὐτοὺς τὴν ποινὴ τῆς κρεμάλας δημοσίᾳ. Κάθε φορὰ ὅμως, ποὺ ἕνας κλέπτης πορτοφολίων ἐκρεμᾶτο, ἄλλοι κλέπτες πορτοφολίων ἐξήσκουν τὸ ἐπάγγελμά των, μέσα στὸ πλῆθος, ποὺ παρηκολούθει τὸ θέαμα. Ὅλες οἱ μελέτες τῶν στατιστικῶν δείχνουν ὅτι οὐδεμία συσχέτισις ὑπάρχει μεταξὺ τῆς αὐστηρότητος τῆς ποινῆς καὶ τοῦ ηὐξημένου ἢ μειωμένου ποσοστοῦ τῆς ἐγκληματικότητος. Μιὰ μελέτη ποὺ ἔγινε στὴν Ἀγγλία ἔδειξε ὅτι περισσότεροι ἀνήλικοι ἐγκληματίες ἐβελτιώθησαν ὅταν ἐτέθησαν ὑπὸ δοκιμασία καὶ παρακολούθησι, παρὰ ὅταν κατεδικάσθησαν σὲ μαστίγωσι. Ἕνα ἄλλο μέτρο γιὰ τὴν ἐγκληματικότητα τῶν ἀνηλίκων, ἡ τιμωρία τῶν γονέων ποὺ δὲν ἤσκησαν τὴν δέουσα ἐπίβλεψι στὰ τέκνα των γιὰ νὰ προληφθῇ ἡ διάπραξις ἐγκλημάτων παρ' αὐτῶν, ἐδοκιμάσθη γιὰ μιὰ περίοδο 10 ἐτῶν στὸ Τολέντο τοῦ Ὀχάϊο, πλὴν ἀπεδείχθη ἀναποτελεσματικὸ γιὰ ν' ἀναχαιτίσῃ τὴν κατὰ ἀνησυχητικὸ τρόπο αὐξανομένην ἐγκληματικότητα τῶν ἀνηλίκων.

Ἐὰν ὅμως οἱ φυλακὲς δὲν ἀποτρέπουν τοὺς ἐγκληματίες ἀπὸ τὴ διάπραξι ἐγκλημάτων, μήπως τοὐλάχιστον ἀναμορφώνουν καὶ βελτιώνουν αὐτούς; Ὁ ἐγκληματίας, ὑπάρχει πιθανότης, νὰ βελτιωθῇ καὶ ἀνανήψῃ ἐὰν δοθῇ σ' αὐτὸν ἡ εὐκαιρία καὶ ἡ ἐνθάρρυνσις, ἂν ἐκπαιδευθῇ καὶ ἐφοδιασθῇ μὲ ἐπαγγελματικὰ ἐφόδια, ἂν τύχῃ μιᾶς ὑποστηρίξεως καὶ ἂν μιὰ ἐργασία θὰ τὸν ἀναμένῃ ὅταν ἐξέλθῃ ἀπὸ τὶς φυλακές. Αὐτὸ βέβαια δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχύῃ γιὰ ὅλους τοὺς ἐγκληματίες, ἀλλὰ μπορεῖ ἀσφαλῶς νὰ ἰσχύῃ γι' αὐτοὺς ποὺ πῆγαν φυλακὴ λόγῳ τοῦ κακοῦ περιβάλλοντος καὶ κακῶν συναναστροφῶν.

Περιορισμὸς ἐπικινδύνων ἐγκληματιῶν.

Αὐτὸ ποὺ μπορεῖ ἴσως οἱ φυλακὲς νὰ κάμουν εἶναι, νὰ ἀναχαιτίσουν τὸν ἐγκληματία καὶ ν' ἀπαγορεύσουν αὐτὸν νὰ ἐπικοινωνῇ κατὰ τὴν περίοδο ποὺ εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνος στὸν ἑαυτό του καὶ στὴν Κοινωνία. Πολλοὶ ἐγκληματίες ὡριμάζουν ψυχολογικῶς καθ' ὃν χρόνον εὑρίσκονται στὶς φυλακές. Γίνονται περισσότερο σταθεροί, ἀνακαλύπτουν νέες ἱκανοποιήσεις, ποὺ θ' ἀντικαταστήσουν αὐτὲς ποὺ μόνο ἡ ἐγκληματικὴ δρᾶσις ἦτο ἱκανὴ νὰ τοὺς δώσῃ στὸ παρελθόν. Ὅταν φεύγουν ἀπὸ τὶς φυλακές, εἶναι πάρα πολὺ πιθανὸν νὰ ζήσουν μέσα στὸ πλαίσιο τῆς νομιμότητος. Ἀλλ' αὐτὸ ἀσφαλῶς ὀφείλεται στὴν πάροδο τοῦ χρόνου καὶ ὄχι στὶς φυλακές. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ Ἀμερικανικὸς Ποινικὸς Κῶδιξ δὲν μπορεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι εἶναι τέλειος, εἴτε ἀπὸ ἀπόψεως προλήψεως, εἴτε ἀπὸ ἀπόψεως ἀναμορφώσεως. Τὸ κακὸ τοῦ Ποινικοῦ Συστήματος ἔγκειται στὸ γεγονός, ὅτι οὐδεμία σοβαρὰ σκέψις καὶ προσπάθεια ἐγένετο κατὰ τὴν θέσπισι τῶν διατάξεων αὐτοῦ, πρὸς τὴν κατεύθυνσι μειώσεως τῆς ἐγκληματικότητος, ἀλλὰ μόνον πρὸς αὐτὴν τῆς τιμωρίας. Κατὰ μέγα μέρος οἱ Νομοθέται κατείχοντο καὶ καθωδηγοῦντο ἀπὸ πνεῦμα τυφλῆς ἐκδικήσεως κατὰ τῶν ἀνθρώπων ποὺ τολμοῦν νὰ καταπατοῦν τοὺς Νόμους τῆς Κοινωνίας. Ὅπως ἡ Μ. Βρεταννία ποὺ ἐμαστίζετο ἀπὸ τοὺς πορτοφολάδες καὶ ἐθέσπισε τὴν ἐσχάτη τῶν ποινῶν, ἔτσι καὶ ἡ Ἀμερικὴ θεσπίζει αὐστηρὲς καὶ σκληρὲς ποινές, γιὰ κάθε ἔγκλημα ποὺ διαταράσσει τὴν ὁμαλότητα τῆς Κοινωνίας αὐτὴ τὴ στιγμή. Ἔτσι τὸ Κογκρέσσο τὸ 1956 ἐνομοθέτησε τόσο σκληρὲς ποινές, ὥστε μιὰ τρίτη καταδίκη γιὰ παράνομο κατοχὴ μαριχουάνας (εἴδος ναρκωτικοῦ) συνεπάγεται μιὰ τόσο αὐστηρὰ ποινή, ὅσο θὰ ἐπέσυρε μιὰ ἀπόπειρα βιαίας ἀνατροπῆς τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ ὅλο ποινικὸ σύστημα στὴν Ἀμερικὴ καθιστᾷ περισσότερο δύσκολη τὴ δυνατότητα ν' ἀπαλλαγῇ καὶ ἀπολυτρωθῇ τοῦ στιγματισμοῦ κάποιος ποὺ ἐπλανήθη. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπλανήθη, σημαίνει ὅτι ἔχει μειωμένη διανοητικὴ ἱκανότητα, ἐν συγκρίσει μὲ τὸ πλεῖστ ον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ παραμείνῃ μέσα στὸ πλαίσιο

τῶν κανόνων τῆς Κοινωνίας. Ἐκτὸς αὐτοῦ, τὴ στιγμὴ ποὺ πλανᾶται τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπήρρειαν ἐπιπροσθέτων ψυχολογικῶν ἐπιδράσεων καὶ πιέσεων. Εἶναι ἕνας σεσημασμένος. Ἡ Ἀστυνομία γνωρίζει τὸ παρελθόν του καὶ θέτει αὐτὸν ὑπὸ συνεχῆ ἐπιτήρησι. Πολὺ δυσκολώτερα αὐτὸς ἐν συγκρίσει μ' ἕνα ἄλλον ἄνθρωπο θὰ μπορέσῃ νὰ βρῇ δουλειά. Καὶ ἂν ἀκόμη βρῇ, ὁ ἐργοδότης του θὰ τὸν βλέπῃ σὰν ὕποπτο. Ἂν κάτι κακὸ συμβῇ κοντὰ στὸ περιβάλλον του, ὅπως δήποτε θὰ κληθῇ καὶ θὰ ὑποχρεωθῇ ν' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶναι ὁ ἔνοχος καὶ ὁ ὑπεύθυνος τοῦ συμβάντος. Εἶναι λυπηρὸ νὰ λεχθῇ ὅτι, εὐκολώτερο εἶναι νὰ προσδιορισθῇ σὲ τὶ μειονεκτεῖ τὸ σημερινὸ ποινικὸ σύστημα, παρὰ νὰ θεσπιστῇ ἕνα καλλίτερο τοιοῦτον. Εὐκολώτερο εἶναι νὰ γίνῃ διάγνωσις παρὰ θεραπεία. Ἀναμφιβόλως τὸ ἔγκλημα κατὰ μιὰ μεγάλη ἀναλογία εἶναι προϊὸν τῶν ἀθλίων καὶ φτωχικῶν συνοικισμῶν, ὅπως σαφῶς ἔχει καθορισθῇ τοῦτο παρὰ τῶν Κοινωνιολόγων. Ἀλλὰ οἱ ἴδιοι οἱ φτωχοσυνοικισμοὶ εἶναι κατὰ μιὰ μεγάλη ἀναλογία ἕνα προϊὸν τοῦ νόμου περὶ φυσικῆς κατανομῆς τῶν ἀγαθῶν, ποὺ καθορίζει ὅτι ἕνας σημαντικὸς ἀριθμὸς ἀνθρώπων, σὲ κάθε γενεά, θὰ εἶναι διανοητικῶς ἀνίκανοι νὰ προστατεύσουν τοὺς ἑαυτούς των. Κατὰ ἕνα σημαντικὸ ποσοστό, τὸ ἔγκλημα ἐπίσης εἶναι ἕνα ψυχιατρικὸ θέμα, ἀλλὰ πῶς μπορεῖ ἡ Κοινωνία νὰ προβλέψῃ γιὰ τὴ θεραπεία αὐτοῦ; Ποῦ θὰ εὑρεθοῦν οἱ ψυχίατροι καὶ ποιὸς θὰ τοὺς πληρώσῃ; Καὶ ἀκόμη, ἀφοῦ οἱ ψυχίατροι δὲν μποροῦν νὰ ἐφαρμόσουν 100 % ἐπιτυχῆ θεραπεία, οὔτε καὶ σ' αὐτοὺς τοὺς σὲ εἰδικὲς κλινικὲς νοσηλευομένους ἀσθενεῖς, ποὺ πάσχουν ἀπὸ τὶς πιὸ ἐλαφρὲς ψυχικὲς διαταραχές, πῶς θὰ μπορέσουν νὰ ἐφαρμόσουν μιὰ ἐπιτυχῆ θεραπεία σ' ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ ἀπὸ ἰσχυρογνώμονας, στενοκέφαλους καὶ δυστρόπους καταδίκους, οἱ ὁποῖοι πάσχουν ἀπὸ τὶς πιὸ σοβαρὲς διανοητικὲς καὶ ψυχικὲς διαταραχές, ὅπως αὐτοὶ τῶν φυλακῶν τοῦ Ἀλκατράζ;

Κατ' ἀρχήν, πολλοὶ Ἐγκληματολόγοι πιστεύουν, ὅτι ὁ Ποινικὸς Κῶδιξ πρέπει ν' ἀναθεωρηθῇ καθ' ὁλοκληρίαν, ὥστε νὰ προβλέπῃ μιὰ ἀπροσδιόριστη ἀπόφασι χωρὶς «ἐὰν» καὶ «ἤ», ἀλλὰ γιὰ ὅλα τὰ ἐγκλήματα. Αὐτὸ θὰ ταίριαζε στὴ θεωρία, ὅτι ἕνας ἄνδρας ποὺ διαπράττει σχετικῶς μικρότερα ἐγκλήματα, ὅπως ὁ ἐπιδειξίας, μπορεῖ νὰ εἶναι τόσο ἀνώμαλος διανοητικῶς, ὥστε πότε νὰ μὴ εἶναι ἱκανὸς γιὰ ὅποιο δήποτε λειτούργημα στὴν Κοινωνία, ἐνῷ ἕνας ἄλλος μπορεῖ νὰ ἔχῃ διαπράξει ἕνα ἰδιαιτέρως ἀπεχθῆ φόνο καὶ ἀκόμη νὰ ὑπάρχῃ περίπτωσις νὰ γίνῃ ἕνας καλὸς καὶ χρηστὸς πολίτης στὸ μέλλον. Αὐτὸ ποὺ εἶναι σημαντικὸ γιὰ τὴ μέλλουσα διαγωγή, εἶναι ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀτόμου καὶ ἡ ψυχολογία τοῦ ἐγκληματίου καὶ ὄχι ἡ φύσις τοῦ ἐγκλήματος. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ καθορισθῇ ἀπὸ τὸν νομοθέτη, οὔτε ἀπὸ ἕνα Δικαστή, οὔτε ἀπὸ τοὺς ἐνόρκους στὸ Κακουργιοδικεῖο. Μπορεῖ μόνο νὰ καθορισθῇ μέσῳ ἐπισταμένης παρακολουθήσεως ἀπὸ εἰδικοὺς ἐπιστήμονας, ἐκπαιδευθέντας γι' αὐτὸ τὸ ἔργο. Πολλοὶ Ἐγκληματολόγοι προχωροῦν καὶ πιστεύουν ἀκόμη, ὅτι τ' ἀναμορφωτικὰ ἱδρύματα θὰ πρέπει νὰ γίνουν μικρότερα καὶ νὰ ἐπανδρωθοῦν μὲ περισσότερο εἰδικὸ προσωπικό, ὥστε οἱ τρόφιμοι νὰ ἔχουν μεγαλυτέρα ἀναμορφωτικὴ μέριμνα ἀπ' ὅ,τι ἔχουν σήμερα. Ὁ Δόκτωρ Bixby πιστεύει ὅτι τὸ ἰδανικὸ σύστημα, θὰ ἦτο νὰ ὑπάρχουν ἐνὸς εἴδους μόνο κρατικὲς φυλακὲς μὲ χονδροὺς τοίχους καὶ βαρειὲς ἀμπάρες γιὰ τοὺς πιὸ ἐπικίνδυνους φυλακισμένους. Ἐπιπροσθέτως θὰ ὑπῆρχε ἕνα νοσοκομεῖο γιὰ τοὺς παράφρονας ἐγκληματίας καὶ ἕνα ἡμινοσοκομεῖο γιὰ τοὺς ἐγκληματίες ποὺ δὲν εἶναι πραγματικὰ παράφρονες, ἀλλ' ἀσταθεῖς, ὄχι καλῶς ἰσορροπημένοι καὶ κατὰ περιόδους ἐκρηκτικοί. Αὐτοὶ θὰ ὑπεβάλλοντο σὲ ἀνάλογο ψυχιατρικὴ θεραπεία, ἀλλὰ ταυτοχρόνως θὰ εἰργάζοντο σὲ διάφορα ἔργα, ἀντὶ νὰ παραμένουν ξαπλωμένοι στὸ κρεβάτι σὰν ἄρρωστοι. Ὅλοι οἱ ἄλλοι φυλακισμένοι, τὸ μεγαλύτερο μέρος αὐτῶν, θὰ μποροῦσαν νὰ κρατοῦνται σὲ ὡραῖα μικρὰ ἱδρύματα (ἀνοικτὲς φυλακὲς) μὲ μικρὴ μέριμνα φρουρήσεως καὶ μὲ τὴν πιὸ μεγάλη φροντίδα διαπαιδαγωγήσεως καὶ ἀναμορφώσεως. Ἕνα παρόμοιο πρόγραμμα θὰ φαίνονταν πολὺ δαπανηρό, ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα θὰ μποροῦσε νὰ μὴ στοιχίζῃ καὶ τόσα

πολλά, ὅσα οἱ σημερινὲς φυλακές. 'Ασφαλῶς τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα θὰ προσέφεραν οἱ προσπάθειες προλήψεως τῶν ἐγκλημάτων. 'Απὸ κοινωνιολογικῆς πλευρᾶς ἕνα πρωταρχικὸ ἔργο, ποὺ ὑπόσχεται πολλά, ἔχει γίνει ἀπὸ τὸ «Σχέδιο Περιοχῆς» τοῦ Σικάγου, διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς ἀτμοσφαίρας τῶν περιοχῶν ποὺ παρουσιάζουν μεγάλη ἐγκληματικότητα. 'Απὸ ψυχιατρικῆς πλευρᾶς μέχρι στιγμῆς τίποτε δὲν ἔχει γίνει. Οἱ ψυχίατροι ποὺ ἐργάζονται σ' αὐτὸν τὸν τομέα, πιστεύουν ὁπωσδήποτε ὅτι, καθὼς τὸ πρόβλημα τῆς ἐγκληματικότητος ἀρχίζει νὰ μελετᾶται καὶ διερευνᾶται ἐπιστημονικῶς, σ' ὅλα τὰ κοινωνικὰ ἱδρύματα ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὸ θέμα τῶν παιδιῶν—καὶ ἰδιαιτέρως τὰ δημόσια σχολεῖα—θ' ἀρχίσουν αὐτὰ νὰ κάμουν ἕνα πιὸ ρεαλιστικὸ ἔργο, μὲ τὸ νὰ διαφωτίζουν καὶ βοηθοῦν τὸν ἀρχάριο νεαρὸ ἐγκληματία ν' ἀκολουθήσῃ τὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς. Ἔτσι πολλὰ ἐγκλήματα θ' ἀποσοβοῦνται στὴ γένεσή των.

Πρέπει νὰ ὑπομνησθῇ ὅτι ἡ ἐπιστήμη τῆς 'Εγκληματολογίας εἶναι ἀκόμη νέα. Στὶς 'Ηνωμένες Πολιτεῖες τῆς 'Αμερικῆς πρὸ 50 μόλις χρόνων ἄρχισαν οἱ πρῶτοι ἐκπαιδευμένοι Κοινωνιολόγοι νὰ μελετοῦν καὶ διερευνοῦν τὸ ἔγκλημα, καὶ πρὸ 40 χρόνων οἱ πρῶτοι εἰδικοὶ Ψυχίατροι ἄρχισαν ἐπίσης ν' ἀσχολοῦνται μὲ τὸ σοβαρὸ αὐτὸ θέμα τῆς ἐγκληματικότητος. Τὸ ἔργο αὐτό, τῶν πρώτων Κοινωνιολόγων, 'Εγκληματολόγων καὶ Ψυχιάτρων, ἐδυσχεράνθη πολύ, ἀπὸ ἔλλειψι δημοσίας ἐμπιστοσύνης καὶ ὑποστηρίξεως. Μέχρις ὅτου οἱ Κοινωνιολόγοι καὶ Ψυχίατροι ἀρχίσουν ν'ἀποδεικνύουν, ὅτι τὸ ἔγκλημα εἶναι μιὰ φυσικὴ ἐκδήλωσι ὡρισμένων κοινωνικῶν καὶ ψυχολογικῶν δυνάμεων, ὁ ἐγκληματίας ἐθεωρεῖτο γενικῶς σὰν ἕνα ζῷο συχαμερό, ἀποκρουστικὸ καὶ ἄνευ ἀξίας, ποὺ δὲν εἴχαμε τὴν ψυχικὴ δύναμι νὰ τὸ ἀφανίσουμε καὶ ἐξολοθρεύσουμε, ἐκτὸς μόνο σὲ περιπτώσεις λίαν ἀποτρόπαιων καὶ εἰδεχθῶν ἐγκλημάτων, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ φυλακίσουμε αὐτὸ ὅσον τὸ δυνατὸν μακρύτερα καὶ γιὰ μεγαλύτερο χρόνο. Ἔγινε ἕνα μεγάλο βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ὁ Δόκτωρ Bixby δὲν ἦτο προφανῶς πολὺ αἰσιόδοξος, ὅταν προσφάτως ἔγραφε γιὰ τὴν ἐγκληματικότητα: «Πιστεύω ὅτι μπορεῖ νὰ κατανοηθῇ ἀπὸ τὸ κοινό, ὅπως κατενοήθησαν οἱ διανοητικὲς καὶ ψυχικὲς διαταραχές, καὶ οἱ διανοητικὲς ἀνεπάρκειες. Ὅταν κάποτε ἀναγνωρισθοῦν τὰ φυσικὰ αἴτια ποὺ ὠθοῦν τὸν ἄνθρωπο στὸ κακό, τότε θὰ μπορέσουμε νὰ προχωρούσουμε ταχύτερα στὶς προληπτικὲς καὶ θεραπευτικὲς προσπάθειές μας».

E. HAVEMAN

«...ΜΑΝΝΑ...»

Ὑπὸ κ. **ΣΠΥΡΟΥ ΠΗΛΟΥ**, Ἀρχιφύλακος

2 Φεβρουαρίου 1958...

Ξημερώνει ἡ αὐγὴ δροσάτη, εὔθυμη, ζωηρή...

Ὁ πετεινὸς στὸ διπλανὸ κοτέτσι σαλπίζει τὸ τελευταῖο ἐωθινό... τὰ πρῶτα φῶτα πολιορκοῦν τὴ γῆ... βάφεται κατακόκκινη ἡ ἀντικρυνὴ βουνοκορφή, ἐκεῖ κάτω, κατὰ τὴν Ἀνατολή... ἀργοπεθαίνουν τὰ σκοτάδια τῆς χτεσινῆς νύχτας, μιὰ καινούργια μέρα ἀνατέλλει ὁλοφώτεινη...

...Γιομίζουν οἱ δρόμοι ἀπὸ ἐργάτες, ἀπὸ μικροπωλητές, ἀπὸ κουβέντες, κι' ὕστερα ἀπὸ ἡλιαχτίδες, ἐνῶ ἕνα-ἕνα κλειστὸ παραθύρι ἀνοίγει, καὶ τόνα μετὰ τὸ ἄλλο τὰ σπίτια τῆς γειτονιᾶς ἀνασταίνονται ἀπὸ τὸ νυχτερινὸ λήθαργο...

Ὁρμητικὸς καὶ πολυθόρυβος ὁ χείμαρρος τῆς ζωῆς ὁρμᾷ μέσα στὴν κλειστὴ καμαρούλα μου καὶ μοῦ τραβᾷ τὴν προσοχή... Ὅμως γιὰ λίγο... Ὕστερα ξανασκύβω στὸ τραπέζι μου, καὶ πασχίζω νὰ συνεχίσω τὴν κουβέντα ποὺ ἀρχίνησα χθὲς βράδυ μὲ τὴν καρδιά μου...

Ἀποτσίγαρα, καφφέδες, χαρτιὰ τσαλακωμένα καὶ κάποιες κιτρινιασμένες φωτογραφίες, εἶναι ὁ ἀπολογισμὸς τῆς μάχης...

Ἀπόψε δὲν κοιμήθηκα... Προσπάθησα, μὰ στάθηκε ἀδύνατον... Οὔτε νὰ γράψω μπόρεσα... Μονάχα ὠνειρεύτηκα, θυμήθηκα καὶ ἔκλαψα... ἔκλαψα σὰν παιδί... Γιατὶ θυμήθηκα τὴ Μάννα μου, πού, ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια, μ' ἄφησε μονάχο στὴ ζωή... Τὴν πεθαμένη μαννούλα μου ἀναπόλησα ἀπόψε... ἀπόψε ποὺ γιορτάζει ὁ κόσμος ὅλος τῆς «Μάννας τὴν ἡμέρα»...

Κοκκίνισαν τὰ μάτια μου ἀπ' τὰ δάκρυα... πονᾷ ἡ καρδιά μου... δὲν ἔχω τὴ δύναμη νὰ γράψω τίποτε γι' Αὐτήν... Ὅμως μπροστά μου, τὸ ἀνοιχτὸ ἡμερολόγιό μου ζητᾷ νὰ συνεχίσω... Πρέπει...

Καθῆκον μου εἶναι... Καὶ ὑπακούω... Μὰ καλοί μου φίλοι, συγχωρέστε με... Δὲν θὰ τὰ καταφέρω νὰ φανῶ, ἐτούτη τὴ φορά, ἄξιος τῆς ἀγάπης σας... Τὸ μυαλό μου ὁλοένα πετᾷ στὸ πέτρινο καμαράκι της... Ἐκεῖ κοντὰ ἔχει σταματήσει ἡ σκέψη μου... ἐκεῖ ἔχω θάψει ἕνα κομμάτι ἀπ' τὴν καρδιά μου...

Καὶ ἡ αὐγὴ δροσάτη, εὔθυμη, ζωηρή, ἀλλάζει τὰ σκηνικὰ τῆς ζωῆς... Διώχνει τοὺς σκοτεινοὺς ρύπους τῆς νύχτας... Θέτει σὲ κίνηση τὴ ζωή, σὲ ὅλη της τὴν μεγαλοπρέπεια... Ἀπὸ τὸ χάος οἰκοδομεῖται ἕνας καινούργιος κόσμος... ἐνῶ σφυρίζουν οἱ σειρῆνες τῶν ἐργοστασίων, ἁπλώνουν οἱ νοικοκυρὲς τὰ ροῦχα, ξεκινοῦν οἱ ἄνδρες γιὰ τὴ δουλειά...

Μιὰ ὄπερα, σὲ γρήγορο ρυθμό... Μπαλέττο οἱ ἄνθρωποι... Κινοῦνται τώρα γρήγορα... χορεύουν... Ἡ πρώτη πράξη τῆς μέρας... Τὰ πουλὴ κελαηδοῦν στὰ κλαδιά... τὰ παιδιά, μὲ φέτες ψωμιοῦ, ἐμφανίζονται στὶς αὐλές... ἕνας γαλατᾶς ἐκτελεῖ τὸ πρωϊνό του δρομολόγιο... ἕνας ἐφημεριδοπώλης μοιράζει τὰ πρωϊνὰ φύλλα... κι' ἕνας ἀστυφύλακας περνᾷ μὲ βῆμα ἀργὸ ἀνάμεσά τους χαρούμενος, εὐγενικὸς καὶ πεντακάθαρος...

Τώρα, ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ νοικοκύρη μου, ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ μικροῦ παιδιοῦ του...

«...Μάννα!!» κράζει τὸ παιδάκι...
«Μάννα!» ὁ νηός, καὶ «Μάννα!» ὁ γέρος...
«Μάννα!..» ἀκοῦς σὲ κάθε μέρος...
Ἄ! τὶ ὄνομα γλυκό!!!.

Σήμερα δίνει ἐξετάσεις... Ἔχει ἔκθεση γιὰ τὴ μάννα... Καὶ προσπαθεῖ ν' ἀποστηθίσῃ λίγους στίχους...

«...Τὴ χαρά σου καὶ τὴ λύπη...
μὲ τὴ μάννα τὴ μοιράζεις...
ποθητὰ τὴν ἀγγαλιάζεις...
Δὲν τῆς κρύβεις μυστικό...».

Εἶναι ἡ φωνούλα του ἥσυχη, ζεστή, ἀθῶα... Κι' ἔρχεται στὴν κατάλληλη στιγμὴ νὰ στολίσῃ τὸ σαλονάκι τῆς φαντασίας μου...

Κι' ὕστερα ὅλα σωπαίνουν... κι' ἀπομένω μονάχος, νὰ συνεχίσω τὸ φτωχικό μου ἡμερολόγιο...

Τότες στὸ νοῦ μου ἔρχεται μιὰ εἰκόνα ἀπὸ τὴ Βίβλο... παληὰ καὶ χιλιοειπωμένη, μὰ τόσο ἐπίκαιρη...

Βλέπω τοὺς Ἰσραηλίτες στὴν ἔρημο, πεινασμένους, παραπονεμένους, ἀνήσυχους... Κι' ὕστερα... ὦ! ὕστερα...

Βλέπω νὰ πέφτῃ ἀπ' τὸν οὐρανὸ ὁ ἄρτος τοῦ Οὐρανοῦ, μιὰ θαυμάσια τροφὴ «λεπτὴ ὡσεὶ κόριον, λευκὴ ὡσεὶ πάγος ἐπὶ τῆς γῆς» γλυκειὰ «ὡς ἐγκρὶς ἐν μέλιτι»... Ἦταν ὁ «Θεῖος καὶ παράδοξος οὐράνιος ἄρτος»... ἦταν ἡ «ἀγγελικὴ τροφή...».

«Τὶ εἶναι αὐτό;...» ρωτοῦν ξαφνιασμένοι οἱ Ἰσραηλῖτες...

«Μὰν-χοῦ;» ρωτοῦν καὶ ξαναρωτοῦν...

Κι' ἤρθαν ἀργότερα ὅλες οἱ γενιὲς τῶν ἀνθρώπων νὰ τοὺς ἀπαντήσουν... Ἦρθαν εὐλαβικοὶ οἱ ἄνθρωποι κάθε ἐποχῆς νὰ κάνουνε τραγούδι καὶ Ἰδανικὸ τὸν ἄρτο τους...

«Τὶ εἶναι αὐτό;...».

Εἶναι ἡ Μάννα...

Εἶναι ἡ Μάννα, ὁ ἄρτος τοῦ Οὐρανοῦ...

Εἶναι ἡ Μάννα, ἡ θαυμάσια τροφὴ ἡ «λεπτὴ ὡσεὶ κόριον καὶ λευκὴ ὡσεὶ πάγος τῆς γῆς...».

Εἶναι ἡ Μάννα, ἡ γλυκειὰ «ὡς ἐγκρὶς ἐν μέλιτι...».

Κι' ἔρχεται πάντα, μέσα στὴν ἐρημιὰ τῆς ζωῆς, νὰ θρέψῃ καὶ νὰ χορτάσῃ τὴν Οἰκουμένη...

Εἰκόνα καὶ ὁμοίωσις τοῦ Δημιουργοῦ στέκει πάντα ἐκεῖ, στὴν ἴδια θέση, ἀκούραστος Οἰκοδόμος τῆς Ζωῆς, νὰ τὴν ἀνανεώνῃ, νὰ τὴν ἐμψυχώνῃ, νὰ τὴν στολίζῃ, νὰ τὴν πλημμυρίζῃ ἐλπίδες καὶ παλμοὺς χαρᾶς...

Εἶναι Αὐτή, ὁ ἄξονας γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖον περιστρέφεται ἡ γῆ...

Ὦ! ἡ Μάννα!!! Δὲν ὑπάρχει ἄλλη πιὸ γλυκειὰ λέξη ἀπ' αὐτήν!!!... Θυμίζει στὸν καθένα ὅτι, ὅ,τι ἔχει, σ' Αὐτὴν τὸ χρεωστᾷ... σ' Αὐτὴν ποὺ τὸν γέννησε, ποὺ τὸν γαλούχησε, ποὺ τὸν ἀνάθρεψε μὲ χίλιες στερήσεις, ποὺ στάθηκε πάντα κοντά του, γλυκὸς ἄγγελος παρηγοριᾶς, πρόθυμη καὶ τὴ ζωή της ἀκόμα νὰ θυσιάσῃ γιὰ τὴν Εὐτυχία του... Ἀφανὴς ἐτούτη ἡρωΐδα, ἀποτελεῖ τὴν κεντρικὴ Ἰδέα τῆς Ζωῆς, καὶ τὴν μόνη, μυστικὴ καὶ μεγαλειώδη Δύναμη τῆς Δημιουργίας... Πόσο ἀξίζει ἡ μαννοῦλα, ρωτῆστε κι' ἕνα ὀρφανό... Ρωτῆστε ἐμᾶς ὅλους ποὺ τὴ χάσαμε... Ρωτῆστε νὰ σᾶς ποῦμε πόσο ἀδειανὴ εἶναι ἡ ζωή μας, στὶς μεγάλες ὧρες τοῦ πόνου μας, καὶ πόσες φορὲς κάθε μέρα ἀναστενάζουμε γι' Αὐτήν...

Στὴν Μάννα δὲν ἀνήκει μονάχα ἡ σημερινὴ ἡμέρα... Ἀνήκει ἡ κάθε στιγμή... Τῆς ἀνήκει τὸ χθές, τὸ σήμερα, τὸ Αὔριο... Τῆς ἀνήκει ἡ Αἰωνιότης...

Λουλουδιασμένη κι' εὐλαβικὴ ἐτούτη τὴν ὥρα ἡ στήλη μου θὰ σταθῇ κοντά της μὲ σεβασμό, γιὰ νὰ τῆς προσφέρῃ τὴ φτηνὴ ἀνθοδέσμη τῆς εὐγνωμοσύνης της... γιὰ νὰ τῆς προσφέρῃ τὴν ἀγάπη της ὅλη, τὸ θαυμασμὸ καὶ τὴν πίστη της...

Τρεμουλιάζει ἡ σκέψη μου καὶ χτυπᾷ παράξενα ἡ καρδιά μου, καθὼς ἐπιχειρῶ νὰ παραθέσω τὴν ἱστορία μιᾶς μάννας...

Ἡ ἱστορία μιᾶς μάννας!!!.. Εἶναι ἡ ἀτέλειωτη ἱστορία τῆς ζωῆς...

.....

***

«Κάπου στὴν Ἀθήνα» πρὶν λίγα χρόνια...

Σὲ μιὰ γειτονιὰ ἀπόμερη ὑπηρετοῦσα τότες...

Ἦταν μιὰ ἥσυχη, γραφικὴ γειτονιά, μὲ ἐργατικὸ κόσμο καὶ χαμηλά, φτωχικὰ σπιτάκια...

Ὅλα κυλοῦσαν ἀργὰ-ἀργά, μονότονα, ἀθόρυβα κι' ἡ ζωὴ εἶχε μιὰ ταπεινὴ μορφή... Ὅπως σὲ κάθε γειτονιά...

Ἔξη μέρες δούλευαν σκληρὰ οἱ ἄντρες, καὶ τὴν ἕβδομη γιόμιζαν τοὺς καφφενέδες, τὶς ταβερνίτσες, τοὺς ἀνηφορικοὺς σκονισμένους δρομίσκους, γιὰ ν' ἀναπαυθοῦν...

Τὰ ἴδια σκηνικὰ κάθε χρόνο... Τὰ ἴδια πρόσωπα... Οἱ ἴδιες ἱστορίες...

Καὶ τὰ παιδιὰ μεγάλωναν παίζοντας, διαβάζοντας καὶ φωνάζοντας, ὅπως ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ κόσμου...

Κοινὲς ἀγωνίες, κοινὰ παράπονα, κοινὰ προβλήματα καὶ κοινὲς χαρὲς ἔνωναν ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους σὲ μιὰ ἀγαπημένη Κοινότητα... Οἱ ἄνδρες καὶ τὰ παιδιὰ ἦταν τὸ χτυπητό της γνώρισμα...

Οἱ γυναῖκες δὲν φαινόντουσαν πουθενά... Κλεισμένες στὰ σπίτια δούλευαν, τὶς ἴδιες κάθε μέρα δουλειές... ἔπλεναν, ἔρραβαν, σφουγγάριζαν, τίναζαν τὰ ροῦχα τους, καὶ κάθε δειλινὸ περίμεναν τοὺς ἄντρες τους, γιὰ νὰ φᾶνε μαζί, νὰ κουβεντιάσουν λιγάκι καὶ νὰ κοιμηθοῦν...

Ρουτίνα... Μὰ μιὰ ρουτίνα ζεστή, ποὺ τὴν διέκοπτε κάπου-κάπου, κανένα σοβαρὸ γεγονός... Ἕνας γάμος ἢ ἕνας θάνατος... μιὰ γέννηση ἢ μιὰ μεγάλη γιορτή...

Τοὺς γνώρισα ὅλους, ἕνα-ἕνα, ἐτούτους τοὺς ἁπλοϊκοὺς βιοπαλαιστὲς καὶ τοὺς ἀγάπησα, καὶ τοὺς πόνεσα καὶ μοιραζόμουνα μαζί τους τὶς λύπες, τίς χαρὲς καὶ τὰ μεράκια τους...

Καθένας εἶχε καὶ τὴ δική του ἱστορία, κι' ὅλοι μαζὶ φτειάχνανε τὴν μεγάλη ἱστορία τῆς γειτονιᾶς...

Ἡ γεροντοκόρη, ποὺ πάσχιζε νὰ βρῇ τὸν γαμπρό... ὁ συνταξιοῦχος ποὺ βολόδερνε νὰ στηρίξῃ τὸ σπιτικό του... ἡ μοδιστρούλα ποὺ ἔκανε τὴν προῖκα της... ὁ νεαρὸς ποὺ συναντιόταν κρυφὰ μὲ τὴν καλή του... Ὁ πατέρας... ἡ μάννα... τὰ παιδιά... Πρόσωπα συνηθισμένα, μὰ ἀντιπροσώπευαν μέσα στὴ ζωὴ τὶς φυγόκεντρες ἐκεῖνες δυνάμεις τῶν ἀστικῶν καθεστώτων, ποὺ κάνουν τὸν ἀνθρώπινο βίο νὰ περιστρέφεται κανονικὰ γύρω ἀπὸ τὸν ἑαυτό του καὶ γύρω ἀπὸ τὴ ζωή, χωρὶς νὰ ἐκτροχιάζεται...

Μέσα σ' ἐτούτη λοιπὸν τὴ γειτονιὰ ζοῦσε καὶ ἡ κυρὰ-Κατίνα. Δὲν ἦταν γόνος λαμπρῆς οἰκογενείας, δὲν εἶχε βιὸς καὶ πλούτη, δὲν ἔπαιξε κανένα σημαντικὸ ρόλο στὴ ζωὴ τοῦ τόπου μας... Μὰ ἂν τὴν ἀποθανατίζω καὶ τὴν φέρνω στὴν δημοσιότητα, τὸ κάνω γιατὶ ἦταν μιὰ μάννα... μιὰ μάννα στοργική, ὑπομονετική, καλή, γιομάτη πίστη στὸ Θεὸ καὶ ἀγάπη στὸ μονάκριβο παιδί της...

Ἐτοῦτες οἱ ἀρετές της τὴν φέρνουν κοντά μου αὐτὴ τὴ στιγμὴ καὶ τὴν κατατάσσουν ἀνάμεσα στοὺς διακριθέντες τοῦ ἡμερολογίου μου. Φτωχὴ καὶ χήρα ἡ κυρὰ Κατίνα, ζοῦσε μονάχα γιὰ τὸ Δημήτρη της, τὸ 20χρονο παλληκάρι της, ποὺ ἦταν ὄμορφο κι' ἀρχοντικὸ στὴν ἐμφάνιση καὶ στοὺς τρόπους...

Ξενόπλενε ἡ κυρὰ-Κατίνα, γερνοῦσε πρόωρα, ροζιάζανε τὰ χέρια της, ἐκύρ-

των ἡ ράχη της, ὅμως ὁ γιός της σπούδαζε καὶ τὰ εἶχε ὅλα... βιβλία, ναῦλα, φαγητὸ καὶ τὸ καθημερινὸ χαρτζιλίκι του...

«Ὁ γιός μου ὁ Δημήτρης!!!», ἔλεγε καὶ ξανάλεγε περήφανη ἡ μάννα του... «Εἶναι σπουδασμένος... θὰ γίνῃ μιὰ μέρα ἕνας σπουδαῖος ἄνθρωπος...».

Κι' ὅταν τὰ βράδυα, καθισμένη μπροστὰ στὴν αὐλόπορτα, τὸν περίμενε πλέκοντας, ἄφηνε τόν ἑαυτό της νὰ πλανηθῇ πολλὰ χρόνια μετά... Νικοῦσε τὰ χρόνια ποὺ τὴν χώριζαν ἀπὸ τὸ μακρινὸ μέλλον, κι' ἔβλεπε τὸ Δημήτρη της μεγάλο καὶ τρανό, νὰ περνοῦν οἱ ἄνθρωποι μπροστά του καὶ νὰ ὑποκλίνωνται. Κι' ὅταν μετὰ τὸν ἔσφιγγε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τόνε φιλοῦσε, ἔνοιωθε μέσα της μιὰ ἀκατάβλητη δύναμη νὰ κόβῃ χρόνια ἀπὸ τὴν πλάτη της καὶ νὰ τὴν ξανακάνῃ νέα... Ὤ! ναί!.. Εἶχε πολὺ καιρὸ μπροστά της νὰ καμαρώσῃ τὸ παλληκάρι της, φτασμένο σ' ἕνα ψηλὸ-ψηλὸ σημεῖο δόξας. Κι' ὁλοένα αὔξανε τὸ χαρτζιλίκι του, κι' ὁλοένα καὶ περισσότερο γερνοῦσε ἐκείνη...

Κι' αὐτός; Ἄ! τὴν λάτρευε τὴν μάννα του... Δὲν εἶχε ἄλλο πρόσωπο στὴ ζωή, νὰ τὸν ἀγαπᾷ ὅσο αὐτή!!!...

Καὶ οἱ μέρες περνοῦσαν... ὕστερα οἱ ἑβδομάδες... οἱ μῆνες...

Πέρασεν ἀπὸ τότες ἕνας ὁλόκαιρος χρόνος... Ἐγίνηκε ὁ Δημήτρης 21 χρόνων... Κι' ἡ χαρὰ τῆς μάννας δὲν περιγράφεται!!! Ἔτσι εἶχαν τὰ πράγματα, ὅταν ὁ Δημήτρης γνωρίστηκε στὸ Πανεπιστήμιο μὲ μιὰ κοπέλλα... Καὶ τί κοπέλλα!!!.. Ἄγγελος σωστός... Πλουσιοκόριτσο ἦταν αὐτὴ καὶ ὄμορφη... Καὶ ὁ Δημήτρης τὴν ἐρωτεύθηκε... Κι' ἄρχισε ἕνα εἰδύλλιο ἀνάμεσά τους... Φοιτητικὸ ρομάντζο... Ἄ! Μέσα στὰ ρομάντζα τῆς γῆς δὲν ὑπάρχει ἄλλο πιὸ ὄμορφο ἀπὸ ἕνα φοιτητικὸ ρομάντζο!!! Δυὸ νέοι σπουδασταί, ποὺ ἀγαπιοῦνται πραγματικά!!!.. Σταθῆτε μὲ θαυμασμὸ μπροστά τους... Ὅμως...

Ὅμως ἡ ζωή... εἶναι μερικὲς φορὲς τόσο παράξενη!!!...

Παράξενη μόνο;... Καὶ σκληρὴ μαζί...

Ὁ Δημήτρης ὠνειρεύτηκε μιὰ χρυσῆ ζωὴ μαζὶ μὲ τὴν ἀγαπημένη του... θὰ παντρευότανε κάποτε... Ἡ εὐτυχία τοὺς ζύγωνε ἀργὰ-ἀργά, μὰ σταθερά...

Μιὰ μέρα τὸν ρώτησε ἐκείνη :

«Τὶ δουλειὰ κάνει ὁ πατέρας σου Δημήτρη;...».

«...Μά, δὲν ἔχω. Πέθανε πρὶν 15 χρόνια...» ἀπάντησε ἐκεῖνος...

«...Καὶ ἡ μητέρα σου;» τὸν ξαναρώτησε...

Ἕνας κόμπος ἀνέβηκε στὸ λαιμό του... κοκκίνισε...μιὰ ἐπανάσταση γίνηκε μέσα του... Τὶ νὰ πῇ γιὰ τὴ μητέρα του; Ὅτι εἶναι ἀγράμματη; ὅτι εἶναι πλύστρα; ὅτι εἶναι μιὰ ζαρωμένη γρηά, μὲ βρώμικα ροζιασμένα χέρια;... Τὶ ἀπαίσια, ἐκείνη τὴ στιγμή, τοῦ φάνηκεν ἡ μάννα του;... Χίλιες φορὲς νὰ μὴ ζοῦσε!!!.. Ντρεπότανε... Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ντράπηκε γιὰ τὴ μάννα του...

«...Σὲ ρώτησα γιὰ τὴ μάννα σου Δημήτρη... Δὲν ἀκοῦς;...».

Πετάχτηκε ὁ Δημήτρης ἀναστατωμένος...

«... Μά... ταξιδεύει... Εἶναι στὸ Ἐξωτερικό... Στὸ Παρίσι εἶναι, κοντὰ σὲ κάτι πλούσιους θείους μου...».

«Ἄ! ὡραῖα!...» ἔκανε ἐκείνη μὲ παιδιάστικη χαρὰ «τὴν φαντάζομαι τὴ μητέρα σου... Ἔχει τὰ μάτια σου, τὸ ἀνάστημά σου, τὴν ἀρχοντιά σου... Ἔτσι δὲν εἶναι;.. Θὰ πᾶμε νὰ τὴν βροῦμε κάποτε... Σύμφωνοι;...».

«Ναὶ» εἶπε ὁ Δημήτρης χαμηλώνοντας τὸ βλέμμα...

.....

***

Σὲ λίγες μέρες στὸ σπίτι τῆς Κατίνας...

Εἶναι σούρουπο... Ἡ κυρὰ-Κατίνα στρώνει τραπέζι, σιγοτραγουδῶντας...

Κτυπᾷ ἡ πόρτα. Γυρίζει καὶ βλέπει τὸ Δημήτρη... περίεργο... Κρατᾷ στὸ χέρι ἕνα ἀναμμένο τσιγάρο...

«...Μπᾶ!... Καπνίζεις γιέ μου; Ἀπὸ πότε;...» τὸν ρωτᾷ κι' ἁπλώνει τὰ χέρια νὰ τὸν ἀγκαλιάσῃ...

«Ἄσε με μάννα... Ἄσε με» ἀπαντᾷ ἐκεῖνος ἀπότομα καὶ τραβιέται στὴ γωνιά...

Στέκει ἡ κυρὰ-Κατίνα σαστισμένη μὲ ἁπλωμένα τὰ χέρια... Ἕνα βάρος σφίγγει τὴν καρδιά της... Κάποιο κακὸ μαντεύει μέσα της...

«Τί ἔχεις γιέ μου; Γιατὶ εἶσαι λυπημένος; Πές μου ἐμένα, τῆς μάννας σου... Μπορῶ καὶ τὴ ζωή μου ἀκόμα νὰ θυσιάσω γιὰ νὰ σὲ βοηθήσω... Ποιὸς σοῦφταιξε; Ποιὸς σὲ πείραξε; Ποιὸς τόλμησε νὰ σὲ στεναχωρέσῃ παιδί μου;...».

«Ἐσύ...» οὐρλιαξεν ἀγριεμμένος ὁ Δημήτρης, καὶ σηκώθηκε νὰ φύγῃ...

«Ἐγώ;... Ἐγὼ εἶπες παιδάκι μου;... Ἐγὼ σοῦφταιξα εἶπες;... Γιατί;... Μήπως δὲν σοῦ φτάνουν τὰ λεπτὰ ποὺ σοῦ δίνω... Νὰ σοῦ δώσω κι' ἄλλα, Δημήτρη μου... Ἔχω ἀκόμα πολλὲς δυνάμεις... Ἀντέχω ἀκόμα... Θὰ δουλέψω πιὸ σκληρά... Λεφτὰ θέλεις λοιπόν;...» ρώτησε μὲ ἀγωνία ἡ δύστυχη μάννα κι' ἕνα δάκρυ κύλησε ἀπ' τὰ μάτια της...

«...Δὲν θέλω λεφτὰ» ξαναεῖπε ὁ Δημήτρης πιὸ ἀπότομα ἀκόμα... «...Ντρέπουμαι... Ντρέπουμαι, αὐτὸ εἶναι ὅλο...».

«Ντρέπεσαι, εἶπες, Δημητράκη μου;... Ντρέπεσαι;... Γιατί, τί ἔκανες;... Ἄνοιξέ μου τὴν καρδιά σου παιδί μου...» ψιθύρισε πονεμένη ἡ γρηά...

«Δὲν ἔκανα τίποτε...» εἶπε ὁ Δημήτρης χαμηλώνοντας τὸ κεφάλι «εἶπα νὰ μὴν σοῦ πῶ τίποτα, μά, ἀφοῦ τὸ θέλεις θὰ στὸ πῶ... Ντρέπουμαι γιὰ σένα... γιὰ τὴ φτώχεια σου... τὴν ἀγραμματωσύνη σου... τὰ ροζιασμένα χέρια σου... τὸ σπίτι ποὺ κατοικεῖς... Κάλλιο νὰ μὴ μὲ εἶχες γεννήσει ποτέ...».

Τὰ πάντα σταμάτησαν στὰ μάτια τῆς κυρὰ—Κατίνας ἀκίνητα... Σταμάτησε ἀκόμα καὶ ἡ γῆ νὰ γυρνᾷ... Ὅλα συγκεντρώθηκαν σ' ἐτούτη τὴ στιγμή... Ἕνα στιλέττο χωνότανε μέσα στὴν καρδιά της... Τὴν ξέσχιζε, τὴν μάτωνε, τὴν τυραννοῦσε... Ἐθόλωσε τὸ βλέμμα της... Κόπηκε ἡ ἀναπνοή της... Τὰ γόνατά της λύγισαν... Μὰ δὲν ἔπεσε... Μονάχα τὰ μάτια της πλημμύρισαν δάκρυα... Κύτταξε πολλὴ ὥρα σαστισμένη τὸ παιδί της... Σιγὰ-σιγὰ ἡ καρδιά της μαλάκωσε... Δέχτηκε τὸ πρῶτο κτύπημα καὶ πόνεσε... Μὰ αὐτὸ ἦταν... Ὕστερα συνήθισε... Ὅποιος ἀγαπᾷ δὲν πέφτει... Μονάχα ἀγαπᾷ... Ὦ! πόσο γλυκὸ εἶναι νὰ σὲ κτυπᾷ ἐκεῖνος π' ἀγαπᾷς... Νὰ σχίζῃ τὴν καρδιά σου... νὰ στριφογυρίζῃ μέσα της ἕνα καυτερό, ἕνα πυρωμένο μαχαίρι... Κι' ἐσὺ νὰ μὴν ἀμύνεσαι, νὰ μὴν καταριέσαι... Νὰ συγχωρῇς καὶ ν' ἀγαπᾷς...

Μπορεῖτε νὰ συλλάβετε σ' ὁλόκληρη τὴν ἔκτασή τῆς ἐτούτη τὴν εἰκόνα;... Ἂν ναί, τότε μπορέσατε νὰ ἐξηγήσετε σωστὰ τί εἶναι αὐτὸ ποὺ τὸ λένε «Μάννα», τί εἶναι αὐτὸ ποὺ τῆς δίνει ἕνα τραγικὸ μεγαλεῖο, ἀσύγκριτο, ἀνυπέρβλητο, Θεῖο.

Γύρισε ἡ κυρὰ-Κατίνα τὸ βλέμμα της ἀλλοῦ, κάθισε σὲ μιὰ καρέκλα καὶ εἶπε μὲ σιγανὴ φωνή, γεμάτη ἀληθινὸ μεγαλεῖο...

«...Κάθισε Δημήτρη ἐδῶ κοντά μου... Καὶ πές μου τα ὅλα... πές μου ὅ,τι σὲ ἀναστατώνει, ὅ,τι σὲ κάνει νὰ πονᾷς... κι' ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω... πές μου, πές το χωρὶς νὰ ντρέπεσαι· μὲ μισεῖς;...».

«...Ὄχι...» εἶπε κι' αὐτὸς σιγὰ «μά, κατάλαβέ με μάννα... Ντρέπουμαι νὰ σὲ γνωρίσω στοὺς φίλους μου... Ἀγαπῶ κάποια κοπέλλα, καὶ τῆς εἶπα ὅτι εἶσαι στὸ Παρίσι... Δὲν τόλμησα νὰ τῆς πῶ τὴν ἀλήθεια... Ντράπηκα... Κατάλαβες;...».

Στάθηκε λίγο συλλογισμένη ἡ γρηά... Ὕστερα τοῦ ψιθύρισε :

«Καὶ βέβαια κατάλαβα, Δημήτρη... Ἔχεις δίκηο... Σωστὰ σκέπτεσαι... Δὲν μπορῶ νὰ τ' ἀρνηθῶ... Δίκηο ἔχεις νὰ ντρέπεσαι γιὰ μένα... Εἶμαι μιὰ πλύστρα, μιὰ γρηὰ ἀγράμματη, μιὰ φτωχιὰ ζητιάνα... Μά, παιδάκι μου, δὲν θέλω νὰ σὲ

χάσω... Δὲν θέλω νὰ σὲ στερηθῶ... θὰ σὲ βοηθήσω ὅμως... Νά! Ἄκου τὶ θὰ κάνουμε... θὰ σοῦ νοικιάσω ἕνα μεγάλο σπίτι... θὰ στὸ γεμίσω μὲ ἀκριβὰ ἔπιπλα... Καὶ θὰ μείνουμε μαζί... Ἀλλὰ μὴν ἀνησυχῇς... νά! πῶς νὰ στὸ πῶ;... κατάλαβες; νά... Δὲν θὰ λὲς σὲ κανένα ὅτι εἶμαι μάννα σου... Δὲν θά... δὲν θὰ σὲ... φιλῶ... οὔτε... οὔτε θά... θὰ σ' ἀγκαλιάζω... Θὰ μὲ ἔχῃς γιὰ ὑπηρέτρια... Θὰ λὲς στοὺς φίλους σου ὅτι εἶμαι μιὰ δυστυχισμένη χήρα, ποὺ μὲ λυπήθηκες καὶ μὲ πῆρες στὸ σπίτι σου γιὰ παραδουλεύτρα... Εἶσαι εὐχαριστημένος ἔτσι;...».

Γύρισε ἐκεῖνος τὸ βλέμμα του κατὰ πάνω της, καὶ εἶπε ἀπότομα!...

«Αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ τὸ κάνω ποτέ... Δὲν τολμάω... Ὅ,τι καὶ νἄσαι, εἶσαι τέλος πάντων ἡ μάννα μου...».

«Μὰ τὶ λὲς Δημήτρη μου;» ξαναεῖπε ἡ γρηὰ μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή. «Δὲν εἶναι κακό... Κύτταξε τὴν εὐτυχία σου... Ἐγὼ πόσα χρόνια θὰ ζήσω ἀκόμα;... Δὲν θέλω νὰ μὲ καταριέσαι... Δὲν θέλω νὰ μὲ μισήσῃς... Τότες θὰ πεθάνω... Κάνε μου τὴ χάρη σὲ παρακαλῶ, παιδί μου...».

«Ἔστω» εἶπε ἐκεῖνος «νοίκιασέ μου τὸ σπίτι... Ἀλλά... ἀλλὰ νὰ μὴν ἔρθῃς κι' ἐσὺ μαζί μου... Μεῖνε ἐδῶ... Καὶ θἄρχουμαι ἐγὼ νὰ σὲ βλέπω...».

«Ὦ! Σ' εὐχαριστῶ... Σ' εὐχαριστῶ, Δημήτρη μου...» εἶπε ἡ γρηά, ἐνῷ ἐκεῖνος ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ βγῆκε...

.....

***

Σᾶς φαίνεται ὑπερβολικὴ ἐτούτη ἡ περιγραφή; τὴ βρίσκετε ἀπίθανη; Κι' ὅμως δὲν εἶναι... Ἀντιπροσωπεύει μιὰν ὁλότελα ἀληθινὴ περίπτωση... μιὰ ἀπὸ τὶς πολλές, ἀπ' τὶς ἀμέτρητες ποὺ λαβαίνουν χώρα κάθε τόσο καὶ λιγάκι μέσα στὸν ἀνθρώπινο βίο...

Ἡ θυσία μιᾶς μάννας!!!... Γραμμένη μὲ τὸν ἱδρῶτα καὶ μὲ τὸ αἷμα της... Ἀλήθεια!!! Πόσες καὶ πόσες φορὲς δὲν ἐπαναλαμβάνεται μέσα στὴν ζωή!!!.

Κι' ἡ μάννα, αἰώνια καρτερικὴ καὶ μεγαλόψυχη, πρωταγωνιστεῖ μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη... Γιατὶ ἀγάπησε πολύ...

Ἄ! παιδιά... παιδιὰ ὅλου τοῦ κόσμου... ὅσα ἔχετε κοντά σας τὴν μαννούλα σας μὴ λησμονῆτε ποτὲ τὶ τῆς χρεωστᾶτε... Μὴν τὴν πικραίνετε ποτές... Θὰ μετανοιώσετε πικρά... Ἐκείνη συγχωρεῖ καὶ θυσιάζεται, ὅμως ἡ ἀχαριστία σας θὰ σᾶς ἀκολουθῇ σ' ὁλόκληρη τὴ ζωή σας... Τιμᾶτε τὴν μάννα σας... Σεβαστῆτε την... Ἀγαπῆστε τὴν μὲ ὅλη τὴν καρδιά σας, μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ καὶ τὴν διάνοιά σας...

Εἶναι τὸ μόνο πρόσωπο ποὺ σᾶς ἀγαπᾷ ἀληθινά...

***

Ὁ Δημήτρης ἔφυγε... κι' ἀπόμεινε μόνη ἡ μάννα του, νὰ κυττάξῃ τὰ ροζιασμένα χέρια της καὶ νὰ κλαίῃ... Νὰ κλαίῃ καὶ νὰ μονολογῇ :

«...Ἔχει δίκηο τὸ παιδί μου... Αὐτὰ τὰ χέρια!!! Εἶναι τὰ χέρια μιᾶς πλύστρας... Κι' αὐτὴ ἡ μορφή!!! Εἶναι ἡ μορφὴ μιᾶς γρηᾶς, ἀγράμματης καὶ δυστυχισμένης... Πῶς νὰ μὲ παρουσιάσῃ στοὺς φίλους του; τὶ νὰ τοὺς πῇ;... Εἶμαι λέει στὸ Παρίσι... Καλύτερα ἔτσι... Ἂν μποροῦσα νὰ φύγω... Ὄχι νὰ ταξειδέψω... Νὰ φύγω ἀπ' τὴ ζωή... Μὰ ἔχει τόσες ἀνάγκες ἀκόμα... Ποιὸς θὰ τὸ φροντίσῃ τὸ παιδί μου ἂν λείψω ἐγώ;...»

.....

Μὰ τὸ καινούργιο σπίτι δὲν νοικιάστηκε... Ἁπλούστατα, γιατὶ ὁ Δημήτρης δὲν ξαναγύρισε πίσω στὴν μάννα του ἀπὸ 'κείνη τὴν ἡμέρα... Ἐξαφανίστηκεν ἀπὸ τὴ ζωή της... Δὲν τόλμησε νὰ δεχθῇ αὐτὴ τὴ λύση... Οἱ τύψεις δὲν τὸν ἀφήσανε... Καὶ προτίμησε νὰ ἐξαφανισθῇ...

Ποῦ πῆγε; Πῶς ζοῦσε; Ποῦ ἔμενε; Τὶ ἔκανε;... Κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ μαντέψῃ...

Καὶ ἡ κυρὰ-Κατίνα κόντεψε νὰ τρελλαθῇ... Ἄδικα τὸν καρτεροῦσε στὴν αὐλό-

θυρα κάθε δειλινό... Ἄδικα ἔστρωνε τραπέζι καὶ τὸν περίμενε νὰ φᾶνε μαζί... Ἐκεῖνος δὲν ἐρχότανε... Ἡ καρδιά της μαυροντύθηκε... Ὁ πόνος ἦρθε νὰ κατοικήσῃ στὸ σπιτικό της...

Πολλὲς φορὲς ἔνοιωθε τὴν ψευδαίσθηση ὅτι ὅλα ἐτοῦτα ἦταν ψέμματα, πὼς δὲν συνέβησαν ποτέ, καὶ πὼς ὁ γιός της θαρθῇ νὰ χτυπήσῃ τὴν πόρτα της καὶ θὰ τρυπώσῃ στὴν ἀγκαλιά της... Μὰ γρήγορα συνερχότανε καὶ καταλάβαινε τὴν τραγικὴ ἀλήθεια...

Κλειδώθηκε τότες στὸ σπίτι της καὶ δὲν ἔτρωγε, δὲν κοιμότανε, δὲν ἔβγαζε κουβέντα ἀπὸ τὸ στόμα της...

Ἄ! πόσο θὰ τὴν ξεκούραζε ἂν μποροῦσε νὰ τόνε μισήσῃ! Μὰ δὲν μποροῦσε... Τὸν ἀγαποῦσε πάντα... Καὶ μάλιστα τώρα ἀκόμα περισσότερο... Τὸν λαχταροῦσε, τὸν ζήταγε ὅσο ποτὲ ἄλλοτε...

.....

Ἦταν βράδυ... ἕνα ἥσυχο, φθινοπωριάτικο βράδυ, μὲ φεγγαριάτικες ἀχτίδες καὶ μ' ἕνα ἀνάλαφρο ἀεράκι ποὺ ἔπαιρνε μαζί του τὰ φύλλα τῶν δέντρων, καθὼς τριγυρνοῦσε ἄσκοπα ἐδῶ κι' ἐκεῖ... Σιωπηλὴ καὶ σκοτεινὴ ἡ γειτονιά μου... Μονάχα οἱ σκύλοι γαύγιζαν κάπου-κάπου, καὶ κανένας μεθυσμένος μονολογοῦσε τρικλίζοντας. Στὸ σπίτι τῆς κυρὰ-Κατίνας βασίλευε γαλήνη... θαρρεῖς κι' εἶχαν ὅλα μαρμαρώσει μέσα στὶς δυὸ χαμηλοτάβανες κάμαρες... Μονάχη ἡ γρηά, καθισμένη στὴν ἄκρη τοῦ κρεββατιοῦ εἶχε στηλώσει τὸ βλέμμα στὰ τζάμια τοῦ παραθυριοῦ καὶ στέκονταν ἔτσι ἀκίνητη, ψυχρή, θαρρεῖς ἄψυχη, νεκρή...

Τότες κτύπησεν ἡ πόρτα...

«Ποιὸς εἶναι;...» ρώτησεν αὐτὴ μὲ σβησμένη φωνή...

«...Ἐγὼ εἶμαι, Κατίνα... ὁ Μῆτσος ὁ μπαλωματής... Ἄνοιξε... Θέλω νὰ σοῦ μιλήσω...» ἀκούστηκεν ἀπὸ ἔξω μιὰ βαρειὰ φωνή.

«Τὶ ζητᾷς τέτοια ὥρα; Πές μου ἀπ' ἔξω, τὶ γυρεύεις;» ξανάπε ἡ γρηά.

«Ἦρθα νὰ σοῦ μιλήσω γιὰ τὸ γιό σου...».

Τινάχτηκεν ἀπότομα ἡ Κατίνα ἀπ' τὴ θέση της... Θαρρεῖς καὶ εἶχε ἀγγίξει γυμνὸ ἠλεκτρικὸ καλώδιο... Γιὰ πότε βρέθηκε στὴν πόρτα καὶ τὴν ἄνοιξε!!!..

«Λοιπόν; τὶ ἔμαθες; Εἶναι καλά; Μήπως ἔπαθε τίποτε; Τὶ τοῦ συμβαίνει; Μίλησε, Μῆτσο μου; ἔτσι νὰ συγχωρεθοῦν τ' ἀποθαμένα σου καὶ στὶς χαρὲς τῆς κόρης σου...».

«Μὴν κάνεις ἔτσι, χριστιανή μου. Καλὰ εἶναι ὁ γιός σου... Μία χαρά... Ἀρραβωνιάστηκε μάλιστα... Ἔμαθα καὶ τὴν διεύθυνσή του... Νά, πᾶρε αὐτὸ τὸ χαρτί... Στὴν ἔχω γράψει... Ἄντε καληνύχτα...».

Κρατῶντας στὰ χέρια τὸ μικρὸ χαρτάκι ἡ Κατίνα γονάτισε κι' ἔκανε τὸ σταυρό της... Ἐπὶ τέλους!!!.. Οἱ προσευχές της εἶχαν εἰσακουσθῆ... Εἶναι καλὰ ὁ Δημήτρης... Καὶ μάλιστα ἀρραβωνιάστηκε...

«Δόξα τῷ Θεῷ...» εἶπε μὲ ἀνακούφιση καὶ σταυροκοπήθηκε... «Θὰ πάω νὰ τὸν δῶ... Μπορεῖ καὶ νὰ μὲ χρειάζεται...». Ἔγινε λίγη στιγμὴ σιωπή... Μονάχα τ' ἀεράκι μουρμούριζε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα της, κυνηγῶντας τὰ πεσμένα φύλλα τῶν δέντρων...

«... Μὰ ὄχι!!!. Δὲν θὰ πάω... Δὲν πρέπει... Ὄχι! Δὲν θὰ τοῦ καταστρέψω ἐγὼ τὴν εὐτυχία του... Ἐγὼ εἶμαι στὸ Παρίσι... Δὲν εἶμαι ἐδῶ... Δὲν εἶμαι πλύστρα... Εἶμαι ἀριστοκράτισσα... Ὄχι!!!... Δὲν πρέπει νὰ πάω... Δὲν μὲ χρειάζεται πιά... Πῶς νἄναι ἄραγε; Νὰ πάχυνε; Διαβάζει; Ρίχνει τίποτε στὴν πλάτη του τὰ βράδυα; Ποιὸς τὸν προσέχει;... Μά... Εἶναι καλά... κι' ἀρραβωνιάστηκε κι' ὅλας... Χαρὰ ποὺ θὰ τὴν ἔχῃ... Θὰ τοῦ στείλω τὸ δῶρο μου... κάτι ἀκριβό... πολὺ ἀκριβό... Νὰ μὴν τοῦ τὸ ἔχῃ στείλει ἄλλος... Πρέπει νὰ ξαναρχίσω τὴ δουλειά... Χρειάζουμαι λεπτά... Νἄναι ἄραγε ὄμορφη ἡ νύφη; Ἀστεῖο πρᾶγμα!! Ὄμορφη θἄναι, ἀφοῦ τὴ διάλεξε αὐτός... Νὰ μποροῦσα ν' ἀλλάξω τὰ χέρια μου, τὰ μοῦτρα μου, νὰ βγάλω τὶς

ρυτίδες καὶ τὴν καμπούρα ἀπὸ πάνω μου... Νὰ μποροῦσα νὰ ὁμορφοντυθῶ, νὰ στολιστῶ σὰν μεγάλη κυρία. Μά, τὶ λέω ἐγὼ ἡ ἀνόητη; Τὶ ζητάω; Εἶναι καλά... Εἶναι χαρούμενος... Εἶναι εὐτυχισμένος... Αὐτὸ μοῦ φτάνει...».

.....

Ἀπὸ 'κεῖνο τὸ βράδυ, ἡ δύστυχη μάννα, κρυμμένη σὲ γωνιὲς καὶ σὲ παληὲς οἰκοδομὲς κοντὰ στὸ σπίτι του, τὸν ἔβλεπε κάθε μέρα νὰ περνᾷ... Τὸν ἄκουγε νὰ φλυαρῇ... Τὸν καμάρωνε δακρυσμένη, καθὼς περνοῦσε ἀγκαλιασμένος μὲ τὴ μνηστή του... Κι' ἦταν τόσο ὄμορφη ἡ κοπέλλα του!!! Καλὰ τὄχε μαντέψει... Ἦταν ὄμορφη σὰν ἄγγελος, καὶ ταίριαζαν πολύ...

Καὶ τὸ κυνηγητὸ συνεχιζότανε, ὥσπου κάποιο χειμωνιάτικο βράδυ, κρύωσε... ἀρρώστησε βαρειά... κι' ἔπεσε στὸ κρεββάτι μὲ πυρετό... Ὅλες οἱ κακουχίες, ποὺ μέχρι ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὴν προσπερνοῦσαν ἀδιάφορες, μαζεύτηκαν τότε ἐπάνω της... Καὶ ἡ κατάστασή της χειροτέρευε μέρα μὲ τὴ μέρα... Ἔτρεξαν οἱ γειτόνοι κοντά της καὶ τῆς παραστάθηκαν μὲ τόση ἀγάπη!!!... Κι' ὅταν κανένας τολμοῦσε νὰ τῆς πῇ ὅτι θὰ τὰ φανέρωνε ὅλα στὸ Δημήτρη θύμωνε ἡ γρηὰ καὶ τοὔδινε τὴν κατάρα της.

«...Ὄχι! Ὁ Δημήτρης δὲν πρέπει νὰ μάθῃ τίποτε...Σᾶς ἐξορκίζω ὅλους σας...», ἔλεγε καὶ ξανάλεγε...

Ὅμως ἡ ἀρρώστεια της δὲν κρατήθηκε ὡς τὸ τέλος μυστική. Κάποιος ξεμονάχιασε τὸν Δημήτρη καὶ τοὔπε ὅλη τὴν ἀλήθεια...

.....

Ἦταν σούρουπο... Ξεψυχοῦσε ἡ μέρα στὴν γκρίζα ἀπεραντωσύνη τοῦ δειλινοῦ... Ὁ ἥλιος ἔγερνε στὴ Δύση του... Κι' ἡ φύση ὅλη ἔμοιαζε σὰν νὰ προσεύχεται τριγύρω...

Ἡ ἄρρωστη ὁλοένα καὶ χειροτέρευε... Ὅμως μιὰ γαλήνη ἦταν χυμένη στὴ μορφή της... Ξαπλωμένη στὸ κρεββάτι εἶχε σφιχταγκαλιάσει μιὰ φωτογραφία τοῦ Δημήτρη, καὶ μὲ κλειστὰ τὰ μάτια ξαναζοῦσε μιὰ χρυσῆ ἀνάμνηση ἀπὸ τὰ περασμένα, ὅταν ἔτριξε ἡ πόρτα κι' ἀκούστηκε μιὰ φωνή.

«...Μητέρα... Τὶ μαγείρεψες σήμερα;... Ἦρθα νὰ φάω...».

Ἀνασηκώνεται ἡ γρηὰ τρομαγμένη καὶ βλέπει... βλέπει μπροστά της τὸ Δημήτρη, ὅμορφο ὅσο ποτὲ ἄλλοτε, νὰ τῆς χαμογελᾷ μὲ στοργή... Καὶ βλέπει ἀκόμα κάτι ποὺ τὴν ἀναστατώνει, ποὺ τὴν γεμίζει δάκρυα... βλέπει κοντά του τὴν μνηστή του...

Κάτι πάει νὰ πῇ, μὰ δὲν τὰ καταφέρνει... προσπαθεῖ νὰ γελάσῃ μὰ δὲν μπορεῖ... Οὔτε καὶ νὰ κλάψῃ ἀκόμα ἔχει τὴ δύναμη... Μονάχα κυττάζει... Κυττάζει καὶ νοιώθει νὰ σαλεύουν τὰ λογικά της...

«Μητέρα» ξαναλέει ἐκεῖνος «ἤρθαμε νὰ σὲ πάρουμε ἀπὸ ἐδῶ καὶ νὰ σὲ πᾶμε σπίτι μας... Μὴν διαμαρτύρεσαι. Μὴν προσπαθῇς νὰ δικαιολογηθῇς στὴν κοπέλλα μου... Τὰ ξέρει ὅλα... τῆς τὰ εἶπα μονάχος μου. Καὶ σ' ἀγαπᾷ... Καὶ σ' ἀγαπᾶμε κι' οἱ δυό... Καὶ θὰ σὲ κάνουμε καλά... Καὶ θὰ σ' ἀγαπᾶμε ὅσο ζοῦμε...

Ὦ! Μάννα, μάννα γλυκειά... ἀληθινὲ ἄγγελε... Θὰ μπορέσῃς ποτὲ νὰ μὲ συγχωρέσῃς γιὰ τὸ κακὸ ποὺ σοὔκανα;»

.....

***

Ἐδῶ τελειώνει ἡ ἱστορία μιᾶς μάννας... τῆς φτωχῆς κυρὰ-Κατίνας, ποὺ τὴ γνώρισα καὶ τὴ θαύμασα, πρὶν λίγα χρόνια, σὲ μιὰ ἀπόμερη Ἀθηναϊκὴ φτωχογειτονιά...

Ὅμως, ἡ ἱστορία τῆς μάννας συνεχίζεται... Συνεχίζεται κάθε στιγμή, σὲ κάθε τόπο, ὅπου ὑπάρχουν ἄνθρωποι... Καὶ θὰ συνεχίζεται πάντα, τὸ ἴδιο πεντακάθαρη, πανάγια, ἡρωϊκή... Καὶ θἄχῃ γιὰ ἐπωδό της τὸν ἴδιο πάντα στίχο :

«Μάννα!.. Δὲν βρίσκεται λέξη καμμιά,
νἄχῃ στὸν ἦχο της τόση ἁρμονία!!!».

Σ. ΠΗΛΟΣ

LOIS LUNDELL HIGGINS

A.B.; M.S.W.; LL.D

Στὶς 27 Φεβρουαρίου, φθάνει ἀεροπορικῶς εἰς τὰς Ἀθήνας μιὰ διακεκριμένη προσωπικότης τῆς Διεθνοῦς Ἀστυνομίας καὶ ἐξαίρετος ἐπιστήμων, γνωστὴ εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν πολύπλευρον κοινωνικήν της δρᾶσιν καὶ τὰ ἐπιστημονικά της ἔργα.

Πρόκειται γιὰ τὴν Καν Lois Lundell Higgins, ἡ ὁποία ἀπὸ τὶς 12 Ἰανουαρίου 1958 ἀνεχώρησε γιὰ ἕνα παγκόσμιο ἐπιστημονικὸ ταξίδι, ἀπὸ τὸν Ἅγιο Φραγκῖσκο τῆς Καλλιφορνίας τῆς Ἀμερικῆς καὶ εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τὴν Χώρα μας ἀνάμεσα στὰ Κράτη ποὺ θὰ ἐπισκεφθῇ.

Ἡ κ. Λόϊς Χίγκινς περιοδεύει ὅλας τὰς Χώρας τοῦ Κόσμου ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔχουν ἀποσταλῆ Ἀξιωματικοὶ τῆς Ἀστυνομίας των πρὸς μετεκπαίδευσιν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, γιὰ νὰ δώσῃ διαλέξεις ἐπὶ διαφόρων θεμάτων Ἐγκληματολογίας, προλήψεως καὶ ἐλέγχου τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἀνηλίκων καὶ ἐπὶ ἄλλων ἀστυνομικῶν προβλημάτων.

Ἡ διεθνοῦς φήμης Ἐγκληματολόγος Κα Λόϊς Χίγκινς.

Κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονή της, πρόκειται νὰ συζητήσῃ εἰς συγκέντρωσιν τῶν ἁρμοδίων τὰ ἑξῆς θέματα :

1) Τὸ ἔγκλημα (συμπεριλαμβανομένης τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἀνηλίκων).

2) Ἐπιτυχεῖς μέθοδοι προλήψεως τῆς ἐγκληματικότητος.

3) Σῶμα Γυναικείας Ἀστυνομίας.

Ἡ Κα Χίγκινς εἶναι μία ἀπὸ τὶς πλέον ἐξέχουσες γυναῖκες τῆς Ἀμερικῆς, τῆς ὁποίας οἱ μοναδικὲς ἐπιτυχίες εἰς τὸν τομέα τῆς Ἐγκληματολογίας, τῆς Κοινωνιολογίας καὶ τοῦ ἐλέγχου τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἀνηλίκων, ἔχουν ἀναγνωρισθῆ διεθνῶς. Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1954, τὸ Κογκρέσσον τῶν Η.Π.Α. ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ Κα Λόϊς Χίγκινς ἦταν ἐκείνη ποὺ ἐπρωτοστάτησεν στὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ λαθρεμπορίου ναρκωτικῶν στὴν Ἀμερική..

Ἐσπούδασε νομικὰ εἰς τὸ Κολλέγιον Μάουντ Μαίρη τοῦ Μιλγουήκη, ἀπὸ τὸ ὁποῖο καὶ ἔλαβε τὸ δίπλωμα τῆς Δικηγόρου. Τὸ 1949 τῆς ἀπενεμήθη, ἀπὸ τὸ Κολλέγιο τοῦτο, ὁ τιμητικὸς τίτλος τοῦ Διδάκτορος Νομικῶν. Εἶναι ἡ πρώτη γυναίκα ἀστυνομικὸς τοῦ Σικάγου ποὺ ἔλαβε τὸν τίτλο τοῦ Διδάκτορος.

Τὸ πρῶτο πρόγραμμα ἐκπαιδεύσεως γυναικῶν ἀστυνομικῶν, κατήρτισε καὶ ὠργάνωσεν ἡ Κα Χίγκινς. 'Εδίδαξεν ἐπίσης 'Εγκληματολογία στὸ Πανεπιστήμιο Λοαγόλια καὶ Κοινωνιολογία στὸ Κολλέγιο Ρόζαρυ. "Εχει συγγράψει, μαζὶ μὲ τὸν συγγραφέα κ. Ε. Α. Φιτζιοάτρικ, τὸ βιβλίο «'Εγκληματολογία καὶ Πρόληψις τοῦ 'Εγκλήματος», τὸ ὁποῖο δημοσιεύθηκεν ἀπὸ τὸν 'Εκδοτικὸν Οἶκον Μωριοὺς τοῦ Μιλγουήκη.

Μέχρι σήμερα, ἔχει διανύσει περισσότερο ἀπὸ 500.000 μίλλια, γιὰ διαλέξεις ποὺ ἔδωσε σὲ διάφορες ὀργανώσεις Κρατικάς, Νέων, 'Αστυνομικὰς καὶ Θρησκευτικάς, σ' ὅλη τὴν 'Αμερική.

Γιὰ τὶς πολλαπλές της προσπάθειες καὶ ἐπιτυχίες της εἰς τὸν κοινωνικὸν τομέα, ἡ Δόκτωρ Χίγκινς ἔλαβε πολυάριθμες τιμές. Τὰ ἄρθρα της περὶ ναρκωτικῶν, προλήψεως καὶ ἐλέγχου τῆς ἐγκληματικότητος, τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν ἀστυνομικῶν προβλημάτων γενικῶς, ἔχουν δημοσιεύσει πολλὲς ἐφημερίδες καὶ περιοδικά.

'Επὶ πλέον, εἶναι Διευθύντρια τοῦ Γραφείου Προλήψεως 'Εγκληματικότητος τοῦ Σικάγου, Πρόεδρος τῆς Διεθνοῦς 'Οργανώσεως Γυναικῶν 'Αστυνομικῶν, Μέλος τῆς Διεθνοῦς 'Οργανώσεως 'Αρχηγῶν 'Αστυνομίας, Μέλος τῆς Νομοθετικῆς 'Επιτροπῆς διὰ τὰς δημοσίας σχέσεις τῆς 'Οργανώσεως 'Αρχηγῶν 'Αστυνομίας τοῦ 'Ιλινόϊς, Πρόεδρος τοῦ Συμβουλευτικοῦ Συμβουλίου τῆς 'Οργανώσεως 'Αξιωματικῶν τῆς 'Εθνικῆς 'Αστυνομίας, Μέλος τῆς 'Επιτροπῆς 'Ανηλίκων τοῦ Σικάγου, Μέλος τῆς Δημοτικῆς Συμβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς περὶ τῆς 'Εγκληματικότητος ἀνηλίκων τοῦ Σικάγου, 'Επίτιμον Μέλος τῶν 'Αστυνομικῶν 'Οργανώσεων 'Αξιωματικῶν τῶν Πολιτειῶν 'Ινδιάνας, 'Αρκάνσας καὶ Β. καὶ Ν. Καρολίνας, 'Επίτιμον Μέλος τῆς 'Αδελφότητος τῶν 'Αστυνομικῶν Κεντάκυ καὶ 'Αρκάνσας καὶ Μέλος τῆς 'Οργανώσεως τῶν Πανεπιστημιακῶν Γυναικῶν.

Αὐτὴ εἶναι μὲ δυὸ λόγια ἡ Δόκτωρ Χίγκινς, ποὺ φθάνει στὴν 'Αθήνα, γιὰ νὰ δώσῃ διαλέξεις καὶ στὸν τόπο μας.

'Η ἐπίσκεψίς της τιμᾷ ἀσφαλῶς τὸ "Εθνος μας καὶ εἰδικώτερα τὴν 'Αστυνομία, ποὺ στὸ πρόσωπο τῆς Κας Χίγκινς ἀναγνωρίζει τὴν ὑπέροχη συνάδελφο καὶ τὴν ἀρίστη ἐπιστήμονα, ἀπὸ τὴν ὁποία πολλὰ ἔχει νὰ ὠφεληθῇ.

Τὰ «ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ», τὰ ὁποῖα εἰς τὸν ἴδιον 'Επιστημονικὸν καὶ Τεχνικὸν 'Αστυνομικὸν τομέα ἐργάζονται, ὑπογραμμίζουν μ' ἐνθουσιασμὸ τὴν ἄφιξι τῆς ἐξεχούσης ξένης, ἡ ὁποία—εἶναι ἐκ τῶν προτέρων βέβαιον—πολλὰς ἔχει νὰ προσφέρῃ γνώσεις καὶ ὑπηρεσίας στὸν ἀστυνομικὸ κόσμο τῆς 'Ελλάδος καὶ τῆς εὔχονται τὸ «wellcome». Μὲ μεγάλη δὲ εὐχαρίστησι θέτουν στὴ διάθεσί της τὶς στῆλες τους καὶ θὰ θεωρήσουν ὑψίστη τιμή τους ἂν τὴν συγκαταλέξουν μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν τους.

Κ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ

Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο

Ὑπὸ κ. **Χ. ΣΤΑΜΑΤΗ**, Ἀρχιφύλακος

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ (1)

«Φλεβάρη φλέβες ἄνοιξε,
τὶς φλέβες τῶν βυζιῶ μου,
γιὰ νὰ βυζάξω τὸ παιδὶ
καὶ νὰ τὸ μεγαλώσω...

(Ἀπὸ τὸ λαϊκὸ τραγούδι **«Ἡ Ἀπαρνημένη»***)*

Εἶναι ὁ μικρότερος μῆνας τοῦ ἔτους, μὰ καὶ ὁ πιὸ ἀδικημένος στὴ λαογραφικὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ. Θῦμα ἀπάτης τῶν ἄλλων μηνῶν, δάνεισε τὶς ἡμέρες του στὸ γείτονα τὸ Μάρτη κι' ἀπὸ τότε ἀπόμεινε κουτσὸς κι' ἀνάπηρος... Τὸν τραγούδησε λοιπὸν ὁ λαὸς ὡς μῆνα παράξενο καὶ ἰδιότροπο, καὶ τοῦ ἀπέδωσε πολλὴ ἀφέλεια —λόγῳ τοῦ παθήματος—ἀλλὰ καὶ πολλὴ μοχθηρία μὲ κακία, λόγῳ τῆς κακομορφίας πού παρουσιάζει ἡ ἀναπηρία του.

Φαντάσθηκε ὁ λαός μας τὸν Φεβρουάριο σὰν πληγωμένο στὴν ὑπερηφάνεια παιδὶ τοῦ χρόνου. Στὸ συναίσθημα κατωτερότητος—πού πίστεψε ὅτι αἰσθάνεται

1. Εἰς τὴν ἐφημερίδα «Βραδυνὴ» τῆς 28/12/57 ἐδημοσιεύθη ἡ κατωτέρω κριτικὴ διὰ τὸ λαογράφημα τοῦ περιοδικοῦ μας «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ»:

Ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Ν. Πολίτη, ἡ λαογραφικὴ μελέτη ἀπετέλεσε κλάδον τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης μὲ σκοπὸ τὴν σπουδὴ τῆς λαϊκῆς κυρίως ψυχῆς. Ἔγιναν πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν ἀρκεταὶ προσπάθειαι καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε νὰ ἔλθουν εἰς φῶς ἄγνωστα στοιχεῖα τοῦ λαϊκοῦ βίου, τὴν ὠφελιμότητα τῶν ὁποίων οὐδεὶς ἐχέφρων ἄνθρωπος δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ.

Μιὰ νέα λαογραφικὴ μελέτη ἔρχεται τώρα νὰ προσθέσῃ καινούργια στοιχεῖα εἰς τὸ ὅλον οἰκοδόμημα τῆς ἑλληνικῆς λαογραφίας. Πρόκειται διὰ τὸ «Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο» τοῦ νέου συγγραφέως κ. Χαραλ. Σταμάτη (Χάρη Στάμου), πού δημοσιεύεται ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1957 εἰς τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων «Ἀστυνομικὰ Χρονικά». Βαθὺς γνώστης τῆς ὑπαιθρίου λαϊκῆς ψυχῆς ὁ κ. Χ. Σταμάτης, ταξινομεῖ κατὰ μῆνα τὰ ὅσα εἶδε, ἄκουσε καὶ παρετήρησε ταξιδεύοντας εἰς τὴν ἑλληνικὴ ὕπαιθρο. Πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι ἐκπλήττει τὸν ἀναγνώστην ἡ σαφήνεια καὶ ἡ μεγάλη ἀλήθεια μὲ τὰς ὁποίας παρουσιάζει ὁ συγγραφεὺς τὰς καλὰς καὶ κακὰς ἐπιδράσεις πού ἔχουν διὰ τὸν λαόν μας αἱ παντοειδεῖς δεισιδαιμονίαι, παραδόσεις, προλήψεις, παροιμίαι, ἤθη καὶ ἔθιμα. Τὰ γνωμικὰ καὶ αἱ παροιμίαι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, πού λέγονται ἀνάλογα μὲ τὰς ἐργασίας του, τὰ καιρικὰ φαινόμενα, τὸ ἑορτολόγιο, τὰ ἀστρικὰ φαινόμενα, οἱ μῦθοι, οἱ θρῦλοι, τὰ αἰνίγματα, τὰ δημοτικὰ τραγούδια κλπ. ἀποτελοῦν ἐντρύφημα τοῦ μελετητοῦ, πού ἀξίζει πραγματικὰ τὸν κόπο νὰ διαβασθῇ ἀπὸ κάθε πνευματικὰ καλλιεργημένο ἄνθρωπο τῆς ἐποχῆς μας.

Ἴσως νὰ ὑπάρχῃ ἐδῶ τὸ ἐμπόδιο τοῦ ὅτι τὰ «Ἀστυνομικὰ Χρονικὰ»—περιοδικὸν αὐστηρῶς ἀστυνομικοῦ καὶ λογοτεχνικοῦ περιεχομένου—κυκλοφοροῦν εἰς περιωρισμένον κύκλον ἀναγνωστῶν. Ἐπ' αὐτοῦ ὁ φιλομαθὴς ἀναγνώστης θὰ πρέπει νὰ ἀναμείνῃ τὴν ἔκδοσιν εἰς ἴδιον τόμον τοῦ «Ἑλληνικοῦ Μηνολογίου», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐλπίζομεν ὅτι σύντομα θὰ πράξῃ ὁ συγγραφεύς του, μετὰ τὸ πέρας τῆς συνεχιζομένης ἤδη μελέτης. Θὰ εἶναι κρῖμα, παρόμοιαι πνευματικαὶ ἐργασίαι νὰ περνοῦν ἀπαρατήρητοι ἀπὸ τὸ εὐρὺ ἀναγνωστικὸν κοινόν, ἀφοῦ ἡ ἐποχή μας ἔχει τόσην ἀνάγκην ἀπὸ τὸ σοβαρὸ βιβλίο καὶ τὴν ἐν γένει ἀντικειμενικὴν μελέτην τοῦ κάθε ἑλληνικοῦ στοιχείου.

ἔναντι τῶν ἄλλων μηνῶν—τοῦ ἀπέδωσε τὴν ἀκαταστασία τοῦ καιροῦ καὶ τὴν ἀμφίβολη διάθεση γιὰ τὴν τύχη τῶν σπαρτῶν. Εἶδε ὁ λαὸς τὴν γῆ του νὰ προσπαθῇ ν' ἀνανεώσῃ τὸν φυτικό της κόσμο στὸν μῆνα αὐτόν, μὰ στάθηκε φοβισμένος μπροστὰ στὰ αἰφνίδια ξεσπάσματα τοῦ καιροῦ. Οἱ συνεχιζόμενες ἐπὶ ὁλόκληρα ἡμερόνυκτα βροχές, ὁ πάγος καὶ τὰ χιόνια στὰ βυρεινά, στάθηκαν ἀφορμὴ νὰ μελαγχολήσῃ καὶ νὰ τραγουδήσῃ τὴν πάλη τῶν ἐποχικῶν στοιχείων, συνδυάζοντας ὅλα τοῦτα μὲ τὸν ἔρωτα·:

«Κάνουν ν' ἀνθίσουν τὰ βουνὰ κι' ὁ πάγος δὲν τ' ἀφήνει,
Κάνω κι' ἐγὼ νὰ σ' ἀρνηθῶ, μὰ ὁ πόνος δὲν μ' ἀφήνει»

Ὑπουλος καὶ μνησίκακος ἀπ' τὴν ἀδικία ποὺ τοῦ ἔγινε, ὁ Φεβρουάριος, —ὁ «Φλεβάρης» τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ—ἀνοίγει τὶς φλέβες του πάνω στὴ γῆ γιὰ νὰ φέρῃ ὅσα μπορεῖ περισσότερα ἐμπόδια στὸ ἀνοιξιάτικο ἔργο τοῦ Μάρτη. Ἄδικος κόπος ὅμως, ἀφοῦ ἡ ἄνοιξη προσεγγίζει πλέον. Ἀναγκάζεται νὰ ὑποχωρήσῃ λοιπόν, πρὸς τὸ τέλος του, κάνοντας ἔτσι τὸ λαό μας νὰ πανηγυρίσῃ μὲ τὸ ρητό του :

«Ὁ Φλεβάρης κι' ἂν φλεβίσῃ,
ἄνοιξη θὲ νὰ μυρίσῃ!!...»

***

Ὅπως σὲ ὅλους τοὺς μῆνες τοῦ «Ἑλληνικοῦ Μηνολογίου», βρίσκουμε καὶ στὸ Φεβρουάριο πολλὰ γνωμικά, παροιμίες καὶ παρατηρήματα, σχετικὰ μὲ τὸν καιρό, τὶς ἀγροτικὲς ἀσχολίες κ.τ.λ.

Γιὰ τὸν καιρό, ἔχουμε καὶ ἐδῶ τὰ προγνωστικὰ τοῦ λαοῦ μας :

Στὴν Δωδεκάννησο, Κρήτη καὶ Ρούμελη, πιστεύουν πώς, ὅταν ἡ κουκουβάγια σκούζῃ διαρκῶς τὴν νύχτα, θὰ ἔχουμε ἀναβροχιά.

Στὴν Πελοπόννησο, στὴ Θεσσαλία καὶ στὴ Φθιώτιδα, πιστεύουν πώς, ὅταν γίνονται βροχὲς καὶ ἀστραπές, πεθαίνουν μικροὶ ἄνθρωποι. Ἀποδίδεται τοῦτο στὴν μικρὴ ἔνταση ποὺ ἔχουν οἱ ἀστραπὲς καὶ οἱ βροντὲς αὐτὸν τὸν μῆνα, ἐν συγκρίσει μὲ τὴν μεγάλη ἔνταση τῶν θερινῶν ἰδίως μηνῶν καὶ κατὰ τοὺς ὁποίους πιστεύεται ὅτι πεθαίνουν μεγάλοι ἄνθρωποι.

Εἰδικῶς γιὰ τὶς ἀστραπὲς καὶ βροντὲς τοῦ Φεβρουαρίου, ὁ νησιώτικος πληθυσμὸς ἔχει τὰ γνωμικά του. Μὲ τὴν πάρα κάτω παροιμία, ὁ λαὸς γνωματεύει πώς, γιὰ ὅσα γίνονται καὶ λέγονται, ὑπάρχει πάντοτε κάποια ἀφορμή :

«Ἂν δὲν ἀστράψῃ δὲν βροντᾷ
κι' ἂν δὲν βροντᾷ δὲν βρέχει.
Κι' ἂν δὲν πληθύνῃ τὸ νερό,
ὁ ποταμὸς δὲν τρέχει...»

Οἱ κεραυνοὶ καὶ τ' ἀστροπελέκια τοῦ Φεβρουαρίου, εἶναι γιὰ τοὺς Κρητικοὺς «ἡ φωθιὰ τοῦ Θεοῦ». Σὰν πέσῃ ἡ «φωθιὰ» αὐτὴ στὴ γῆ, γίνεται ἕνα ἄσπρο πετραδάκι σὰν κουφέτο. Πρέπει τότε νὰ τὸ πιάσῃς καὶ νὰ τὸ κρατᾷς ἐπάνω σου, γιὰ νὰ μὴ σὲ βρῇ μαχαιριά. Πρέπει ὅμως καὶ νὰ τὸ προσέχῃς σὰν νὰ βαστᾷς ἐπάνω σου τὸ Τίμιο Ξύλο. Ὅταν πᾷς πρός... νεροῦ σου, ὅταν βλαστημᾷς καὶ ὅταν σμίγῃς μὲ γυναῖκα, δὲν πρέπει νὰ τὸ κρατᾷς μαζί σου, γιατὶ θὰ ἔχῃς φοβερὸ συναπάντημα...

Γιὰ τὸ προμήνυμα τῆς βροχῆς, συναντᾶμε τοῦτο στὴ Λέσβο, Κέρκυρα, Εὔβοια καὶ Χαλκιδική :

«Ἀλάργα βρουντή,
κουντὰ βρουχή.
Κουντὰ βρουντὴ
ἀλάργα βρουχή».

Σὰν ὁ Φεβρουάριος ὅμως «φλεβίζει» στὴ Δωδεκάννησο, στοὺς Σποράδες καὶ

τὴν Ἤπειρο, πρέπει, ἂν μαδοῦνε τὰ μαλλιά σου, νὰ σταθῇς ἔξω στὴ βροχὴ γιὰ νὰ γιατρεφτῇ ἡ τριχόπτωση(!)

Ὁ βροχὴ καὶ τὸ χιόνι τοῦ Φεβρουαρίου, συσχετίζονται στὰ νησιὰ καὶ στὴ Στερεὰ Ἑλλάδα μὲ τὶς ἡμέρες τῆς ἑβδομάδος. Στὴν ὀρεινὴ Παρνασσίδα, Δωρίδα καὶ Αἰτωλοακαρνανία, συναντᾶμε αὐτὸ τὸ γνωμικό :

«Ἡ πέφτη κάνει τοὺ νιρὸ
κι' ἡ Παρασκιυὴ τοὺ χιόνι,
κι' τοὺ Σαββατουκύριακου τοὺ ξαναδιυτιρώνει.
Ἂν δὲν τοὺ κόψ' ἡ Κυριακή, ἡ Διυτέρα ὡς τοὺ γιόμα,
τὴν Τρίτη ξημιρώματα δέξου βαρὺ χειμῶνα...».

Τὸ χιόνι τοῦ Φεβρουαρίου εἶναι εὐπρόσδεκτο ἀπ' ὅλο τὸ λαό μας. Πιστεύεται γενικῶς ὅτι σκοτώνει τὰ μικρόβια ποὺ προκαλοῦν τὶς ἀρρώστειες στὸν ἄνθρωπο κι' ὅτι ψοφᾷ τὰ παράσιτα ποὺ σκουλικιάζουνε τὰ φροῦτα. Μὲ τὴν ἀσπράδα τοῦ χιονιοῦ παρομοιάζει ὁ λαός μας τὶς ἀρετὲς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἰδίως τὴν ἀγνότητα τῶν κοριτσιῶν. Πολὺ συχνὰ ἀκοῦμε στὴν Πελοπόννησο καὶ τὰ νησιὰ ἄφθονες παρομοιώσεις γιὰ τὶς νέες κοπέλες, ὅπως τὸ «εἶναι σὰν τὰ ἑφτάλογα χιόνια», «χιόνι τοῦ χιονιοῦ» κ.ἄ.π. Δὲν εἶναι ὅμως λίγες οἱ περιπτώσεις ποὺ ὑποδέχονται κάποιο ἀγαπητὸ πρόσωπο μὲ τὴν ρήση «σὰν τὰ χιόνια», γιὰ νὰ δηλώσουν τὴν χαρὰ ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπαγορεύτευση καμμιὰ φορὰ γιὰ τὴν ἀπρόσμενη ἐπίσκεψη.

***

Καὶ μὲ τὸ Φεβρουάριο, ὀργιάζουν οἱ προλήψεις καὶ οἱ δεισιδαιμονίες τοῦ λαοῦ μας. Τὶς βλέπουμε στὶς καθημερινὲς ἀσχολίες του, ἀλλὰ πιὸ πολὺ στὰ γεγονότα ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν μεγάλη σχέση μὲ τὴν ὅλη ὑπόσταση τοῦ ἀνθρώπου, ἤτοι τὴν γέννηση, τὴν ἀνάπτυξη καὶ τὸν θάνατο.

Γιὰ τὴν γέννηση, παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ διάφορα γεγονότα τοῦ Φεβρουαρίου καὶ περισσότερα ἀπὸ τὶς Ἀπόκριες—τὶς ἑορτὲς καθαρμοῦ τῶν ἀρχαίων—καὶ τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Συμεῶνος, ὁ λαός μας σοφίσθηκε ἄπειρες προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίες. Εἰδικὰ γιὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Συμεῶνος—Ἁγιοῦ Συμιοῦ—πιστεύει ὁ λαὸς τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης, ὅτι ἡ ἔγκυος δὲν πρέπει νὰ κάνει καμμιὰ δουλειὰ ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Ἡ ἔγκυος ἀποφεύγει ἀκόμα καὶ ν' ἀγγίξῃ κανένα ἀντικείμενο τοῦ σπιτιοῦ, διότι ὅ,τι πιάσῃ, τὸ ἴδιο σημάδι θὰ ἔχῃ καὶ τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννηθῇ. Ἂν ὅμως ξεχάσῃ καὶ πιάσῃ ἀντικείμενο ἰδιόμορφο, ὅπως ψαλλίδι, κουτάλι. πιρούνι κλπ., πρέπει ἀμέσως νὰ σκουπίσῃ τὰ χέρια της στὰ ὀπίσθια μέρη τοῦ κορμιοῦ της, γιὰ νὰ πάῃ ἔτσι καὶ τὸ σημάδι τοῦ παιδιοῦ σὲ μέρη ἀφανῆ γιὰ τοὺς πολλούς...

Ἡ ἔγκυος ἐπίσης, δὲν βαφτίζει τὸν Φεβρουάριο, καὶ ἰδίως τὴν ἡμέρα τοῦ Ἁγιοῦ Συμιοῦ, δὲν βλέπει κηδεία, δὲν μεταλαβαίνει «ἐπειδὴ τὸ ἕνα της πόδι βρίσκεται στὸ λάκκο», δὲν ἀφήνει κορίτσι νὰ μπῇ στὴν κάμαρά της, δὲν κάθεται στὸ κατώφλι τοῦ σπιτιοῦ γιατὶ τὸ παιδὶ θὰ γεννηθῇ κουφό, δὲν τρώει χταπόδια γιὰ νὰ μὴ βγάλουν «χταπόδια» τὰ πόδια τοῦ μωροῦ, δὲν τρώει λαγὸ γιὰ νὰ μὴ γίνῃ τὸ μωρὸ «σχιζαχείλης», δὲν πίνει καφὲ ἀπὸ τὸ μπρίκι γιὰ νὰ κάνῃ ὄμορφα παιδιά, δὲν πηγαίνει σὲ λείψανο γιατὶ τὸ παιδὶ θὰ γεννηθῇ «λειψό», δὲν κρατάει ἐπάνω της ἀντικείμενο βγαλμένο ἀπὸ τάφο, γιατὶ νεκρώνονται τὰ αὐγά της καὶ δὲν κάνει παιδιά, δὲν γυρίζει τὸ χέρι τῆς ραπτομηχανῆς γιατὶ «γυρίζει» ὁ λῶρος τοῦ ὀμφαλοῦ στὸ λαιμὸ τοῦ παιδιοῦ καὶ τὸ πνίγει κ.τ.λ. κ.τ.λ. Ὅλα αὐτὰ τὰ προφυλακτικὰ μέτρα ἔχουν σπουδαία σημασία γιὰ τὸν ἁπλοϊκὸ λαό μας, γιατί, ἂν πιάσουν μαλλιὰ καὶ γεννηθῇ τὸ κορίτσι μὲ...τρίχες στὸ ραχοκόκκαλο λ.χ., θὰ γίνῃ πόρνη. Ἂν ἐπίσης πιάσουν σίδηρο, τὸ παιδὶ θὰ πεθάνῃ σὲ πόλεμο κ.ἄ.π.

Καὶ μὲ τὴν ἀνάπτυξη καὶ τὸν ὅλο βίο τοῦ ἀνθρώπου, σχετίζονται πάμπολλες

δοξασίες καὶ προλήψεις. Θ' ἀναφέρουμε ἐδῶ μερικὲς γιὰ τὸν γάμο, ἀφοῦ αὐτὲς ἀποτελοῦν ἐπίκαιρο λαογραφικὸ στοιχεῖο μὲ τὴν ἄρνηση τελέσεως γάμου κατὰ τὸν μῆνα ποὺ διανύουμε.

Τὸ κακὸ τῆς τελέσεως γάμου, κατὰ τὸν Φεβρουάριο, ἔγκειται στὸ ὅτι ὁ μῆνας τοῦτος λογίζεται «σακάτης». Ἀλλὰ καὶ τὸ γεγονὸς τοῦ ὅτι γίνονται ὅλοι «μασκαράδες» τὸν Φεβρουάριο, συντελεῖ σὲ πολλὰ μέρη στὸ νὰ μὴ μεταμορφώνονται καὶ οἱ ὁδεύοντες γιὰ τὸν συμπαθῆ χορὸ τοῦ Ἡσαΐα.

Εἶναι πολλὰ τὰ μέρη τῆς χώρας, ὅμως, ποὺ οἱ γάμοι γίνονται καὶ τὸν Φεβρουάριο (Κρήτη — Ρούμελη — Πελοπόννησος — Σποράδες καὶ Ἰόνια νησιά). Δὲν πρέπει ὅμως νὰ παντρευτοῦν δύο ἀδέρφια μέσα στὸν Φλεβάρη—σὲ πολλὰ μέρη καὶ μέσα στὸν ἴδιο χρόνο—δὲν πρέπει ν' ἀκουμπήσῃ σκοῦπα στὸ κρεββάτι τῶν νεονύμφων γιατὶ θὰ χωρίσουν, δὲν πρέπει νὰ καοῦν τὰ κουφέτα τοῦ γάμου γιατὶ τὸ ἀντρόγυνο θὰ μαλώσῃ, δὲν πρέπει νὰ φυτεύουν λουλούδια οὔτε νὰ βάζουν ζῶα στὸ σπίτι. Ἀπεναντίας, πρέπει κάποιος ἀπὸ τοὺς νεονύμφους νὰ πατήσῃ τὸν ἄλλον στὸ «Ἡσαΐα χόρευε» γιὰ νὰ κουμαντέρνῃ αὐτός, πρέπει νὰ «μελοταΐζονται» οἱ νεόνυμφοι, πρέπει ὁ γαμπρὸς νὰ φιλῇ τὸ χέρι τῆς πεθερᾶς τὴν ἐπομένη τοῦ γάμου ἐὰν ἡ νύφη ἦταν παρθένος, πρέπει ἡ νύφη νὰ χορεύῃ μὰ νὰ μὴ τραγουδᾶ κ.ἄ.π.

Τέλος, γιὰ τὸν θάνατο τοῦ ἀνθρώπου, οἱ προλήψεις καὶ οἱ δεισιδαιμονίες τοῦ Φεβρουαρίου ἔχουν τὴν ἀρχή τους στὴν παράδοση τοῦ ὅτι στὶς δύο Φεβρουαρίου —Ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ—ὁραματίσθηκε ἡ Παναγία τὸν σταυρικὸ θάνατο τοῦ Υἱοῦ της. Τὸ ὅραμα τοῦτο,—κατὰ τὴν ἀπίστευτη παράδοση—ἡ Παναγία τὸ κράτησε μυστικὸ ὡς τὴν τελευταῖα της στιγμὴ καὶ τὸ ἐξομολογήθηκε στὸν Ἄγγελο ποὺ πῆγε νὰ τὴν ἀνεβάσῃ τοὺς οὐρανούς. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι ὁ Ἅγιος Συμεὼν—ποὺ γιορτάζεται στὶς τρεῖς Φεβρουαρίου—ἐπεκαλέσθη τὸν θάνατο ὅταν εἶδε νὰ ἐκπληρώνεται ἡ τελευταία του ἐπιθυμία, συντείνει στὶς προλήψεις καὶ τὶς δεισιδαιμονίες, τὶς σχετικὲς μὲ τὸν θάνατο.

Πρωτοστατοῦν καὶ σὲ τοῦτο, ἡ Κρήτη, ἡ Πελοπόννησος, ἡ Ρούμελη καὶ τὰ νησιά. Ὁ ντελὴ—κανῆς τραγουδᾷ καὶ στὴν περίπτωση τοῦ θανάτου τὴν ἀκατανίκητη αἰώνια δύναμη τοῦ ἔρωτα :

«Ὁ χωρισμὸς κι' ὁ θάνατος, τὰ δυὸ τυχ' ἂν Ἐλλεῖπαν,
ἤθελαν νἄν' οἱ γιάνθρωποι δίχως καϋμὸ καὶ πίκρα...».

«Ὁ κόσμος εἶν' ἕνα δεντρὶ κι' ἐμεῖς τ' ὀπωρικόν του
κι' ὁ χάρος εἶν' ὁ τρυγητὴς καὶ πέρνει τὸν καρπόν του.
Κι' αὐτὴ τὴ γῆς ἀπού θωρεῖς, ἄλλοι τὴν εἶχαν πρῶτα
καὶ μᾶς τὴν παρατήσανε ὡσὰν τσῆ γῆς τὰ χόρτα...».

«Χαίρεστε νέοι, χαίρεστε καὶ κάθ' ἀργὰ βραδυάζει,
κι' ὁ Χάροντας τσὶ μέρες μας καλὰ τσὶ λογαριάζει...».

Τὶς ψυχὲς τῶν νεκρῶν, πιστεύουν στὴ Ρούμελη καὶ στὴν Κρήτη, τὶς παίρνει ὁ Χάρος καὶ τὶς μεταφέρει στὸ βασίλειό του, κάτω ἀπ' τὴ γῆ. Ἐκεῖ, τὶς ρωτάει ποιὸν θέλουν γιὰ νὰ κάνουν παρέα. Ἂν δὲν συλλογιστῇ καλὰ ὁ ἀποθαμένος καὶ ζητήσει κανένα ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς του, τότε πεθαίνει αὐτὸς μέσα σὲ σαράντα μέρες. Ἂν ὅμως ζητήσῃ τὸ σπίτι του, ὁ Χάρος δὲν μπορεῖ νὰ τὸ σηκώσῃ καὶ ἔτσι δὲν πεθαίνει ἄλλος...

Τὸ ὅτι θὰ πεθάνῃ ὁ ἄρρωστος, τὸ καταλαβαίνουν στὴν Πελοπόννησο καὶ τὰ νησιά, ὅταν προσηλώνονται τὰ μάτια του σὲ ἕνα σημεῖο ἢ ὅταν μαζεύῃ τὰ σεντόνια του. Ἐπίσης, στὴ Ρούμελη, ὅταν ἀρχίζουν νὰ τρέχουν ἀπ' τὰ μάτια του τὰ «πύρινα δάκρυα». Ἀπὸ ἐδῶ ἔχουμε καὶ τὴν φράση : «Κ α ὶ τ ὰ π ύ ρ ι ν ά σ ο υ ν ὰ χ ύ σ ῃ ς δ ὲ ν σ ὲ π ι σ τ ε ύ ω!!...»

Πιστεύει ὁ λαός μας, πὼς στὸ στόμα τοῦ νεκροῦ πρέπει νὰ μπαίνῃ κερένιος

σταυρός, γιὰ νὰ φοβᾶται ὁ δαίμονας καὶ νὰ μὴ μπαίνῃ μέσα. Πιστεύει ἀκόμα ὅτι, ὅταν βγαίνει τὸ φέρετρο ἀπ' τὸ σπίτι, πρέπει νὰ σπάζουν γυάλινα ἀντικείμενα γιὰ νὰ φοβηθῇ ὁ Χάρος καὶ νὰ μὴν ἐπιστρέψῃ γιὰ τοὺς ἄλλους. Ἐπὶ σαράντα ἡμέρες πρέπει ν' ἀνάβουν καντῆλι στὸ μέρος ποὺ ξεψύχησε ὁ νεκρός, γιατὶ ἐκεῖ τριγυρίζει ἡ ψυχή του μέχρι νὰ πάῃ ὁριστικὰ στὸν τόπο της. Οἱ πεταλοῦδες ποὺ χορεύουν γύρω ἀπ' τὸ φῶς τοῦ κεριοῦ αὐτοῦ, εἶναι οἱ ψυχὲς ποὺ γυρίζουν στὴ γῆ γιὰ νὰ δοῦνε τὶ γίνεται στὸν ἐπάνω κόσμο...

Ὑπάρχουν καὶ χιλιάδες ἄλλες προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίες τοῦ λαοῦ, σχετικὰ μὲ τὶς τρεῖς φάσεις τῆς ἀνθρώπινης ὑποστάσεως. Τὶς ἀποσιωποῦμε, ὅμως, μὲ τὴν ὑπόσχεση ὅτι θ' ἀσχοληθοῦμε ἐκτενέστερα—μὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν λαϊκὸ βίο καὶ τὴν λαϊκὴ γλῶσσα—σὲ ἄλλη μας προσπάθεια.

***

Γιὰ τὸν χειμωνιάτικο μῦθο τοῦ Φεβρουαρίου, θὰ δώσουμε ἐδῶ δύο ἀκόμη δείγματα τῆς λαϊκῆς φαντασίας, παρμένα ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ τὴν ἐξέλιξη τῶν ζώων.

Γνωστὴ εἶναι σ' ὅλους ἡ αἰώνια ἔχθρα τῶν σκύλων καὶ τῶν γάτων, ποὺ μὲ τὸν Φεβρουάριο ἐπιτείνεται μὲ τοὺς ἔρωτες τῶν πρώτων. Ὁ μῦθος τοῦ λαοῦ ἀποδίδει τὴν ἔχθρα αὐτὴ σὲ κλοπή... λουκάνικων—σαράντα μέρες ἀκριβῶς ὕστερα ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Κυρίου—καὶ σὲ βαρειὰ ἀμέλεια γιὰ καταστροφὴ ἀπόρρητων ἐγγράφων. Ἂς τὸν δοῦμε λοιπόν : (1)

Εἶχαν κάποτε οἱ σκύλοι μιὰ δίκη—κατηγορούμενοι—ἐπειδὴ ἔκλεψαν λουκάνικα. Συνέταξαν λοιπὸν τὸν λόγο τους—δικανικὸ—καὶ τὸν ἔδωσαν στὶς γάτες γιὰ νὰ φυλλάξουν τὰ... χειρόγραφα. Ἐκεῖνες ἔβαλαν τὰ χαρτιὰ στὴν ἀστρέχα, γιὰ νὰ τὰ προφυλάξουν ἀπὸ τυχὸν λογοκλοπή, καὶ ἐπεδόθησαν στὸ κυνήγι τῶν ποντικῶν. Μαύρη ὅμως μοῖρα ἠθέλησε νὰ βροῦν οἱ ποντικοὶ τὰ χαρτιὰ καὶ νὰ τὰ καταφᾶνε. Οἱ γάτες τότε, βρῆκαν τοὺς σκύλους καὶ μὲ μεγάλη τους λύπη ἐξέθεσαν τὰ κακὰ μαντᾶτα : Τὸ καὶ τό... Ὥρμησαν τότε οἱ σκύλοι ἐναντίον τους, καὶ ἐκεῖνες, μὲ τὴν σειρά τους, τὄβαλαν στὰ πόδια. Στὸ δρόμο ποὺ ἔτρεχαν, βρῆκαν τοὺς ποντικούς, τοὺς ὁποίους καὶ ὑπέδειξαν στοὺς σκύλους ὡς αὐτουργοὺς τῆς ἐγκληματικῆς πράξεως. Οἱ σκύλοι ὅμως δὲν τὶς ἄκουσαν ἢ μᾶλλον δὲν τὶς πίστεψαν καὶ συνέχισαν τὸ κυνηγητό, τὸ ὁποῖον συνεχίζουν ἀκόμα καὶ σήμερα...

Ὁ ἄλλος μῦθος τοῦ λαοῦ—τὸν ὁποῖον συναντᾶμε στὴν Ἀχαΐα καὶ στὴ Φωκίδα—ἀναφέρεται κι' αὐτὸς στοὺς Φλεβαριάτικους ἔρωτες τῶν σκύλων. Γνωστὸ εἶναι στὸ λαό μας, ὅτι οἱ σκύλοι ἀρχίζουν τὸν ἔρωτα μὲ τὸ νὰ... μυρίζεται ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Ἀποτελεῖ αὐτὸ τὸ πρῶτο στάδιο τοῦ «πέτιγκ» ποὺ θἄλεγε ὁ Κίνσεϋ ἢ τὸ «ἐρωτικὸ πρελούντιο» ποὺ θἄλεγαν οἱ ρωμαντικοὶ ποιηταί. Ὁ Πελοποννησιακὸς ὅμως καὶ ὁ Ρουμελιώτικος λαός, ἔχει τούτη τὴν ἐξήγησῃ γιὰ τὸ «μύρισμα» τῶν πιστότερων φίλων του : (2)

Βλέπανε τὰ καϋμένα τὰ σκυλιὰ ὅτι «ψοφᾶνε σὰν... σκυλιὰ» καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ χωνέψουν τὴν ἀδικία. Νὰ μὴν ἔχουν κι' αὐτὰ ἕνα γιατρό!!! Ἔκαναν λοιπὸν συμβούλιο καὶ ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν τὸ πιὸ ἔξυπνο καὶ τὸ πιὸ διαβασμένο στὴν Εὐρώπη, γιὰ νὰ σπουδάσῃ γιατρός. Ἐκεῖνο πῆρε τὰ λεπτὰ κι' ἔφυγε στὴν Εὐρώπη, σπούδασε καλά, μὰ δὲν ξαναγύρισε. Ἀπὸ τότε, λοιπόν, σὰν ἀνταμώνουν δύο σκύλοι, μυρίζει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον μήπως μυρίζει γιατρικά, γιὰ νὰ πιάσουν τὸν ἀπατεῶνα γιατρὸ ποὺ κατεχράσθη τῆς ἐμπιστοσύνης των...

---

(1) Ἡ ἀφήγηση τοῦ μύθου ὀφείλεται σὲ αἰωνόβιο κάτοικο τῆς Σκαλούλας Δωρίδος. Τὴν παραθέτω σὲ... λογικὴ γλῶσσα γιὰ νὰ μὴν κουράσω τοὺς ἀναγνώστας μὲ τὴν συνεχῆ χρῆσι συμφώνων καὶ τὴν τελεία σχεδὸν ἔλλειψη φωνηέντων. Καὶ τοῦτο, ἐν γνώσει τῆς λαογραφικῆς ἀσυνεπείας, ποὺ πολλοὶ θὰ μοῦ καταλογίσουν.

(2) Ἡ γλῶσσα εἶναι ἡ ἴδια κι' ἐδῶ, μὲ ἐλάχιστες διακυμάνσεις φωνηέντων.

Παλαιὰ συνήθεια οἱ σημερινὲς Ἀπόκριες, ἔχουν τὶς ρίζες τους στοὺς Βυζαντινοὺς καὶ ὕστερα στοὺς Ρωμαϊκοὺς χρόνους. Ἀποτελοῦσαν τότε ἑορτὲς καθαρμοῦ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἀποτελοῦν καὶ σήμερα, ἀφοῦ τίποτα σχεδὸν δὲν ἄλλαξε στὴν τελετουργική τους μορφή. Ὁ Φεβρουάριος ἦταν καὶ τότε ὁ μῆνας τοῦ σαρκικοῦ καὶ βακχικοῦ ὀργίου, ὅπως ὁ Φεβρουάριος εἶναι καὶ σήμερα ὁ μῆνας τῆς αἰσθησιακῆς καὶ αἰσθηματικῆς κραιπάλης τῶν Ἀπόκρεω.

Καὶ ἐδῶ ὁ λαός μας ἔχει νὰ προσφέρῃ ἄφθονα ὑλικὰ στὸν μελετητὴ τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας. Γραφικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, παραδόσεις, παροιμίες καὶ γνωμικά, τραγούδια καὶ χοροί, δεισιδαιμονίες, προλήψεις, δοξασίες κ.τ.λ. στροβιλίζονται ὅλα μαζὺ στὸν χαρούμενο σκοπὸ τοῦ καρναβαλιοῦ. Ποικίλλουν ὅλα αὐτὰ σὲ κάθε γωνιὰ τούτης τῆς γῆς, μὰ εἶναι τόσο ὅμοια στὸ σύνολό τους γιὰ ὅλη τὴ χώρα. Οἱ μασκαρεμένες παρέες, τὰ λαϊκὰ καὶ μοντέρνα ὄργανα μὲ τοὺς ντόπιους καὶ ξένους χορούς, ἡ καμήλα, τὸ γαϊτανάκι, οἱ Πιερόττοι καὶ οἱ Κολομπίνες, οἱ Μακεδόνες μὲ τὶς περικεφαλαίες καὶ τὰ σπαθιά, οἱ βλαχοπούλες, οἱ γύφτισσες μὲ τὶς μοῖρες, οἱ ἀρκουδιάρηδες, οἱ ὑπαίθριοι λαϊκοὶ θίασοι μὲ ἔργα ἀπὸ τὸν Ἐρωτόκριτο ἢ ἀπὸ τὴν Θυσία τοῦ Ἀβραάμ, ὅλα τοῦτα συνθέτουν τὸν ὅρο «Ἑλληνικὴ Ἀποκριά», ποὺ γιορτάζεται μὲ τόσο κέφι καὶ ζωντάνια ἀπ' τὸ λαό μας. Τὰ σατυρικὰ δίστιχα ἐπιστρατεύουν ὅλη τὴν λαϊκὴ σοφία καὶ δηκτικότητα, καὶ τὰ παιγνίδια συναναστροφῶν μεταβάλλουν τὴν ὕπαιθρο κυρίως χώρα σὲ ἕνα εἰκοσαήμερο πανηγύρι γενικῆς χαρᾶς καὶ κεφιοῦ :

«Ποιὸς εἶδι κι' ποιὸς ἄκουσι,
παπᾶς νὰ κλέβῃ πράσα,
κι' ἡ παπαδιὰ ἀπού πίσου του
νὰ τοῦ τραβᾷ τὰ ράσα...».

(Ρούμελη—Πελοπόννησος)

«Τοῦ κυνηγάρη ἡ τρουβᾶς τσὶ τοῦ ψαρᾶ τὰ πιάτα,
ἐννιὰ φουρὲς εἶν' ἀδειανὰ τσὶ μιὰ φουρὰ γιμάτα».

(Κρήτη—Λέσβος—Χίος)

«Σὰν τοὺ φαῖ τ' ἀπουσπιρνό, τοὺ ξαναζισταμένου,
ἔτσι εἶν' καὶ τ' ἀντρόγυνου τοὺ ξαναπαντριμένου...».

(Θεσσαλία—Εὔβοια)

«Ἕναν κιρὸ ἤμουν ἄγγιλους, τώρα ἀγγιλεύγουν ἄλλοι
στὴ βρύση ποὔπινα νιρό, τώρα τοὺ πίνουν ἄλλοι!!...».

(Μακεδονία)

Στὴ Δωδεκάννησο, καὶ ἰδίως στὸ Καστελλόριζο, οἱ ἀποκριὲς γιορτάζονται μὲ περισσὴ αἴγλη κι' ὁμορφιά. Τὰ δίστιχα ἀπὸ τὶς διάφορες παρέες εἶναι ἀληθινὰ διαμάντια τοῦ νησιώτικου αὐτοῦ λαοῦ μας, καὶ τὸ λεκτικό τους ἀποτελεῖ ἀληθινὴ ἀπόλαυση γιὰ τὸν ἐραστὴ τῆς γνήσιας τοπικῆς διαλέκτου :

«Πάνω στὰ ὄρη στὰ βουνά, ποὺ βγαίν' ἡ ματζουράνα,
ἐδῶ θὰ κάμω πεθερὰ τὴν ἐδιτσή σου μάνα...».

«Στὴν πόλιν ἤμουν τσ' ἔκουσα, οἱ ἄσπρες δὲ φελοῦσι,
μ' ἀλήθεια οἱ μελαχροινές, πολλὲς καρδιὲς χαλοῦσι...».

«Στὸν οὐρανὸ τσ' ἂν ἀνεβῇς, στὰ σύννεφα τσ' ἂν τρέξῃς,
στοὺ ν' ἥλιου τὴν κορφὴ τσ' ἄμ πᾷς, στὰ σέρια μου θὰ μπλέξῃς».

«Τρεῖς ἄσπρες ἐμαλλώνασιν πάνου στὴν ὁμορφιάν τως
τσ' ἐπέρασ' ἡ μελαχροινὴ τσ' ἔκαψεν τὴν καρδιάν τως».

«Πάνω στὰ ὄρη στὰ βουνά, μὲ τὄπασιν ἐμένα,
πὼς τσῆ καρδιᾶς σου τὰ κλειδιὰ σ' ἀλλοῦ τάσεις δοσμένα...».

«Δὲν τὄχω νὰ πικραίνουμαι, γι' ἀγάπην ν' ἀρρωστήσω,
γιάτ' εἶμαι περικαλεστὸς ὅπου τσ' ἂν ἀγαπήσω...».
«Ὄντας θ' ἀνθίσῃ πλάτανος, νὰ βγάλῃ πουρτουκάλια,
τότες θὰ πάρῃς τὸ φιλὶ μὲ δίχως παρακάλια...».

Ἀλλά, πόση εἶναι ἡ χαρὰ καὶ τὸ ξεφάντωμα τῆς ἀποκριᾶς, μᾶς τὸ τονίζει ἡ Κρητικὴ λαϊκὴ μοῦσα μὲ τὸ πάρα κάτω γνωμικό :

«Τσὶ μεγάλες Ἀπουκρές, κουζουλαίνονται τσ' οἱ γρές!».

Οἱ προλήψεις καὶ οἱ δεισιδαιμονίες τῆς Ἀποκριᾶς εἶναι πολλές. Θ' ἀναφέρουμε ἐδῶ ἐλάχιστες μόνον ἀπὸ λιγοστὲς γωνιὲς τῆς γῆς μας :

Στὴν Σύμη καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα μέρη, δὲν γίνονται γάμοι τὴν Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς, γιὰ νὰ μὴ «τυραννιῶνται» τὰ ἀντρόγυνα.

Στὴν Ρούμελη, ἂν φταρνιστῆς πάνω στ' ἀποκριάτικο τραπέζι, σημαίνει πὼς τὸν ἄλλο χρόνο θ' ἀποκρέψῃς μόνος σου, γιατὶ θὰ λείπῃς εἴτε σὲ προσωρινό, εἴτε στὸ... αἰώνιο ταξίδι.

Στὴν Κρήτη καὶ στὴ Λέσβο, δὲν ξεστρώνεται τὸ τραπέζι τῆς τελευταίας Κυριακῆς. Τὰ ψίχουλα τὰ μαζεύουν οἱ κοπέλλες καὶ τὰ βάζουν κάτω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι τους, γιὰ νὰ ὀνειρευτοῦν ποιὸν θὰ πάρουν.

Στὴν Κέρκυρα καὶ τὴν Κεφαλλονιὰ πάλι, ἀλλὰ καὶ στὴν Κρήτη, τὰ δύο Σάββατα τῆς Ἀποκριᾶς (Κρεάτινης καὶ Τυρινῆς) καὶ τὸ πρῶτο Σάββατο τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῆς Σαρακοστῆς—τῶν Ἁγίων Θεοδώρων—εἶναι ἀναθεματισμένα. Τὰ κορίτσια δὲν πρέπει νὰ λούζωνται τὰ τρία αὐτὰ Σάββατα, γιατὶ ἢ θ' ἀποθάνουν ἢ θ' ἀποκτήσουν παιδί... Τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ δύο κακά, ἤτοι ὁ θάνατος, συνέβη πραγματικὰ (!!!) στὴν Κρήτη, ὅταν μιὰ χήρα ἔλουσε τὶς τρεῖς, ἄσπρες σὰν τὸ γάλα, κόρες της, διαδοχικὰ στὰ τρία Σάββατα. Πέθαναν κι' οἱ τρεῖς, καὶ τότε ἡ χήρα ἀναστέναξε καὶ καταράστηκε :

«Ἀνάθεμα στὰ Σάββατα τ' ἀναθεματισμένα :
τσῆ Κράτινης, τσῆ Τυρινῆς, τσῆ πρώτης ἑβδομάδας,
πού φάγανε τσὶ κόρες μου καὶ κούρσεψε τὸ σπίτι!..».

***

Κλείνουμε τὸν Φεβρουάριο μὲ μιὰ σύντομη ματιὰ στὸ ἑορτολόγιο.

Στὴν πρώτη τοῦ μηνός, γιορτάζεται ὁ Ἅγιος Τρύφωνας, πού κάνει τὶς δουλειὲς «στρυφνὲς» καὶ «δίστρυφνες». Γι' αὐτό, οἱ γυναῖκες τῶν νησιῶν μας, τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Ρούμελης, πηγαίνουν πρωὶ στὴν ἐκκλησιά, ὅπου διαβάζεται ἁγιασμός. Οἱ παπάδες διαβάζουν τὶς εὐχὲς καὶ τὸ ξόρκια τοῦ Ἁγίου Τρύφωνα. Ξορκίζονται ἔτσι τὰ ἄγρια θηρία καὶ τὰ ζιζάνια, γιὰ νὰ φύγουν ἀπ' τὰ ἀμπέλια, τὰ χωράφια καὶ τοὺς καρποὺς τῆς γῆς, καὶ νὰ πᾶνε στοὺς λόγγους καὶ στ' ἄγρια βουνά, ὅπου τοὺς ἔταξε ὁ Θεὸς νὰ βρίσκουν τὴν καθημερινή τους τροφή. Αὐτὴ τὴν ἡμέρα δὲν κλαδεύουν οὔτε καὶ ζευγαρίζουν.

Γιὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου, οἱ βοσκοὶ τῆς ὀρεινῆς Ρούμελης καὶ τῆς Ἠπείρου, πιστεύουν πώς, ὅ,τι καιρὸ κάνει ἐκείνη τὴν ἡμέρα, τὸν ἴδιο θὰ κάνῃ καὶ γιὰ σαράντα ἀκόμη ἡμέρες. Γιὰ τὴν ἑορτὴ αὐτή, βρίσκομε στὴ Χίο, Λέσβο καὶ Θράκη, τὴν παράδοση πὼς πρέπει ν' ἀποφεύγωνται οἱ γεωργικὲς δουλειὲς καὶ μάλιστα τὸ κλάδεμα τῶν ἀμπελιῶν καὶ τῆς ἐληᾶς. Κάποιος πού πήγαινε νὰ κλαδέψῃ —μᾶς λέει ἡ παράδοση—συνάντησε τὴν Παναγιὰ πού πήγαινε νὰ σαραντήσῃ. Ὅταν ἡ Παναγιὰ γύρισε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, εἶπε στὴ γυναῖκα τοῦ ἁμαρτωλοῦ : «Πήγινε νὰ δῇς, οὐ ἄντρας ἔκουψι τ'ν μύτη τ'μὶ τοῦ κλαδιυτῆρ'!» Ἔτρεξε ἐκείνη καὶ βρῆκε τὸν ἄντρα της σῶον καὶ ἀβλαβῆ. Τοῦ εἶπε τότε : «Ἄμ' μέναν μοῦ εἶπ' ἡ Παναγιὰ ὅτ' ἔκουψις τὴ μύτη σ'!!» Λέει ἐκεῖνος τότε: «Ἄμ δὲν κλαδεύνι ἔτσ'!!!» Καὶ σήκωσε

συνάμα τὸ κλαδευτῆρι, κάνοντας τὴν κίνηση πού... δὲν ἔκαμε γιὰ νὰ κόψῃ τὴν μύτη του. Τὸ κλαδευτῆρι ὅμως, πῆρε τὴν μύτη του μπροστὰ καὶ τὴν ἔκοψε τότε... Ἔτσι ἔγινε τὸ θαῦμα τῆς Παναγιᾶς, γιὰ ἐκεῖνον ποὺ παράκουσε τὴν ἐντολή της. Τὸν λυπήθηκε ὅμως ὕστερα καὶ τοῦ κόλλησε ξανὰ τὴν μύτη του, λέγοντας: «Μ' ἀπαντᾷς κὶ σ' ἀπαντῶ, κι' ὅπου σ' εὕρου ἐκεῖ σ' ἀφήνου...»

Ἀφήνουμε τὸν Ἅγιο Συμεὼν—στὶς τρεῖς τοῦ μηνὸς—ἀφοῦ μιλήσαμε ἐκτενῶς παραπάνω γιὰ τὴ λαογραφικὴ ὑπόστασή του, καὶ φθάνουμε στὶς δέκα Φεβρουαρίου, ὁπότε γιορτάζεται ὁ Ἅγιος Χαράλαμπος. Μὲ τὴν ἑορτὴ αὐτή, κλείνει σχεδὸν ὁ μεγάλος κύκλος τῶν ἀκινήτων ἑορτῶν τοῦ ἔτους, ποὺ ἀρχίζει μὲ τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

Τὸν Ἅγιο Χαράλαμπο, τὸν πιστεύει ὁ νησιώτικος πληθυσμὸς ὡς γιατρὸ τῆς πανούκλας. Τὸν θεωρεῖ προστάτη τῶν σκόρδων, ἀφοῦ μ' αὐτὰ γιάτρευαν ἐμπειρικὰ τὴν ἀδυσώπητη ἀρρώστεια οἱ ἄνθρωποι πρὸ καὶ μετὰ τὸν καιρὸ τοῦ Ἱπποκράτη.

Στὴ μνήμη τοῦ Ἁγίου τούτου, ἀλλὰ καὶ στὰ μέσα τοῦ Μαΐου, γίνεται μεγάλο πανηγύρι στὴν ὀρεινὴ τοποθεσία «Ταῦρος» τῆς Λέσβου. Παρουσιάζει τὸ λαϊκὸ αὐτὸ πανηγύρι μεγάλο λαογραφικὸ καὶ τουριστικὸ ἐνδιαφέρον, καὶ προσελκύει σήμερα πολλοὺς περιηγητὰς ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος. Μιὰ μεγάλη συνοδεία ἀπὸ καβαλλάρηδες ὅλης τῆς Λέσβου, καὶ ξένους, ξεκινᾷ ἀπὸ τὰ χαράματα γιὰ τὸ ξωκκλῆσι αὐτὸ τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους. Γραφικὲς στολές, νησιώτικες μεταξωτὲς μαντῆλες, ἄλογα στολισμένα μὲ λουλούδια καὶ μὲ πλούσιες ἁρματωσιὲς ἀπὸ ἀσημένια γκέμια καὶ πυκνὲς σειρὲς ἀπὸ χάντρες, τραγούδια καὶ φωνές, ὅλα αὐτὰ συνθέτουν μιὰ ἀρχαϊκὴ πομπὴ ποὺ βαδίζει τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο γιὰ τὸ προσκύνημα. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πομπῆς εἶναι ὁ Μητροπολίτης καὶ οἱ ἄλλοι ἱερεῖς, ποὺ ὁδηγοῦν στὸ ξωκκλῆσι ἕνα Ταῦρο γιὰ θυσία. Ὁ Ταῦρος αὐτός, μετὰ τὴν λειτουργία, θὰ διαβασθῇ ἀπὸ τὸν παπᾶ καὶ θὰ θυσιασθῇ. Μαγειρεύεται ὕστερα στὸ ὕπαιθρο καὶ μοιράζεται σὲ ὅλους τοὺς προσκυνητάς. Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὁ Ταῦρος αὐτὸς εἶναι ἀρκετὰ μεγαλόσωμος καὶ σχεδὸν ἄγριος, ἀφοῦ ἀφήνεται ἐλεύθερος ἐπὶ ἕνα χρόνο ὁλόκληρο νὰ βόσκῃ σ' ὅλα τὰ χωράφια. Ἀμέσως μετὰ τὴν σφαγὴ ἐπακολουθεῖ δημοπρασία γιὰ ἄλλον Ταῦρο, ὁ ὁποῖος θὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερος στὸ ὕπαιθρο καὶ θὰ συλληφθῇ τὸν ἄλλο χρόνο γιὰ τὴ νέα θυσία.

Τὴν θυσία διαδέχεται γλέντι καὶ θυσία στὸν Βάκχο ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες. Ὀργανώνονται ἱπποδρομίες καὶ χοροί, καὶ ἐκείνη τὴν ἡμέρα βγαίνει στὰ φανερὰ κάθε κρυφὴ ἀγάπη τῶν γύρω χωριῶν. Ὁ νιὸς μὲ τοὺς φίλους του, θὰ πάῃ στὸ σπίτι τῆς «γιαβουκλοῦς» του, γιὰ νὰ κερασθῇ καὶ νὰ γίνῃ «ἰσπάτ»—φανερὰ—ἡ ἀγάπη του μὲ τὴν κόρη, στοὺς γονιοὺς καὶ τοὺς φίλους.

Ἀπὸ πολὺ παλαιὰ παράδοση, τὸ πανηγύρι τοῦ Ταύρου γίνεται ἀπὸ τοὺς γεωργοὺς καὶ δὲν ἀναβάλλεται ποτέ, οὔτε καὶ μετατοπίζεται σ' ἄλλο μέρος, ἢ σ' ἄλλον Ἅγιο, γιατὶ ὅσοι τόλμησαν νὰ ἀποπειραθοῦν κατάργηση ἢ μετατόπιση τοῦ πανηγυριοῦ τοῦ Ταύρου, τιμωρήθηκαν σκληρὰ ἀπὸ τὸν Ἅγιο Χαράλαμπο...

(Προσεχῶς, ὁ **Μάρτιος**)

ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Ὑπὸ QIL. CESBRON, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν»

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

.....
.....

«Σκέπτομαι πῶς σκέπτεται καὶ ἐνεργεῖ ἕνας ἄλλος Δικαστὴς ποὺ γνωρίζω...».

«...Πῶς τὸν λένε;...».

«... Μὰ τί σημασία ἔχει;... Ὅλοι οἱ ἄλλοι Δικασταὶ σκέπτονται διαφορετικὰ ἀπὸ σᾶς... Δὲν δίνουν αὐτὸν τὸν ὁρισμὸ στὴν δικαιοσύνη...».

«... Ἔ! ὄχι καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι...».

«... Μά, σχεδόν...».

«... Νταριέ...» εἶπεν ὁ κύριος Λαμὺ μὲ χαμηλὴ φωνὴ «ὁλόκληρο τὸ μέλλον βρίσκεται σ' αὐτὴ τὴ λέξη ποὺ εἴπατε... σ' αὐτὸ τό : «σ χ ε δ ό ν...». Ἐτοῦτοι οἱ λίγοι Δικαστὲς ποὺ ἐξαιροῦνται μοιάζουν μὲ τὰ χελιδόνια. Θὰ φέρουν κάποτε τὴν ἄνοιξη...».

Ἀκολούθησε σιωπή... Καὶ τὴν διέκοψε πάλι ὁ Νταριέ :

«... Μαθαίνω ὅτι ὁ κύριος Ντουμπλὲ (ποὺ αὐτὸς δὲν εἶναι μεταξὺ τῶν «σχεδὸν») θὰ ὀνομασθῇ Ἀντεισαγγελεὺς στὸ Δικαστήριο τῶν Ἀνηλίκων... Μὲ τὸν κύριον Ντουμπλὲ ὡς «Δημόσιον Κατήγορον» θὰ συναντήσετε μερικὲς δυσκολίες στὸ ἔργο σας...».

Ὁ κύριος Λαμὺ ἔφερε τὸ δάκτυλό του πάνω στὴν λευκὴ λωρίδα τῶν μαλλιῶν του...

«... Ἤδη συνήντησα τὶς πρῶτες δυσκολίες μαζί του... Ἐχθές!!! Εἴχαμε μιὰ ὑπόθεση κλοπῆς μοτοσυκλέττας... Κέρβερος ὁ κ. Ντουμπλέ, ὁπότε ἐγὼ παρατηρῶ : «...Μὰ δὲν μοῦ λέτε, κύριε Ἀντεισαγγελεῦ, ὅταν ἕνα παιδὶ κλέβει μιὰ μοτοσυκλέττα, τὶ εἶναι αὐτὸ ποὺ ἔχει σημασία γιὰ τὴν Κοινωνία : ἡ τύχη τῆς μοτοσυκλέττας; ἢ ἡ τύχη τοῦ παιδιοῦ;...».

.....
.....
.....

«Τερνεραί, 10 χιλμ.»... Τὴν πρώτη φορὰ ποὺ διάβασε αὐτὸ τὸ ὄνομα, ἐπάνω σὲ μιὰ πινακίδα ὁ Μὰρκ ἐρρίγησε τόσο δυνατά, ποὺ ὁ σωφὲρ τοῦ αὐτοκινήτου ποὺ καθόταν δίπλα του τὸ παρετήρησε :

«... Μάλιστα...» εἶπε σὰν νὰ μιλοῦσε στὸν ἑαυτό του «Τερνεραί... Ἐκεῖ ἀκριβῶς πηγαίνουμε...».

Ὁ Μὰρκ τὸ γνώριζε αὐτὸ πρὶν πολλὲς μέρες... θυμᾶται πόσες καὶ πόσες φορὲς εἶχεν ἀκούσει αὐτὸ τὸ ὄνομα... Τοῦ φαίνεται ὅτι ἀκούει καὶ πάλι τὸν Δικαστὴ νὰ τοῦ λέῃ :

«Τερνεραί! Ἐκεῖ κάνουν καὶ σπόρ... θὰ δῇς...».

Ὕστερα νομίζει ὅτι ἀκούει τὴ βοηθό του στὸ τηλέφωνο :

«Ἐμπρός!!!... Τερνεραὶ ἐκεῖ;... Μοῦ χρειάζεται μία θέσις γιὰ ἀγόρι δέκα τεσσάρων χρόνων...».

Τέλος θυμᾶται τὸν Γραμματέα τοῦ Δικαστηρίου ποὺ δυσκολευόταν νὰ διαβάσῃ :

«... Φορ... ζὼ Μά...ρκ. Δηλώνει: Εἶμαι σύμφωνος νὰ πάω στὸ Τερνεραί...».

Αὐτὸ τὸ Τερνεραί!!!... Εἶχε γίνει πιὰ μιὰ φανταστικὴ χώρα... Εἶχε γίνει στὴν ἀνήσυχη φαντασία τοῦ παιδιοῦ ἕνα ἱστορικὸ ὄνομα...

Καὶ ξαφνικά, πάνω σ' αὐτὴν τὴν πινακίδα, μὲ τὰ ἴδια, κοινὰ γράμματα ποὺ θὰ γραφότανε ὁποιοδήποτε ἄλλο μέρος, γράφει ἥσυχα-ἥσυχα! «Τερνεραί. 10 χλμ.»... Τὶ ἀπογοήτευσις!!!...

Ὁ Δικαστὴς λοιπὸν ἦταν πονηρός; Τὸν εἶχε κοροϊδέψει; Κι' ὁ Μὰρκ τοῦ εἶχε ὑποσχεθῆ νὰ τοῦ γράψῃ...

Δὲν βαρυέσαι... Λόγια!!!...

Τὰ γράμματα τοῦ Μὰρκ θὰ πήγαιναν νὰ χοντρύνουν αὐτὸν τὸν ροδόχρωμο φάκελλο, στὸ κάλυμμα τοῦ ὁποίου διάβαζε κανεὶς μὲ κεφαλαῖα γράμματα : «ΦΟΡΖΩ ΜΑΡΚ». Γιατὶ μὲ τὰ μεγάλα πρόσωπα ἔτσι συνήθως συμβαίνει...

Μιλᾷς μαζί τους, σοῦ χαμογελοῦν... κι' ὕστερα ἀπ' αὐτὰ ἑτοιμάζουν χαρτιά, πάντοτε χαρτιά...

Ὁ Δικαστὴς ἦταν ὅμοιος μὲ τοὺς ἄλλους... Ὁ κύριος ὅλων... Ἀκόμα καὶ οἱ χωροφύλακες τὸν ὑπήκουαν... Ὅσο γι' αὐτόν, τὸν φτωχὸ Μάρκ... ἄ! ἦταν ἁπλῶς ἕνα δέμα!!... ἕνα δέμα, ποὺ περνοῦσε ἀπὸ χέρι σὲ χέρι...

Ἔχετε δῆ καμμιὰ φορὰ τὶ γίνεται στὶς Ἀποθῆκες τοῦ Ταχυδρομείου;...

Σάκκους μονάχα βλέπεις... σάκκους πολλούς, ἀμέτρητους... Σάκκους, ποὺ ὡρισμένοι ἄνθρωποι μεταφέρουν ἀπ' τὸ καροτσάκι στ' ἀμάξι, κι' ἀπ' τ' ἀμάξι στὸ βαγόνι, ἐνῷ σκέπτονται ἐντελῶς ἄλλα πράγματα... «Ἐμπρός! Χόπ!». Τὸ ἴδιο συμβαίνει μὲ τὸν Μάρκ...

Ἀπὸ τοὺς χωροφύλακες, στὸν Ἀστυνόμο... Ἀπὸ τὸν Ἀστυνόμο, στὸν Δικαστή... Ἀπὸ τὸν Δικαστή, στὸ Τερνεραί... «Ἐμπρὸς! Χόπ!».

.....

Ἔτσι κάποτε ἔφθασαν στὸν Σταθμὸ τῆς Μελούν. Ἐκεῖ, ὁ Μὰρκ περίμενε ὅτι θὰ ἔβλεπε μπροστά του δυὸ ἔνοπλους Χωροφύλακες, συνοδούς του, ὅπως συμβαίνει σ' ὅλα τὰ ἀστυνομικὰ φίλμς.

Ἀλλὰ πόσο ἀπογοητεύτηκε ὅταν βρέθηκε μπροστὰ σ' ἕνα μονάχα πρόσωπο. Ἦταν ἕνας ἄνδρας μὲ μαῦρα μουστάκια, μὲ παχειὰ φρύδια καὶ μ' ἕνα σβυσμένο τσιγάρο στὸ στόμα. Ἦταν ὁ κύριος Προβίνς, ποὺ μόλις εἶδε τὸ παιδὶ τὸ καλημέρισε ἐγκάρδια, κι' ὕστερα τὸ πῆρε σὲ μιὰ γειτονικὴ μπυραρία καὶ ἤπιαν μισὸ λίτρο μπύρας. Κι' ἐνῷ λίγη μπύρα εἶχε ἀφήσει στὰ μουστάκια του μιὰ λευκὴ ταινία, ὅπως ἡ παλίρροια ἐπάνω στὴν ἄμμο, γύρισε κατὰ τὸν Μάρκ καὶ τοῦ εἶπε, κάπως ἀπότομα :

«Ἔχω κι' ἐγὼ ἕνα ἀγόρι στὸ σπίτι, καὶ μάλιστα λέγεται κι' ἐκεῖνο Μάρκ».

Αὐτὰ ἦταν τὰ μόνα λόγια ποὺ εἶπεν ὁ κύριος Προβὶνς πρὶν ἀνεβοῦν κι' οἱ δυὸ στὸ ἀμάξι του. Ἔπειτα ἄναψε καὶ πάλιν τὸ τσιγάρο του μ' ἕνα παληό, χάλκινο ἀναπτῆρα, σὲ λίγο τὸ ξανάσβυσε, κι' ἔπειτα ἐγίνηκε σιωπή...

Ὁ δρόμος τρύπωνε ἀνάμεσα σὲ λευκὰ σπίτια, ποὺ τ' ἄσπριζε ἀκόμα περισσότερο τὸ δειλινό... Διάβαινε ἀκόμα ἀνάμεσα ἀπὸ πελώριους, μυστηριώδεις κήπους, ποὺ ἄρχιζαν ἐκεῖ κάτω, στὴν ἄκρη τῆς πόλεως, ὕστερα ἀπὸ τὸ τελευταῖο σπίτι...

Ὁ Μὰρκ παρατηροῦσε μὲ ἔκπληξη καὶ φόβο ἐτοῦτα τὰ χωράφια, ἐτοῦτα τὰ ζῷα, ἐτοῦτα τὰ πελώρια δέντρα... Τέτοιο θέαμα δὲν εἶχε ξαναδῆ ποτές του... Δέντρα ἀσφαλῶς ὑπῆρχαν παντοῦ... Εἶχε κι' ἡ πόλις... Μὰ ἐκεῖνα ἦταν ἀσθενικά, ἀπογυμνωμένα, φυλακισμένα σὲ πάρκα ἢ σὲ πεζοδρόμια, ἐνῷ ἐτοῦτα ἐδῶ ἦταν ζωντανά,

τόσο διαφορετικὸ τὸ ἕνα ἀπ' τ' ἄλλο!!! κι' ἀκόμα ἀνάπνεαν... ἀνάπνεαν ἐλεύθερα μὲ ὅλη τὴ δύναμη τῶν πελώριων πορφυρῶν πνευμόνων τους...

«...Μπορεῖς ν' ἀνοίξῃς τὸ τζάμι, ἂν θέλῃς...».

Κυττάζοντας πάντα κατὰ τὸ δρόμο, μ' ἕνα σβυστὸ τσιγάρο στὰ χείλη, ὁ κύριος Προβὶνς εἶχε δώσει αὐτὴν τὴν ἄδειαν τὴν ὥρα ἀκριβῶς ποὺ ὁ Μὰρκ ἦταν ἕτοιμος νὰ τὴν ἐπαιτήσῃ...

Κατέβασε ἀμέσως τὸ τζάμι... Ἡ γυμνὴ δροσιὰ τοῦ Ὀκτωβρίου, ἡ μυρουδιὰ τῆς ὑγρῆς γῆς ἀνακατεμμένη μὲ τὴ μυρουδιὰ τῶν ζῴων τῆς ἀγροικίας γέμισαν ὅλο τὸ χῶρο μ' ἕνα παράξενο ἄρωμα... κάτι ποὺ δρόσιζε, ποὺ ξεκούραζε, ποὺ σ' ἔκανε νὰ κλείνῃς πολλὲς φορὲς τὰ μάτια...

Μιὰ βαρειὰ καμπάνα ἀντήχησεν ἀπὸ τὸ δάσος, ποὺ ἔμοιαζε μὲ κὰρτ-ποστάλ...

Ἡ νύχτα ἔπεφτε ἥσυχη, ἀνάλαφρη, χωρὶς φῶτα, χωρὶς φωνές, χωρὶς φωτισμένα παράθυρα... μιὰ νύχτα ἀθόρυβη ὁλότελα, χωρὶς ἀνθρώπους... Κι' ὅμως μέσα στὴ σιγαλιὰ ἀντηχοῦσε μιὰ περίεργη βουή... Κυριαρχοῦσε ἕνα ἀκατάληπτο τραγούδι...

Ἕνα ἐλαφρὸ ἀεράκι κρυφοκυττοῦσε πότε ἐδῶ, πότε ἐκεῖ, παραμερίζοντας τὰ φυλλώματα τῶν δέντρων, ποὺ οἱ κορυφές τους ἔγερναν δεξιὰ κι' ἀριστερά... Ἕνα μικροσκοπικὸ πουλὶ πέταξε ἀργὰ-ἀργὰ ἀπὸ τὸ ἕνα κλαδὶ στὸ ἄλλο...

Ὁ Μὰρκ ἔσφιξε τὰ δόντια...

«Κρυώνεις;» τὸν ρώτησεν ὁ κύριος Προβίνς...

Ἂν κρύωνε;.. Μπά, ὄχι!.. Φοβότανε... Ζητοῦσε τὴν μητέρα του...

Μέσα στὸ βάθος τῆς φθινοπωριάτικης νύχτας ἔμοιαζε σὰν χαμένο αὐτὸ τὸ μικρὸ ἀγόρι, ποὺ ποτὲ δὲν εἶχε βγῆ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη...

«Εἶναι ὡραῖα· ἔτσι δὲν εἶναι;» μουρμούρισε καὶ πάλι ὁ κ. Προβὶν «καὶ τόσο ἥσυχα!!!» συμπλήρωσε...

Ἥσυχα... Ναί! ἥσυχα... Ὅμως ἔκρυβαν μέσα τους τὸν ἴλιγγο ποὺ κρύβει στὴν γαληνεμένη ἀγκαλιά του τὸ βαθὺ πέλαγος... ἥσυχα... ὅπως εἶναι τὸ πρόσωπο ἑνὸς νεκροῦ... πρόσωπο εἰρηνικό, ποὺ ἁπλώνεται μπροστὰ σὲ ἀδειανὲς σπηλιὲς καὶ σὲ καταρράκτες σιωπῆς...

«Κύριε», θὰ ἤθελε νὰ ρωτήσῃ ὁ Μὰρκ «ὑπάρχουν πολλὰ ἄλλα παιδιὰ στὸ Τερνεραί;... Κλείνουν καλὰ τὰ παράθυρα τὴ νύχτα;... Κύριε, ὑπάρχουν ζῶα στὸ Τερνεραί;...». Αὐτὰ ἤθελε νὰ ρωτήσῃ ὁ δύστυχος Μὰρκ καὶ αἰσθανόταν νὰ καταλαμβάνεται ἀπὸ ξαφνικὴ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸν ἄνθρωπο αὐτὸν μὲ τὸ τσιγάρο στὸ στόμα...

Ἄλλως τε κι' ὁ πατέρας του κρατοῦσε, ὧρες ἀτέλειωτες, ἕνα σβυστὸ τσιγάρο, ποὺ σιγὰ-σιγὰ μαύριζε στὴ γωνιὰ τοῦ στόματός του...

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ εἶχε καὶ ὁ κ. Προβὶνς κι' ἕνα ἀγόρι ποὺ τὄλεγαν κι' αὐτὸ Μάρκ... Νὰ ἀκόμα κι' ἕνας λόγος ποὔπρεπε νὰ τοὔχῃ ἐμπιστοσύνη...

Ἄρχισε νὰ τὸν ἐμπιστεύεται σιγὰ-σιγά, μὰ (πρᾶγμα περίεργο!) τὸν ἀπεδοκίμαζε συγχρόνως... Τὸν κατάκρινε γιατὶ ἦταν τόσο ἤρεμος, μὰ καὶ τόσο τυφλὸς ὥστε νὰ μὴ θαυμάζῃ οὔτε τὸ φθινόπωρο, οὔτε τὴ νύχτα...

Πάντως θὰ μποροῦσε νὰ συνεννοηθῇ μαζί του, ἐὰν ἦταν κι' ὁ Μάρκ, κάτι... κάτι σὰν ἄνθρωπος... Γιατὶ τώρα ἦταν μονάχα ἕνα παληὸ πακέττο ποὺ μεταφέρεται σ' ἕνα γέρικο ἁμάξι!...

ΤΕΡΝΕΡΑΙ... Εἶδε ξανὰ αὐτὸ τὸ ὄνομα σ' ἕνα πίνακα, στὴν εἴσοδο τοῦ χωριοῦ καὶ τινάχτηκε ξαφνιασμένος σὰν νὰ εἶχε διαβάσει σὲ μιὰ μεγάλη ἐφημερίδα, μὲ χτυπητοὺς τίτλους τὸ ὄνομά του: ΦΟΡΖΩ ΜΑΡΚ

Φωτισμένα παράθυρα, ἄνθρωποι ποὺ μιλοῦσαν στὸ δρόμο, ζῶα καὶ κίνηση... ἦταν ἡ πρώτη εἰκόνα ποὺ ἀντάμωσαν ὕστερα ἀπὸ τὴν μονότονη ἐρημιὰ τοῦ δάσους... Μὰ ὁ κ. Προβὶνς εἶχε γυρίσει τὸ βλέμμα του ἀριστερὰ κυττάζοντας κατ' εὐθεῖαν τὸν ἥλιο ποὺ 'κείνη τὴ στιγμὴ ἔδυε... Ἔσκυψε ὁ Μὰρκ γιὰ νὰ ξαναδῇ γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ τὴν ματωμένη σκιὰ τοῦ δειλινοῦ... (Συνεχίζεται)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Παρητήθησαν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος οἱ κάτωθι ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι. 'Αρχιφύλακες : Κατσαρὸς Νικόλαος καὶ Γράμμης Νικόλαος καὶ 'Αστυφύλακες : Φωτόπουλος Δημήτριος καὶ Μεγαλοκονόμος Νικόλαος.

—'Απελύθησαν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου ὁ 'Υπαστυνόμος Β' Ρόμπολας 'Ιωάννης καὶ ὁ ἀστυφύλαξ Κυριακογιάννης 'Ιωάννης.

***

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, προήχθησαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Α' τάξεως ἐκ τῶν ἐν ἰσχύϊ Πινάκων προακτέων ἔτους 1957, πρὸς πλήρωσιν ὑφισταμένων κενῶν θέσεων, οἱ 'Αστυνομικοὶ Διευθυνταὶ Β' τάξεως:

1. α) Κατ' ἐκλογήν : κ.κ. Καρανάσος Δημήτριος, Τσίπης Κωνσταντῖνος.

β) Κατ' ἀρχαιότητα : κ. Τσόπελας Δημήτριος.

2. α) Εἰς 'Υγειονομικὸν Διευθυντὴν Α' τάξεως, ὁ ὑγειονομικὸς Διευθυντὴς Β' τάξεως κ. Κουρμέντελος Παναγιώτης, κατ' ἐκλογήν.

β) Εἰς 'Υγειονομικὸν Διευθυντὴν Β' τάξεως, ὁ 'Υγειονομικὸς 'Αστυνόμος Α' τάξεως κ. Κλεπετσάνης Δημήτριος, κατ' ἐκλογήν.

—Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Β' τάξεως, οἱ κάτωθι 'Αστυνόμοι Α' τάξεως :

α) Κατ' ἐκλογήν : κ.κ. Κανελλάκης Γεώργιος, Χανδρινὸς Δημοσθένης καὶ Βασιλάκος Δημήτριος.

β) Κατ' ἀρχαιότητα : κ.κ. 'Αναστασόπουλος Βασίλειος καὶ Χυτήρης 'Ιωάννης.

—Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ 'Αστυνόμου Α' τάξεως, οἱ κάτωθι 'Αστυνόμοι Β' τάξεως:

α) Κατ' ἐκλογήν : κ.κ. Μπούρας Παῦλος, 'Ανδρινόπουλος 'Αναστάσιος, Ράπτης Νικόλαος, Ρηγόπουλος Κανέλλος, Λαλιώτης 'Ανδρέας καὶ Θᾶνος Παναγιώτης.

β) Κατ' ἀρχαιότητα : κ.κ. Μπάγιος Γεώργιος, 'Ιατρόπουλος 'Ηλίας καὶ Παπακώστας Κωνσταντῖνος.

—Εἰς 'Αστυνόμους Β' τάξεως, οἱ κάτωθι 'Υπαστυνόμοι Α' τάξεως :

α) Κατ' ἐκλογήν : κ.κ. Μπαρδόπουλος Δημήτριος, Παπαρρηγόπουλος Παναγιώτης, 'Ακρῖβος 'Απόστολος, Καστανᾶς Μιχαήλ, Σταφίδας Νικόλαος, Τζανετέας Κωνσταντῖνος, Δρούζας Παναγιώτης, Κρύος Βασίλειος, Γιαννούλης Κωνσταντῖνος καὶ Μαραβελάκης 'Ανδρέας.

β) Κατ' ἀρχαιότητα : κ.κ. Κακλαμάνης Κωνσταντῖνος, Φαρμάκης Παντελῆς, Μαραγκὸς Χαράλαμπος, Λαμπρόπουλος Γεώργιος, 'Ανδριόπουλος ἢ 'Αγγελόπουλος "Αγγελος, Βλάχος Βάϊος καὶ Νικοκάβουρας Χαρίλαος.

—Εἰς 'Ανθυπαστυνόμους οἱ κάτωθι 'Αρχιφύλακες :

α) Κατ' ἐκλογήν : κ.κ. Ξένος Διονύσιος, Μητσιάλης Γεώργιος, Καμπανέλης 'Ιωάννης καὶ Καβαλλιεράκης Σταῦρος.

β) Κατ' ἀρχαιότητα : κ.κ. 'Ελευθεριάδης Βασίλειος καὶ Προβατᾶς Νικόλαος.

***

ΑΜΟΙΒΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Διὰ διαταγῆς τοῦ 'Αρχηγείου 'Αστυνομίας Πόλεων, ἀπενεμήθη ἔπαινος εἰς τὸν 'Υπαστυνόμον Α' κ. 'Αρβανιτάκην 'Ηλίαν καὶ τὸν ἀστυφύλακα Βλάχον Χαρίλαον, διότι ἀπὸ τῆς τοποθετήσεώς των εἰς τὸ Τμῆμα 'Αγορανομίας τῆς 'Αστυνομικῆς Διευθύνσεως Κερκύρας ἐπιδεικνύουσι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εἰδικῶν καθηκόντων ἐξαιρετικὸν ζῆλον καὶ ἔκτακτον ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθῆκον, ἐργαζόμενοι δραστηρίως, φιλοτίμως καὶ μεθοδικῶς, ἄνευ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, πρὸς πρόληψιν καὶ καταστολὴν τῆς αἰσχροκερδείας, προκαλέσαντες οὕτω τὰ εὐμενῆ σχόλια τῆς Εἰσαγγελικῆς 'Αρχῆς.

ΕΝΑΡΞΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΗΣ ΑΡΧΙΦΥΛΑΚΩΝ ΙΕης ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Τὴν 1ην τρέχοντος μηνὸς ἐγένετο ἁγιασμὸς καὶ ἔναρξις μαθημάτων τῆς ΙΕης Ἐκπαιδευτικῆς Περιόδου τῆς Σχολῆς Ἀρχιφυλάκων.

Πρὸς τοὺς νέους δοκίμους Ἀρχιφύλακας, ὁ Διοικητὴς τῶν Σχολῶν κ. Ν. Ἀρχιμανδρίτης Ἀστυνομικὸς Διευθυντὴς Α΄, εἶπε τὰ ἑξῆς :

«Νέοι δόκιμοι Ἀρχιφύλακες

Μετὰ τὸν ἁγιασμὸ καὶ τὶς εὐχὲς τῆς Ἐκκλησίας, ἀπευθύνω σὲ ὅλους σας ἐγκάρδιο χαιρετισμὸ καὶ σᾶς συγχαίρω γιὰ τὴν ἐπιτυχία σας.

Ἀπὸ σήμερα ἀρχίζει ἡ δευτέρα περίοδος τῆς ἐκπαιδεύσεώς σας στὴν Ἀστυνομικὴ Σχολή.

Κατὰ τὴν πρώτη περίοδο ἐξεπαιδεύθητε ὡς ἀστυφύλακες καὶ ἀφοῦ ἐδοκιμάσθητε πρακτικῶς, ἐπετύχατε νὰ γίνετε δεκτοὶ στὴ δευτέρα αὐτὴ περίοδο τῆς ἐκπαιδεύσεώς σας, ὡς Ἀρχιφυλάκων.

Μένει καὶ ἄλλη μία, ἡ τρίτη καὶ τελικὴ περίοδος ἐκπαιδεύσεως ὡς Ὑπαστυνόμων καὶ εὔχομαι εἰς ὅλους νὰ ἀξιωθῆτε ἐν καιρῷ καὶ τῆς τιμῆς τοῦ δοκίμου Ὑπαστυνόμου.

Εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς Ἀστυνομικῆς Σχολῆς σᾶς εἶναι γνώριμο. Καὶ πιστεύω ἀπόλυτα, ὅτι κατὰ τὴν περίοδο τῆς ἐκπαιδεύσεώς σας θὰ ἔχετε ὡς ὁδηγὸν ὅλα ἐκεῖνα τὰ αἰσθήματα ποὺ κάνουν τὸν ἄνθρωπο ψυχικῶς καὶ σωματικῶς ἀνώτερον.

Ἔχω μάλιστα τὴ γνώμη, ὅτι, ἐὰν ἡ Σχολή, ἐὰν ὅλοι ἐμεῖς πετύχουμε μὲν μὲ τὴν ἐκπαίδευσι νὰ πλουτίσουμε τὶς γνώσεις μας μόνον, χωρὶς ὅμως νὰ κατορθώσουμε νὰ ἐφοδιάσουμε τὴν ψυχή μας μὲ ἀνώτερα αἰσθήματα καὶ νὰ ἐπεξεργασθοῦμε τὸ χαρακτῆρα μας ἐν γένει, τοῦ ὁποίου πιστὴ ἀντανάκλασις εἶναι ἡ συμπεριφορά μας στὴν ὑπηρεσία καὶ στὴν κοινωνία, τότε δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις ἀπέδωσε θετικῶς.

Τὴ Διοίκησι τῆς Σχολῆς καὶ ὅλους τοὺς ἐκπαιδευτὰς Ἀξιωματικοὺς πρέπει νὰ τοὺς θεωρεῖτε συνεργάτες στὸ συγκεκριμένο σκοπό μας μέσα στὴ Σχολή, ποὺ ὅπως εἴπαμε εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ πλουτισμὸς τῶν ἐπιστημονικῶν, τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν γνώσεών μας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐπεξεργασία τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός μας.

Ὅταν μὲ αὐτὲς τὶς σκέψεις καὶ μὲ ἀνάλογα αἰσθήματα ξεκινήσουμε, ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπιτύχουμε ὥστε μήτε σεῖς νὰ φορεθῆτε ποτὲ παραβαίνοντες τοὺς κανονισμοὺς τῆς Σχολῆς, μήτε καὶ ἡ Διοίκησις αὐτῆς νὰ εὑρεθῇ στὴν ἀνάγκη νὰ ἐπιβάλῃ κυρώσεις.

Ἐπιθυμῶ καὶ θέλω ἡ διαβίωσίς σας στὴ Σχολὴ νὰ γίνῃ εὐχάριστη. Ἀσφαλῶς δὲ θὰ γνωρίζετε ὅτι ἔχουμε κατορθώσει νὰ εἴμεθα πρωτοπόροι σὲ κοινωνικὲς ἐκδηλώσεις πάσης φύσεως, στὶς ὁποῖες βέβαια θὰ μετέχετε καὶ σεῖς πάντοτε.

Σᾶς εὐχόμεθα καὶ πάλιν τὸ καλῶς ὡρίσατε στὴ Σχολή».

***

ΚΡΙΤΙΚΗ ΔΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΑΣ

Εἰς τὴν ἐφημερίδα «ΒΡΑΔΥΝΗ» (Φύλλον 27-12-57) ἐδημοσιεύθη ἡ κάτωθι κριτικὴ διὰ τὸ περιοδικόν μας «ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»:

ΤΑ «ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Μὲ σημαντικὴν ἀπόδοσιν συνεχίζεται ἡ ἔκδοσις τοῦ θαυμασίου περιοδικοῦ «Ἀστυνομικὰ Χρονικά». Τὸν μῆνα αὐτὸν ἔκλεισε τὸ πέμπτον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του καὶ χάρις εἰς τὴν εὐσυνείδητον ἐργασίαν ἀστυνομικῶν καὶ μὴ ἀστυνομικῶν

συγγραφέων, ἔχει καταλάβει πρωτεύουσαν θέσιν μεταξὺ τῶν κυκλοφορούντων ἐντύπων. Κορυφαῖοι ἐπιστήμονες τοῦ τόπου, Εἰσαγγελεῖς καὶ Ἀρεοπαγῖται καὶ Καθηγηταὶ τῶν Πανεπιστημίων μας, συνεργάζονται σ' αὐτό. Κανένα εἶδος τοῦ γραπτοῦ λόγου δὲν λείπει. Τὸ χρονογράφημα, τὸ διήγημα, τὸ ἀστυνομικὸ μυθιστόρημα —ὅπως αἴφνης «Τὸ ἔγκλημα τοῦ φοιτητοῦ», ποὺ τόσα εὐμενῆ σχόλια τῶν κοινωνιολόγων μας προεκάλεσε—ἀλλὰ καὶ αἱ μελέται διὰ τὸ ἔγκλημα καὶ τὴν διαδρομὴν τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της μέχρι σήμερον, κοσμοῦν τὰς σελίδας τῶν πέντε τόμων ποὺ ἔχουν ἐκδοθῆ μέχρι σήμερον. Ὁ Ἀστυνομικὸς Διευθυντὴς Α' κ. Ν. Ἀρχιμανδρίτης, διευθυντὴς συντάξεως τοῦ περιοδικοῦ, εἶναι ἡ ζῶσα ψυχὴ γύρω ἀπὸ τὴν ὁποίαν κινεῖται ὁ ὅλος πνευματικὸς μηχανισμὸς τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων. Παλαίμαχος συγγραφεὺς ὁ κ. Ἀρχιμανδρίτης, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ τόσα βιβλία ποὺ ἐξέδωσε μέχρι σήμερον, ἔχει εἰς τὸ ἐνεργητικόν του καὶ δύο ἀκόμη λαμπρὰ ἐπιτεύγματα τῆς δημιουργικῆς του σταδιοδρομίας : Τὴν πρωτοβουλία τῆς ἐκδόσεως τῶν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν», ὡς καὶ τὴν δημιουργίαν τῆς ραδιοφωνικῆς ἐκπομπῆς τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων. Καὶ τὰ δύο εἶναι ἄξια πολλῆς προσοχῆς καὶ δικαίως ἀνεγνωρίσθη ἡ πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ των ἀξία ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τῆς ἐποχῆς μας.

***

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

Τὰ συγχαρητήρια γράμματα πρὸς τὴν ἐκπομπὴ τῆς Ἀστυνομίας ἐξακολουθοῦν πάντα νὰ καταφθάνουν ἀπὸ ὅλες τὶς συνοικίες τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς. Ἡ ἐκπομπὴ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ἔχει πιὰ ἐπιβληθῆ κατὰ τρόπον πανηγυρικόν.

—Δεμένη, εὐχάριστη, πλούσια, συγκινητικὴ καὶ ἄψογη ἀπὸ κάθε πλευρὰ ἡ ἐκπομπὴ τῆς 15/1/58, προκάλεσε τὰ πιὸ κολακευτικὰ σχόλια τοῦ κοινοῦ καὶ ἀληθινὸ ἐνθουσιασμό. Ἦταν ἀφιερωμένη ὁλόκληρη στὴν «ἑβδομάδα» τοῦ παραστρατημένου παιδιοῦ, μὲ ὑποδείξεις πρὸς τοὺς νέους καὶ τοὺς γονεῖς, μὲ ἐκλεκτὴ μουσικὴ ὑπόκρουση, καὶ μὲ διδακτικὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἡμερολογίου τῆς Ἀστυνομίας, γραμμένο ἀπὸ τὸν Ἀρχιφύλακα Σπῦρο Πηλό, ἀφιερωμένο στὰ παιδιὰ ποὺ πεινοῦν.

*

—Στὴν μεγάλη καὶ ἀκατάλυτη Χριστιανικὴ Ἐντολὴ τῆς Ἀγάπης ἦταν ἀφιερωμένο τὸ πρόγραμμα τῆς 22/1/58 μὲ ὄμορφα λαϊκά, εὐρωπαϊκά, δημοτικὰ τραγούδια, μὲ καθοδηγητικὲς ὑποδείξεις πρὸς τὸ κοινὸν καὶ μὲ σκηνὲς ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ζωή. Στὴν ἐκπομπὴ αὐτὴ ἔλαβαν μέρος οἱ δημοφιλέστεροι Ἕλληνες καλλιτέχναι καὶ μετεδόθη, γραμμένο ἀπὸ τὸν Ἀρχιφύλακα Σπῦρο Πηλό, ἐπίκαιρο καὶ διδακτικὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἡμερολογίου τῆς Ἀστυνομίας, μὲ τίτλο : «Ὁ Νόμος τῆς Ζούγκλας».

Δίσκοι, ἐκ τοῦ καταστήματος Γ. Ὀρφανίδη, εὐγενῶς προσφερομένου.

***

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δεσποινίδα : Τέτταν Μενάγια—Π. Φάληρον. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Εὐχαρίστως σᾶς ἐνεγράψαμεν συνδρομήτριαν τοῦ περιοδικοῦ μας.

Κον Γεώργιον Βαλσαμόπουλον, Ὑπάλληλον Νομαρχίας—Καρπενήσιον. Εὐχαρίστως σᾶς ἐνεγράψαμεν συνδρομητὴν τοῦ περιοδικοῦ μας.

Κ. κ. Ἰωάννην Πολιτάκην, Παπαστυλιανοῦ Μᾶρκον. Κατόπιν τῆς ἐκφρασθείσης ἐπιθυμίας ὅπως ἐξακολουθήσητε νὰ λαμβάνητε τὸ περιοδικὸν καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησίν σας ἐκ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος, εὐχαρίστως σᾶς γνωρίζομεν ὅτι σᾶς συγκαταλέγομεν μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν τοῦ περιοδικοῦ, ὅπερ θ' ἀποστέλλεται στὴ διεύθυνσί σας.

Κον Δ. Σαπουντζῆν, ἀστυφύλακα. Ἡ προσπάθειά σας νὰ γράφετε εἶναι πολὺ ἀξιέπαινος. Συνεχίσατε νὰ μελετᾶτε καὶ νὰ γράφετε καὶ πιστεύουμε ὅτι θὰ κατορθώσετε νὰ ἐπιτύχετε μελέτες ποὺ νὰ μποροῦν νὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ περιοδικόν μας.

Κον Δ. Μπῖκον, Ἀστυφύλακα. Τὸ «Ἡ Ἐξομολόγησις» πολὺ καλό. Θὰ δημοσιευθῇ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Ὁ κόκκινος Δεκέμβρης, ὑπὸ κ. Ν. Ἀρχιμανδρίτου, Ἀστυν. Δ/ντοῦ Α' (συνέχεια).... 5527

ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Τὸ ἐν Ἀθήναις 7ον Διεθνὲς Συνέδριον Ποινικοῦ Δικαίου, ὑπὸ κ. Χ. Γιώτη, τ. Ἐφέτου, Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ποινικοῦ Δικαίου καὶ Μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρίας Ποινικοῦ Δικαίου (συνέχεια) 5530

ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι τὸ λίκνον τοῦ Δυτικοῦ Πολιτισμοῦ, λόγος τοῦ Ἀμερικανοῦ Γερουσιαστοῦ καὶ Προέδρου τῆς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας κ. Θήοντορ Γκρίν 5533

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΤΑΚΤΙΚΗ

Ἕνα μοιραῖον ἄρθρον, τοῦ Λεοτζὲκ Κολακόβσκυ, τὸ ὁποῖον ἐστοίχισεν εἰς τὴν «Πὸ Πρόστου» τὴν ἔκδοσίν της..... 5536

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Χιλιασταὶ ἢ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ, ὑπὸ κ. Διονυσίου Ζαμπλάρα, Ἀστυνόμου Β'.. 5537

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Λύσις ἀστυνομικοῦ προβλήματος «ὁ πράκτωρ» (ὑπ' ἀριθ. 112 τεύχους)..... 5540

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Ἡ ἐγκληματικότης στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς, ὑπὸ κ. Ernest Haveman, κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ἀστυνόμου Α' κ. Δημητρίου Μόρου (συνέχεια) 5541

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

«...Μάννα...», ὑπὸ κ. Σ. Πηλοῦ, Ἀρχιφύλακος..... 5551

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Lois Lundell Higgins, Συγγραφεὺς-Ἐγκληματολόγος, ὑπὸ κ. Κων. Γιαννούλη, Ἀστυνόμου Β'..... 5559

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο (Φεβρουάριος), ὑπὸ κ. Χ. Σταμάτη, Ἀρχιφύλακος..... 5561

ΔΙΕΘΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Χαμένα σκυλιά, χωρὶς περιλαίμιο, ὑπὸ Qil. Cesbron, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν» (συνέχεια) 5569

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ..... 5572

ΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΑΠΗΧΟΥΝ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣ ΓΝΩΜΑΣ ΑΥΤΩΝ

Τὸ περιοδικὸν ἐκτυποῦται εἰς τὰ Τυπογραφικὰ Καταστήματα Ἀδελφῶν Γ. ΡΟΔΗ Κεραμεικοῦ 40 — Ἀθῆναι (τηλ. 52-515)